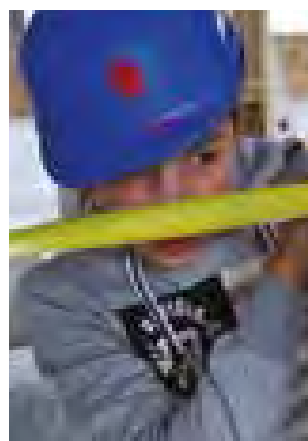
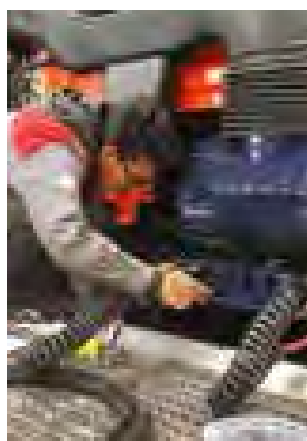
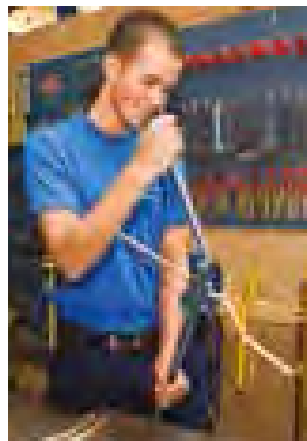
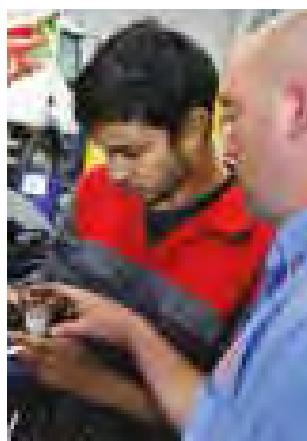
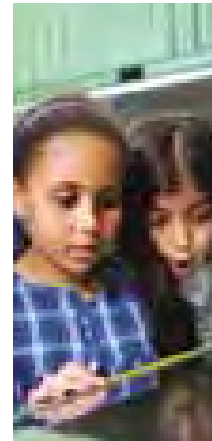

METROPOOLREGIO AMSTERDAM

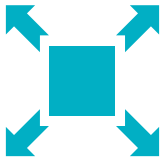

Onderwijs- en Arbeidsmarktmonitor

Gegevens 2012 - 2014 Metropoolregio Amsterdam
September 2015

Belangrijkste conclusies

In vrijwel alle sectoren verruimde de arbeidsmarkt.

Dit wordt gekenmerkt door een stijging van het aantal personen met een WW-uitkering ten opzichte van het aantal ontstane vacatures.

20%

Ongeveer 20% van de jongeren van 23 t/m 26 jaar hebben geen betaalde baan en ontvangen geen WW(B)-uitkering.

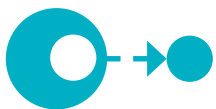
Het merendeel van deze jongeren staat eveneens niet (meer) ingeschreven in het onderwijs wat hun arbeidsmarktpositie zeer zorgelijk maakt.

Het middensegment op de arbeidsmarkt staat fors onder druk. Meer dan voor hogere opleidingsniveaus geldt dat voor middelbaar opleidingsniveau er minder vacatures ontstaan en dat er meer personen in de WW belanden. Ook jongeren met middelbaar opleidingsniveau komen moeilijk aan werk.

Opvallend is de hoge intersectorale mobiliteit van WW-ers. Deze was in 2013 nog hoger dan in 2012. Onduidelijk is vooralsnog of dit ook betekent dat men daadwerkelijk een andersoortige baan vindt in een andere sector, of dat men bijvoorbeeld in de sector behouden blijft, maar via een andere arbeidsverhouding (bijvoorbeeld via de uitzendbranche).

De arbeidsmobiliteit van 55+ in de WW is zeer gering. Ook voor personen met een **allochtone achtergrond** geldt dat de uitstroom vanuit de WW naar een baan relatief beperkt is.

Het aantal personen dat een bijstandsuitkering ontvangt in de MRA is constant. Langdurig werklozen komen onverminderd moeilijk aan duurzaam werk.

Colofon

Universiteit van Amsterdam
Top Instituut for Evidence Based Education
Research (TIER)
Valckenierstraat 65-67
1018 XE Amsterdam
Telefoon: +31 (0)20 5254311
www.tierweb.nl

Auteurs

Ilja Cornelisz, Chris van Klaveren

Met dank aan

UWV, RoC van Amsterdam, HvA, Platform
Regionale Economische Structuur (PRES),
Gemeente Amsterdam en de stuurgroep Human
Capital van de Amsterdam Economic Board.

Inhoud

1 Inleiding	4
2 Definities	6
3 Arbeidsmarktbalans in de MRA	8
3.1 Beschrijving MRA-populatie en arbeidsmarkttoestanden	8
3.2 Beschrijving arbeidsmarktdynamiek	16
3.2.1 Arbeidsmarktdynamiek naar opleidingsniveau	18
3.2.2 Arbeidsmarktdynamiek naar sector	23
3.2.3 Arbeidsmarktdynamiek naar sector en opleidingsniveau	27
3.3 Kansen op de arbeidsmarkt	32
3.4 Arbeidsmarktontwikkelingen in 2014	38
4 Aansluiting Onderwijs en Arbeidsmarkt	43
4.1 Inleiding	43
4.2 Onderwijsdeelname	43
4.3 Onderwijsuitstroom en arbeidsmarktbalans	44
5 Arbeidsmarktkansen MRA-jongeren	50
5.1 Beschrijving Arbeidsmarkttoestanden MRA-jongeren	50
5.2 Werkzame jongeren naar sector en opleidingsniveau	54
5.3 Kansen op de arbeidsmarkt	57
5.4 Ontwikkelingen Arbeidsmarkttoestanden van Jongeren in 2014	58
6 Arbeidsmarktkansen 55+'ers in de MRA	61
6.1 Arbeidsmarkttoestanden van 55+'ers in 2012 en 2013.	61
6.2 Kansen op de arbeidsmarkt voor 55-plussers	65
6.3 Arbeidsmarkttoestanden voor 55+'ers in 2014	65
6.4 Arbeidsmarktdynamiek voor 55-plussers in 2014	67
7 Hoofdbevindingen	69
7.1 Arbeidsmarktbalans in de MRA	69
7.2 Aansluiting Onderwijs en Arbeidsmarkt	71
7.3 Arbeidsmarktkansen voor Jongeren	71
7.4 Arbeidsmarktkansen voor 55-plussers	72
Literatuurlijst	73
Bijlage A: Duurmodel	74
Bijlage B: Overige Bijlagen	77

1 Inleiding

De Metropoolregio Amsterdam (MRA) kenmerkt zich door een sterke en samenhangende regionaal-economische structuur. Met een beroepsbevolking van circa 1,5 miljoen personen en een Bruto Regionaal Product van ongeveer EUR 80 miljard is de MRA een kleine, maar sterke Europese topregio (Amsterdam Economic Board, 2013). De Economische Verkenningen voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA) stelt dat de economische vooruitzichten voor de MRA voorzichtig positief zijn. Het rapport geeft aan dat het aantal werkzame personen in 2015 voor het eerst sinds de recessie weer zal toenemen, maar er wordt ook opgemerkt dat de werkloosheid onverminderd hoog blijft (Economische Verkenningen MRA, 2015).

Wanneer de economische groei laag blijft kan de hoge werkloosheid een structureel karakter krijgen. Demografische ontwikkelingen wijzen op mogelijke personeelstekorten op de lange termijn en bovendien blijft het probleem bestaan dat er veelal niet voldoende en goed opgeleid personeel op het juiste moment beschikbaar is. Oftewel, het samenspel tussen onderwijs, arbeidsaanbod en arbeidsvraag is niet optimaal (Amsterdam Economic Board, 2013).

Doel

Om de aansluiting tussen onderwijs- en arbeidsmarkt binnen de MRA te verbeteren is het van belang om inzicht te krijgen in de (dis)balans tussen onderwijs, arbeidsaanbod en arbeidsvraag en om knelpunten vroegtijdig te signaleren zodat effectiever beleid kan worden gevoerd. Daarom hebben het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Amsterdam, de Amsterdam Economic Board (AEB) en het Platform Regionale Economische Structuur (PRES)¹ in 2013 besloten een onderwijs- en arbeidsmarktmonitor te ontwikkelen. Deze monitor brengt verschillende dimensies van (dis)balans tussen onderwijs, arbeidsaanbod en arbeidsvraag in kaart en signaleert voor welke *subgroepen waarvoor er relatief meer disbalans lijkt te zijn* ". De monitor biedt een beschrijving van ontwikkelingen in de MRA, en geeft daarmee inzicht in de arbeidsmarktdynamiek, geen verklaringen. Hiermee draagt de monitor bij aan het proces om, zowel adaptief als proactief, de (kosten)effectiviteit van het onderwijs- en arbeidsmarktbeleid te vergroten.

Volgsysteem

Om de onderwijs- en arbeidsmarkt in kaart te brengen is een volgsysteem ontwikkeld door het Top Institute for Evidence Based Education Research (TIER) van de Universiteit van Amsterdam (UvA). De monitor maakt het mogelijk om de onderwijs- en arbeidsmarktcarrières te volgen van *alle* (geregistreerde) personen woonachtig in de MRA

¹ Deelnemers aan de PRES zijn de gemeenten Amsterdam, Almere, Amstelveen, Haarlem, Haarlemmermeer, Hilversum, Lelystad, Zaanstad, de regio IJmond en de provinciën Flevoland en Noord-Holland.

vanaf 2012. Het volgsysteem is een unieke koppeling van verschillende CBS-gegevensbestanden waardoor informatie over de onderwijs- en arbeidsmarkt integraal, gedetailleerd, longitudinaal en voor relevante subgroepen beschikbaar kan worden gemaakt.

Onderzoekspopulatie

Dit onderzoeksrapport richt zich op personen die vanaf 2012 als woonachtig in de MRA geregistreerd staan. De aansluiting tussen onderwijs- en arbeidsmarkt voor de jaren 2012 en 2013 is in kaart gebracht voor de gehele populatie door gebruik te maken van CBS-registratiebestanden. Hiertoe is per kwartaal op een vaste peildatum (i.e. 15 februari, 15 mei, 15 augustus en 15 november) de onderwijs- en arbeidsmarktsituatie van alle personen bepaald.

De registratiebestanden voor 2014 zijn nog niet beschikbaar in 2015 en daarom is de aansluiting tussen onderwijs- en arbeidsmarkt voor 2014 in kaart gebracht op basis van de Enquête BeroepsBevolking (EBB). De EBB is een steekproef die verzameld wordt gedurende het jaar, waardoor waarnemingen worden beïnvloed door economische ontwikkelingen. Daarom is de EBB niet bij uitstek het geschikte middel om de arbeidsmarktdynamiek in kaart te brengen. Bovendien zorgen de kleine steekproefaantallen voor subgroepen er voor dat de uitspraken voor deze subgroepen niet betrouwbaar zijn. De uitkomsten van de EBB moeten daarom niet vergeleken worden met de meer betrouwbare geregistreerde uitkomsten, maar geaggregeerde EBB gegevens kunnen wel een voorzichtige indicatie zijn voor de ontwikkelingen in 2014. In het monitorrapport 2016 kan vervolgens worden geverifieerd in hoeverre de gegevens op basis van de EBB correct waren.

Het monitorrapport

Het monitorrapport verschijnt jaarlijks in juni en de onderwijs- en arbeidsmarktbalans voor de MRA wordt beschreven tot december in het jaar daarvoor. Elk rapport bevat een aantal verdiepingsthema's. In deze versie van het monitor rapport is er speciale aandacht voor "*jongeren*" en "*55-plussers*" omdat zij een relatief kwetsbare arbeidsmarktpositie hebben.

Om de lezer structuur te bieden, staan de hoofdconclusies in iedere subsectie in een grijs kader. Hoofdstuk 7 zet bovendien de hoofdresultaten op een rij en vat deze op een intuïtieve manier samen.

2 Definities

Er worden verschillende definities gebruikt in deze rapportage. Hieronder volgt een lijst van gebruikte definities, zodat verwijzingen in het rapport goed geduid kunnen worden.

Metropoolregio Amsterdam	Bestaat uit de regio's (1) Zuid-Kenmerland, (2) Groot-Amsterdam, (3) Gooi- en Vechtstreek, (4) Zaanstreek-Waterland en (5) Flevoland.
Leeftijdscategorieën	15-26jr, 27-34jr, 35-44jr, 45-54jr, 55+
Opleidings- en baanniveaus	(ISCED 2011):
<i>Elementair</i>	Basisonderwijs [ISCED 2011 - niveau 1] (vb. primair onderwijs)
<i>Lager</i>	Secundair onderwijs, midden [ISCED 2011 - niveau 2] (vb. VMBObb, MBO1)
<i>Middelbaar</i>	Secundair onderwijs, hoog [ISCED 2011- niveaus 3-4] (vb. Havo/Vwo, MBO2 t/m MBO4)
<i>Hoger</i>	Hoger onderwijs, eerste fase [ISCED 2011 - niveaus 5-6] (vb. HBO bachelor)
<i>Wetenschappelijk</i>	Hoger onderwijs, tweede/derde fase [ISCED 2011 - niveaus 7-8] (vb. WO master, doctoraal)
Sectoren (SBI 2008)	
<i>A</i>	Landbouw, bosbouw en visserij
<i>B</i>	Winning van delfstoffen
<i>C</i>	Industrie
<i>D</i>	Productie, distributie, handel in elektriciteit en aardgas
<i>E</i>	Winning/distributie van water; afval(water)beheer, sanering
<i>F</i>	Bouwnijverheid
<i>G</i>	Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
<i>H</i>	Vervoer en opslag
<i>I</i>	Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
<i>J</i>	Informatie en communicatie
<i>K</i>	Financiële instellingen
<i>L</i>	Verhuur van en handel in onroerend goed
<i>M</i>	Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening
<i>N</i>	Verhuur van roerende goederen, overige zakelijke dienstverlening
<i>O</i>	Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen
<i>P</i>	Onderwijs
<i>Q</i>	Gezondheids- en welzijnszorg
<i>R</i>	Cultuur, sport en recreatie
<i>S</i>	Overige dienstverlening
<i>T</i>	Huishoudens als werkgever
<i>U</i>	Extraterritoriale organisaties en lichamen
Vacature	Ontstane vacature (bron: UWV Jobfeed)
Baan	Werknemer, directeur, grootaandeelhouder, zelfstandige, overig actief
WW	Ontvanger werkloosheidsuitkering
Bijstand	Ontvanger bijstandsuitkering (ABW/WWB)
AO/Ziekte	Ontvanger uitkering ziekte/arbeidsongeschiktheid
Overige sociale voorzieningen	Ontvanger sociale voorziening overig, inclusief restitueringsbedragen overige sociale verzekeringswetten en uitkeringen met onbekende herkomst, maar exclusief uitkeringen in het kader van Toeslagenwet.
Schoolgaand	Scholieren/studenten in peiljaar in door overheid bekostigd onderwijs, of met studiefinanciering van de Nederlandse overheid (WSF) in overige onderwijsinstellingen (evt. buitenland).
Doorstromers	Geëxamineerde in het VO en alle ingeschreven studenten binnen MBO, HBO en WO in het volgend schooljaar een inschrijving hebben

	in het bekostigd onderwijs.
Uitstromers	Leerlingen (al dan niet met startkwalificatie) die in een volgend schooljaar niet ingeschreven staan in het bekostigd onderwijs.
Werkzaam	Alle personen die meer dan 1 uur per week betaalde arbeid verrichten.
Allochtoon	Persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. Er wordt verder onderscheid gemaakt tussen personen die zelf in het buitenland geboren zijn (1 ^e generatie) en personen die zelf in Nederland zijn geboren (2 ^e generatie).

3 Arbeidsmarktbalans in de MRA

3.1 Beschrijving MRA-populatie en arbeidsmarkttoestanden

In zowel 2012 als 2013 waren er ongeveer 2.5 miljoen personen woonachtig in de MRA. Tabel 3.1 beschrijft de achtergrondkenmerken van deze populatie voor de jaren 2012 en 2013. De tabel laat zien dat de MRA-populatie licht groeit en dat de achtergrondkenmerken van de populatie vrijwel niet veranderen over de beschouwde jaren. De leeftijdscategorieën laten zien dat er relatief veel 55-plussers zijn. De gemiddelde leeftijd van een MRA-inwoner is ongeveer 39 jaar. Er zijn ongeveer evenveel mannen als vrouwen in de MRA. Een derde van de MRA-bevolking heeft een niet-Nederlandse afkomst ('allochtoon'), wat wil zeggen dat hij/zij, dan wel de vader en/of moeder van deze persoon niet in Nederland is geboren. Het opleidingsniveau is sterk verdeeld: ongeveer 28 procent heeft een lager of elementair opleidingsniveau als hoogst behaalde opleiding, 17 procent is middelbaar opgeleid en 14 procent is hoger opgeleid. We merken op dat voor ongeveer 40 procent van het aantal inwoners het opleidingsniveau ontbreekt en niet als dusdanig terug te vinden is in geregistreerde CBS-data.

Aangezien de onderwijsregistraties nog niet zo heel lang bestaan, ontbreekt helaas registerinformatie voor veel oudere Nederlanders. Daarnaast vallen ook particuliere opleidingen buiten het bereik van de onderwijsregisters. Tot slot is van veel allochtonen die hun opleiding in het buitenland hebben gevolgd op dit moment onvoldoende betrouwbare registerinformatie beschikbaar. Daarom is voor het samenstellen van het opleidingsniveau een aanvullend beroep is gedaan op de enquête beroepsbevolking (EBB), welke sinds 1996, op steekproefbasis, beschikbaar is. Voor alle geregistreerde inwoners wordt het meest recente, hoogst behaalde opleidingsniveau gerapporteerd, ongeacht of dit in de loop van 2012-2013 behaald is.²

² Het specifieke thema Schoolverlaters wordt in meer detail behandeld in Hoofdstuk 4, waar ook nadrukkelijk nagegaan wordt wanneer een bepaald diploma behaald is (en hoe de aansluiting met arbeidsmarkt is).

Tabel 3.1: Beschrijving MRA populatie, 2012 en 2013

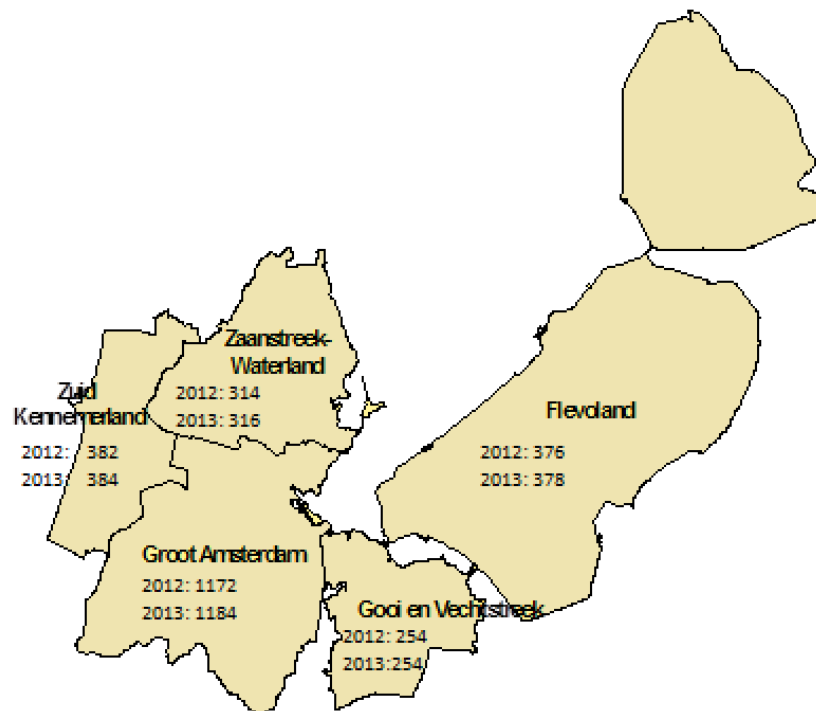
<i>Jaar</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
<i>Leeftijd:</i>		
<i>Gemiddeld (jr)</i>	<i>39.1</i>	<i>39.3</i>
<i>15 t/m 26 (%)</i>	<i>14.5</i>	<i>14.6</i>
<i>27 t/m 34 (%)</i>	<i>10.8</i>	<i>10.9</i>
<i>35 t/m 44 (%)</i>	<i>14.7</i>	<i>14.4</i>
<i>45 t/m 54 (%)</i>	<i>14.9</i>	<i>15.0</i>
<i>55-plus (%)</i>	<i>27.9</i>	<i>28.1</i>
<i>Geslacht (%):</i>		
<i>Man</i>	<i>49.2</i>	<i>49.2</i>
<i>Vrouw</i>	<i>50.8</i>	<i>50.8</i>
<i>Etniciteit (%):</i>		
<i>Autochtoon</i>	<i>67.8</i>	<i>67.4</i>
<i>Allochtoon</i>	<i>32.2</i>	<i>32.6</i>
<i>1^e generatie</i>	<i>17.1</i>	<i>17.2</i>
<i>2^e generatie</i>	<i>15.2</i>	<i>15.4</i>
<i>Onbekend</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>
<i>Opleidingsniv. (%):</i>		
<i>Elementair</i>	<i>20.9</i>	<i>20.9</i>
<i>Lager</i>	<i>7.8</i>	<i>7.7</i>
<i>Middelbaar</i>	<i>17.1</i>	<i>17.0</i>
<i>Hoger</i>	<i>8.1</i>	<i>8.1</i>
<i>Wetenschappelijk</i>	<i>5.9</i>	<i>5.9</i>
<i>Onbekend</i>	<i>40.3</i>	<i>40.5</i>
<i>Arbeidsmarktregio (%):</i>		
<i>Zuid-Kennemerland</i>	<i>15.3</i>	<i>15.2</i>
<i>Groot-Amsterdam</i>	<i>46.9</i>	<i>47.0</i>
<i>Gooi- en Vechtstreek</i>	<i>10.2</i>	<i>10.1</i>
<i>Zaanstreek-Waterland</i>	<i>12.6</i>	<i>12.5</i>
<i>Flevoland</i>	<i>15.0</i>	<i>15.0</i>
<i>Aantal (miljoen)</i>	<i>2.50</i>	<i>2.52</i>

De MRA beslaat grofweg de volgende vijf arbeidsmarktregio's: (1) Zuid-Kennemerland, (2) Groot-Amsterdam, (3) Gooi- en Vechtstreek, (4) Zaanstreek-Waterland en (5) Flevoland.³ Figuur 3.1 toont het aantal inwoners per regio en laat zien dat het inwonersaantal gedurende 2012 en 2013 vrijwel gelijk is gebleven, dan wel licht gestegen. Groot

³ De 5 arbeidsmarktregio's tezamen omvatten 5 gemeenten die strikt genomen niet tot de MRA behoren: Dronten, Noordoostpolder, Urk (Flevoland), Eemnes (Gooi en Vechtstreek) en De Ronde Venen (Groot-Amsterdam). Dit komt neer op ongeveer 7% van de totale MRA-bevolking. De keuze om arbeidsmarktregio's te gebruiken volgt uit het regionale arbeidsmarktbeleid dat eveneens uitgaat van deze indeling.

Amsterdam is met 1.2 miljoen inwoners veruit het grootste deelgebied. Zuid-Kennemerland en Flevoland zijn met ongeveer 380.000 inwoners even groot. De deelgebieden Zaanstreek-Waterland en Gooi- en Vechtstreek zijn de kleinste deelgebieden binnen de MRA, met respectievelijk 315.000 en 254.000 inwoners.

Figuur 3.1 Inwoneraantallen(x1000) deelgebieden MRA

De arbeidsmarktdynamiek kan sterk verschillen tussen de deelgebieden, bijvoorbeeld wanneer de inwoners zeer verschillende achtergrondkenmerken hebben. Daarom karakteriseert Tabel 3.2 de populatie per deelgebied.

De tabel laat duidelijk zien dat de personen woonachtig in de verschillende regio's verschillende achtergrondkenmerken hebben. De tabel geeft percentages in het **rood** weer wanneer deze relatief sterk afwijken van de andere deelgebieden. Omdat de achtergrondkenmerken in 2012 overeenkomen met die in 2013 wordt hieronder de ontwikkeling over tijd achterwege gelaten en aandacht besteed aan opvallende verschillen tussen de deelgebieden.

De leeftjdsverdeling tussen de verschillende deelgebieden beschouwd blijkt zeer verschillend te zijn. Uitgaande van de gemiddelde MRA-leeftijd van 39 jaar, laat Tabel 3.2 zien dat Groot-Amsterdam en Flevoland een relatief jonge populatie hebben. Dit komt onder meer doordat er in Groot-Amsterdam veel studenten wonen en doordat er in Flevoland veel gezinnen met kinderen wonen. In de tabel uit dit zich door relatief veel personen in de categorie 15 t/m 34. De overige deelgebieden hebben een relatief oude populatie met veel 55-plussers.

Tabel 3.2: Beschrijving MRA populatie, naar regio

Jaar	2012					2013				
Regio	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
<i>Leeftijd:</i>										
<i>Gemiddeld (jr)</i>	41.3	38.2	42.0	40.5	36.4	41.4	38.3	42.3	40.8	36.7
<i>15 t/m 26 (%)</i>	13.4	15.8	12.3	13.8	15.8	13.4	15.9	12.3	13.8	15.6
<i>27 t/m 34 (%)</i>	9.1	13.1	7.6	8.9	10.5	9.1	13.2	7.6	8.8	10.5
<i>35 t/m 44 (%)</i>	14.2	15.6	13.8	14.5	14.8	13.9	15.3	13.3	14.1	14.5
<i>45 t/m 54 (%)</i>	15.5	14.7	15.9	15.7	15.6	15.5	14.6	15.9	15.9	15.6
<i>55-plus (%)</i>	31.0	24.2	32.9	29.8	22.6	31.3	24.5	33.4	30.3	23.3
<i>Geslacht (%):</i>										
<i>Man</i>	48.9	49.2	48.4	49.4	50.0	48.9	49.2	48.5	49.4	50.0
<i>Vrouw</i>	51.1	50.8	51.6	50.6	50.0	51.1	50.8	51.5	50.6	50.0
<i>Etniciteit (%):</i>										
<i>Autochtoon</i>	78.8	57.6	79.9	78.2	71.2	78.5	57.4	79.6	77.9	70.8
<i>Allochtoon</i>	21.2	42.4	20.1	21.8	28.8	21.5	42.6	20.4	22.1	29.2
<i>1^e generatie</i>	10.1	23.6	9.3	10.4	14.6	10.3	23.6	9.4	10.6	14.7
<i>2^e generatie</i>	11.1	18.7	10.8	11.3	14.3	11.2	19.0	11.0	11.5	14.5
<i>Onbekend</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>Opleidingsniveau (%):</i>										
<i>Elementair</i>	19.8	20.3	19.6	20.5	24.7	20.0	20.2	19.9	20.7	24.9
<i>Lager</i>	7.9	7.0	6.9	8.7	10.0	7.8	6.9	6.9	8.6	9.8
<i>Middelbaar</i>	16.3	16.6	15.7	17.5	20.0	16.1	16.8	15.3	17.3	19.6
<i>Hoger</i>	7.9	9.4	7.6	6.1	6.7	7.9	9.3	7.6	6.1	6.6
<i>wetenschappelijk</i>	4.6	8.7	5.2	2.3	2.2	4.7	8.5	5.3	2.3	2.1
<i>Onbekend</i>	43.6	38.1	45.1	45.0	36.5	43.6	38.4	45.0	45.0	37.0
<i>Aantal (x1000)</i>	382	1172	254	314	376	384	1184	254	316	378

Noot: De volgende regio's worden onderscheiden: 1. Zuid-Kennemerland, 2. Groot-Amsterdam, 3. Gooi- en Vechtstreek, 4. Zaanstreek-Waterland en 5. Flevoland

Het percentage allochtonen in Groot-Amsterdam is met 42.2 procent ongeveer twee keer zo groot als het percentage allochtonen in de andere deelgebieden. Het percentage allochtonen is eveneens wat hoger in Flevoland.

Alvorens we de opleidingsverdeling toelichten is het eerst van belang om aan te geven dat het percentage *onbekend* verschilt tussen de verschillende deelgebieden. Het percentage onbekend is relatief laag voor Groot-Amsterdam en Flevoland en dat laat wederom zien dat opleidingsniveaus vaker onbekend zijn voor oudere personen. De opleidingsverdeling laat verder zien dat er relatief veel lager- en elementair opgeleiden wonen in Flevoland en relatief veel hoger opgeleiden in Groot-Amsterdam.

Wanneer we de verschillende deelgebieden met elkaar vergelijken dan zijn de deelgebieden Zuid-Kennemerland, Gooi- en Vechtstreek en Zaanstreek-Waterland redelijk gelijkaardig, met uitzondering van het aantal inwoners per deelgebied. Ook Groot-Amsterdam en Flevoland hebben grote overeenkomsten wat betreft de achtergrondkenmerken van de populatie, met uitzondering van geregistreerde opleidingsniveaus.

Hoofdconclusies:

1. In de MRA en de deelgebieden blijft het aantal inwoners gedurende 2012 en 2013 redelijk constant.
2. De populatiekenmerken van de deelgebieden Zuid-Kennemerland, Gooi- en Vechtstreek en Zaanstreek-Waterland zijn vergelijkbaar.
3. De populatiekenmerken van Groot-Amsterdam en Flevoland zijn vergelijkbaar, met uitzondering van relatief meer hoog (laag) opgeleide personen in Groot-Amsterdam (Flevoland).

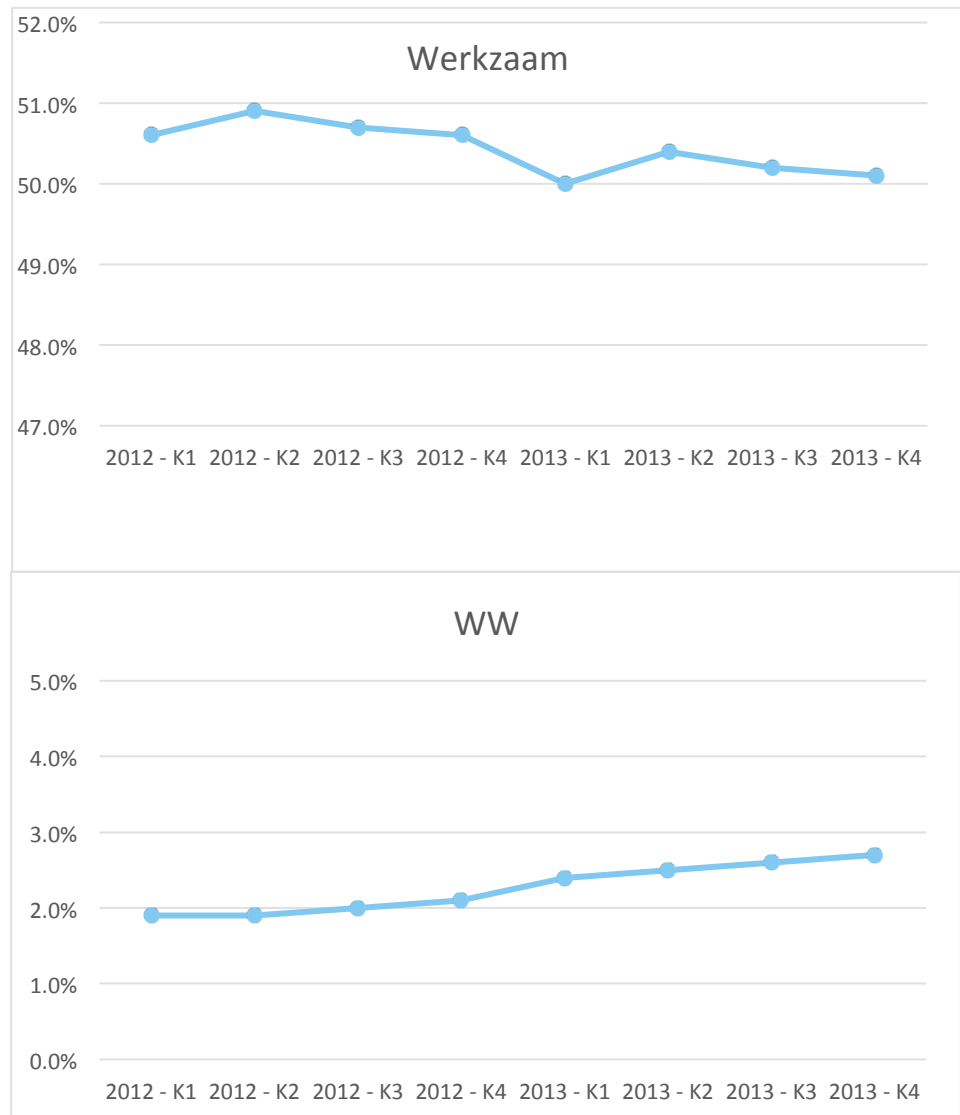
Arbeidsmarkttoestanden in 2012 en 2013

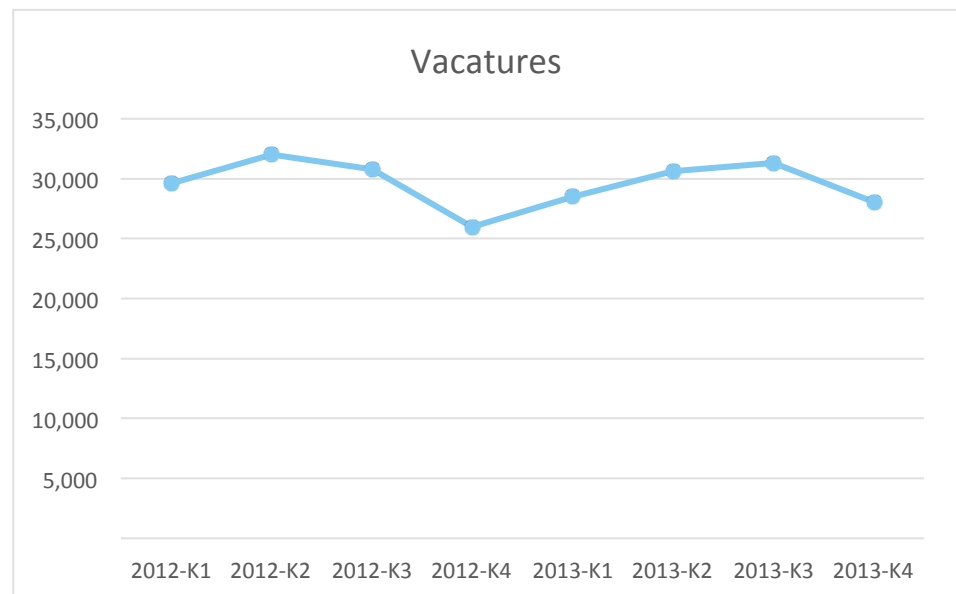
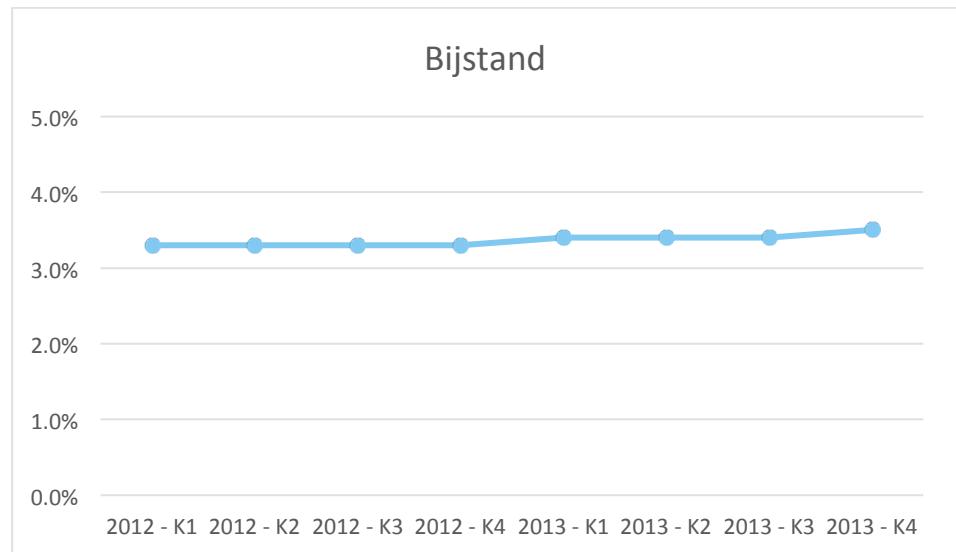
Zoals aangegeven in de inleiding worden registratiebestanden gebruikt om de arbeidsmarkt te beschrijven voor 2012 en 2013, de Enquête BeroepsBevolking (EBB) wordt gebruikt om de arbeidsmarkt te beschrijven in 2014. Omdat de EBB niet goed vergelijkbaar is met de registratiebestanden (de “echte” situatie), zowel door definitieverschillen als door het feit dat het een steekproef betreft, worden de resultaten op basis van de verschillende bronnen apart besproken.

De monitor maakt onderscheid tussen drie arbeidsmarkttoestanden: (1) baanperiode, (2) WW-periode en (3) bijstandsperiode. De perioden WW en bijstand verwijzen naar een periode waarin een MRA-inwoner een WW- of bijstandsuitkering ontving. Figuur 3.2. laat de ontwikkeling van deze arbeidsmarkttoestanden zien per kwartaal voor 2012 en 2013.

Figuur 3.2 laat zien dat het aantal personen met een baan (“werkzaam”) iets is afgenomen en dat het aantal personen met een WW-uitkering fors is toegenomen. Het percentage personen met bijstandsuitkering steeg slechts minimaal en tegelijkertijd bleef het aantal ontstane vacatures redelijk onveranderd tussen 2012 en 2013; seizoenseffecten daargelaten. Concreet betekent dit dat de arbeidsmarkt zich in kwantitatieve zin heeft ontwikkeld ten gunste van werkgevers: per ontstane vacature zijn er in die periode meer personen met een WW-uitkering beschikbaar. Werkgevers kunnen dus hogere eisen stellen aan de werknemers die zij wensen aan te nemen voor een bepaalde vacature.

Figuur 3.2: Arbeidsmarktaanbod (% van totale MRA-bevolking) en arbeidsmarktvrage (aantallen binnen MRA) naar kwartaal voor 2012 en 2013

Tabel 3.3 laat de ontwikkeling van de arbeidsmarkttoestanden zien voor de 5 deelgebieden per kwartaal voor 2012 en 2013. De eerste 3 rijen geven de percentages weer voor de gehele MRA. De tabel laat zien dat de waargenomen trends voor de verschillende deelgebieden overeenkomen met de waargenomen trends in de gehele MRA.

Het percentage bijstandsonvangers is relatief hoog in Groot Amsterdam en Flevoland. Ook het percentage personen met een WW-uitkering is in deze deelgebieden relatief hoog. Flevoland kent het hoogste percentage personen met een WW-uitkering en dit kan te maken met dat het feit dat het opleidingsniveau in dit deelgebied relatief laag is.

Tabel 3.3: Ontwikkeling arbeidsmarkttoestanden, naar regio, per kwartaal.

MRA									
Status / Kwartaal	2012				2013				
	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	
<i>Werkzaam (%)</i>	50.6	50.9	50.7	50.6	50.0	50.4	50.2	50.1	
<i>WW (%)</i>	1.9	1.9	2.0	2.1	2.4	2.5	2.6	2.7	
<i>Bijstand (%)</i>	3.3	3.3	3.3	3.3	3.4	3.4	3.4	3.5	
1: Zuid-Kennemerland									
Status / Kwartaal	2012				2013				
	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	
<i>Werkzaam (%)</i>	50.0	50.3	50.2	50.0	49.6	50.0	49.8	49.5	
<i>WW (%)</i>	1.7	1.6	1.7	1.8	2.1	2.2	2.3	2.3	
<i>Bijstand (%)</i>	2.0	2.0	2.0	2.0	2.1	2.1	2.2	2.2	
2: Noord-Holland									
Status / Kwartaal	2012				2013				
	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	
<i>Werkzaam (%)</i>	51.2	51.5	51.2	51.2	50.6	51.1	50.8	50.9	
<i>WW (%)</i>	1.9	2.0%	2.1	2.2	2.4	2.6	2.7	2.7	
<i>Bijstand (%)</i>	4.6	4.6	4.6	4.6	4.6	4.7	4.7	4.7	
3: Gooi en Vechtstreek									
Status / Kwartaal	2012				2013				
	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	
<i>Werkzaam (%)</i>	48.5	48.8	48.5	48.5	48.1	48.3	48.1	48.0	
<i>WW (%)</i>	1.8	1.8	1.9	2.0	2.3	2.3	2.5	2.5	
<i>Bijstand (%)</i>	1.7	1.7	1.7	1.7	1.8	1.8	1.8	1.9	
4: Zaanstreek-Waterland									
Status / Kwartaal	2012				2013				
	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	
<i>Werkzaam (%)</i>	50.7	50.9	50.8	50.7	50.2	50.4	50.3	50.2	
<i>WW (%)</i>	1.7	1.7	1.7	1.9	2.2	2.3	2.4	2.4	
<i>Bijstand (%)</i>	1.9	1.9	1.9	1.9	2.0	2.1	2.1	2.2	
5: Flevoland									
Status / Kwartaal	2012				2013				
	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	
<i>Werkzaam (%)</i>	50.5	50.9	51.0	50.4	49.7	50.0	50.1	49.7	
<i>WW (%)</i>	2.3	2.3	2.4	2.5	2.9	3.0	3.1	3.2	
<i>Bijstand (%)</i>	2.8	2.8	2.8	2.8	2.9	3.0	2.9	3.0	

Hoofdconclusies:

- Arbeidsmarktontwikkelingen MRA gedurende 2012 en 2013:
 - Het aantal personen met een baan neemt iets af;
 - Het aantal personen met een WW uitkering stijgt fors;
 - Het aantal bijstandsuitkeringen stijgt minimaal;
 - Het aantal ontstane vacatures blijft redelijk constant.

2. De arbeidsmarkttrends in de MRA zijn vergelijkbaar met de waargenomen trends in de deelgebieden.
3. Het percentage WW- en bijstandsuitkeringen zijn relatief hoog in Groot Amsterdam en Flevoland

3.2 Beschrijving arbeidsmarktdynamiek

Tabellen 3.2 en 3.3 laten zien dat de dynamiek in het percentage bijstandsonvangers niet erg groot is. De arbeidsmarktdynamiek wordt dus niet gedreven door geobserveerde dynamiek in de bijstand. Dat betekent overigens niet dat, bijvoorbeeld, het relatief hoge percentage personen in de bijstand in Flevoland niet zorgwekkend is.

Figuur 3.3 geeft de arbeidsmarktdynamiek in één figuur weer. De figuur zet het aantal ontstane vacatures af tegen het aantal personen met een WW-uitkering per kwartaal voor 2012 en 2013. De getekende 45-graden lijn geeft de situatie weer waarin theoretisch gezien het aantal ontstane vacatures precies kan worden ingevuld door het aantal personen met een WW-uitkering. Punten onder de lijn geven dus weer dat er te weinig (nieuwe) vacatures zijn om alle personen met een WW-uitkering aan een baan te helpen. Punten boven de lijn geven weer dat er op dat moment meer ontstane vacatures zijn dan het aantal personen met een WW-uitkering.

In de figuur staan 8 punten afgebeeld. Zo geeft 12k1 bijvoorbeeld de verhouding tussen het aantal ontstane vacatures en het aantal WW-uitkeringen weer voor het eerste kwartaal van 2012 (peildatum 15 februari). Dit punt geeft duidelijk weer dat er meer WW-uitkeringen zijn dan het aantal ontstane vacatures. Tegelijkertijd geven de data niet weer of de vacatures daadwerkelijk worden ingevuld. Zodoende is het onduidelijk in hoeverre de personen met een WW-uitkering inderdaad geschikt zijn voor de banen die worden aangeboden door de werkgevers (bijvoorbeeld qua opleidingsniveau). Daarom worden in Sectie 3.3 duurmodellen geschat om de arbeidskansen te schatten voor personen met een WW-uitkering.

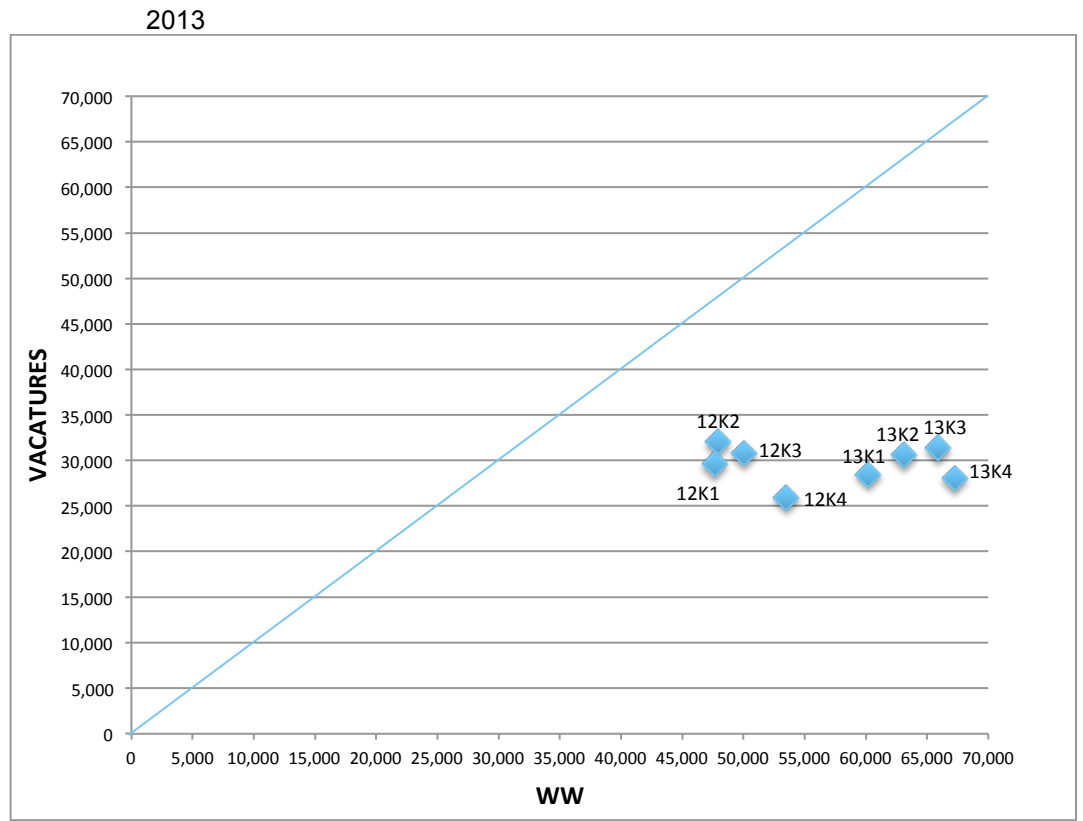
Voor 2012 laat de figuur een cyclus zien waarin het aantal personen met een WW-uitkering gestaag toeneemt gedurende 2012 en het aantal ontstane vacatures eerst toeneemt in kwartaal 2, maar vervolgens in kwartaal 3 en 4 weer afneemt tot een uiteindelijk lager niveau dan in kwartaal 1. Dat betekent een verdere verruiming van de arbeidsmarkt, wat in beginsel gunstig is voor werkgevers en ongunstig voor werkzoekenden: gedurende het jaar komen er steeds meer personen beschikbaar die een ontstane vacature kunnen vervullen.

Het is voor de doelstelling van deze monitor interessant om na te gaan hoe de verhouding tussen ontstane vacatures en het aantal personen met een WW-uitkeringen zich vervolgens ontwikkelt in 2013. Wanneer het eerste kwartaal van 2013 dezelfde verhouding weergeeft als het eerste kwartaal van 2012, dan is in principe de arbeidsmarkt niet per se verslechterd en kan de geobserveerde trend slechts een kwartaaleffect zijn geweest. Figuur 3.3 laat echter duidelijk zien dat de verruiming van de arbeidsmarkt

gestaag doorgaat. Het aantal personen met een WW-uitkering blijft groeien, maar het aantal ontstane vacatures per kwartaal lijkt redelijk vergelijkbaar met het aantal in 2012. De waargenomen cyclus in 2012 heeft als het ware een “n-vorm” en in 2013 verschuift deze naar rechts met behoud van de binnen-jaarlijkse dynamiek. Deze verschuiving laat duidelijk een verslechtering van de arbeidsmarkt zien. Niet door een verandering in het aantal ontstane vacatures, maar door een toename van het aantal personen met een WW-uitkering.

Een interessant gegeven is verder dat deze dynamiek niet beïnvloed kan zijn door het aantal personen in de bijstand, omdat dit percentage redelijke stabiel blijft over de kwartalen. Wel kan deze verslechterende arbeidsmarkt weerslag hebben op personen in het onderwijs. Het kan bijvoorbeeld zijn dat jongeren doorstuderen en zodoende (nog) niet op de arbeidsmarkt verschijnen. Het kan echter ook zijn dat jongeren juist de dupe zijn van de verslechterende arbeidsmarktsituatie (bijvoorbeeld omdat zij relatief weinig werkervaring hebben) en vaak werkloos worden. In Hoofdstuk 5 richten we ons daarom specifiek op de onderwijs- en arbeidsmarktbalans voor jongeren.

Figuur 3.3: Balans ontstane vacatures en WW-uitkeringen in MRA, naar kwartaal, 2012-

Hoofdconclusies:

1. Het aantal onstane vacatures beweegt zich cyclisch maar verslechtert niet over tijd.
2. Het aantal WW-uitkeringen stijgt fors gedurende 2012 en 2013.
3. De verhouding tussen ontstane vacatures en aantal WW-uitkeringen per kwartaal verslechtert door een toename van het aantal lopende WW-uitkeringen.
4. De arbeidsmarkt is verruimd gedurende 2012 en 2013 (relatief meer personen met WW-uitkering per ontstane vacature).

3.2.1 Arbeidsmarktdynamiek naar opleidingsniveau

Evenals bij de uitsplitsing naar leeftijdsintervallen worden eerst de achtergrondkenmerken per opleidingsniveau vergeleken. De verschillen in arbeidsmarktdynamiek voor de diverse opleidingsniveaus kunnen zo gerelateerd worden aan verschillen in achtergrondkenmerken. Dit gebeurt voor zowel in 2012 als 2013. De kolommen laten de achtergrondkenmerken zien voor de opleidingsniveaus elementair (e), lager (l), middelbaar (m), hoger (h) en wetenschappelijk (w). De kolom onbekend (o) toont de achtergrondkenmerken van de personen van wie het opleidingsniveau onbekend is. Het opleidingsniveau is onbekend voor 40% van de MRA-populatie en vooral voor 55-

plussers. Tabel 3.4 laat verder zien dat de resultaten voor beide jaren (2012 en 2013) vergelijkbaar zijn.

Tabel 3.4: Beschrijving MRA populatie, naar opleidingsniveau

Jaar	2012						2013					
	e	l	m	h	w	o	e	l	m	h	w	o
<i>Gem. lft. (jr)</i>	13.3	31.4	34.8	37.5	38.2	56.2	14.1	32.3	35.6	38.3	39.1	55.4
<i>15 t/m 26 (%)</i>	3.9	51.7	39.7	20.7	12.4	1.9	8.2	51.8	37.5	17.8	9.2	1.9
<i>27 t/m 34 (%)</i>	1.7	11.2	15.9	26.7	31.0	7.6	1.6	12.5	16.9	27.1	31.2	7.1
<i>35 t/m 44 (%)</i>	3.3	10.6	17.9	28.2	32.7	15.3	3.1	10.4	17.7	28.8	33.0	14.5
<i>45 t/m 54 (%)</i>	3.7	11.3	15.0	13.4	14.8	22.4	3.6	11.4	15.3	14.3	16.6	21.8
<i>55-plus (%)</i>	5.1	12.9	11.5	11.0	9.1	52.5	5.3	13.8	12.6	12.0	10.0	52.3
<i>Geslacht (%):</i>												
<i>Man</i>	50.6	51.4	50.4	45.1	47.5	48.6	50.5	51.3	50.3	45.1	47.6	48.7
<i>Vrouw</i>	49.4	48.6	49.6	54.9	52.5	51.4	45.5	48.7	49.7	54.9	52.4	51.3
<i>Etniciteit (%):</i>												
<i>Autochtoon</i>	58.8	62.0	67.3	74.7	74.8	71.2	59.0	62.2	67.5	74.8	75.1	70.2
<i>Allochtoon</i>	41.2	37.9	32.7	25.3	25.2	28.7	41.0	37.8	32.5	25.2	24.9	29.8
<i>1^e generatie</i>	11.8	16.5	15.4	12.6	13.1	22.1	11.5	16.4	15.3	12.4	12.8	22.6
<i>2^e generatie</i>	29.4	21.4	17.3	12.7	12.1	6.6	29.4	21.4	17.2	12.8	12.1	7.2
<i>Onbekend</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>Status (%):</i>												
<i>Werkzaam</i>	6.1	53.8	73.8	84.2	86.7	51.3	6.9	56.7	72.9	83.8	87.4	49.6
<i>WW</i>	0.6	3.6	4.2	3.3	2.8	1.1	0.6	4.8	5.6	4.2	3.4	1.4
<i>Bijstand</i>	4.1	6.4	3.1	1.1	0.8	3.2	4.0	6.9	3.5	1.3	1.0	3.2
<i>Schoolgaand</i>	62.6	38.7	27.7	15.0	8.7	0.3	67.3	37.5	25.2	11.2	3.8	0.6
<i>Aantal (x1000)</i>	521	194	426	203	147	1006	525	193	428	204	147	1017

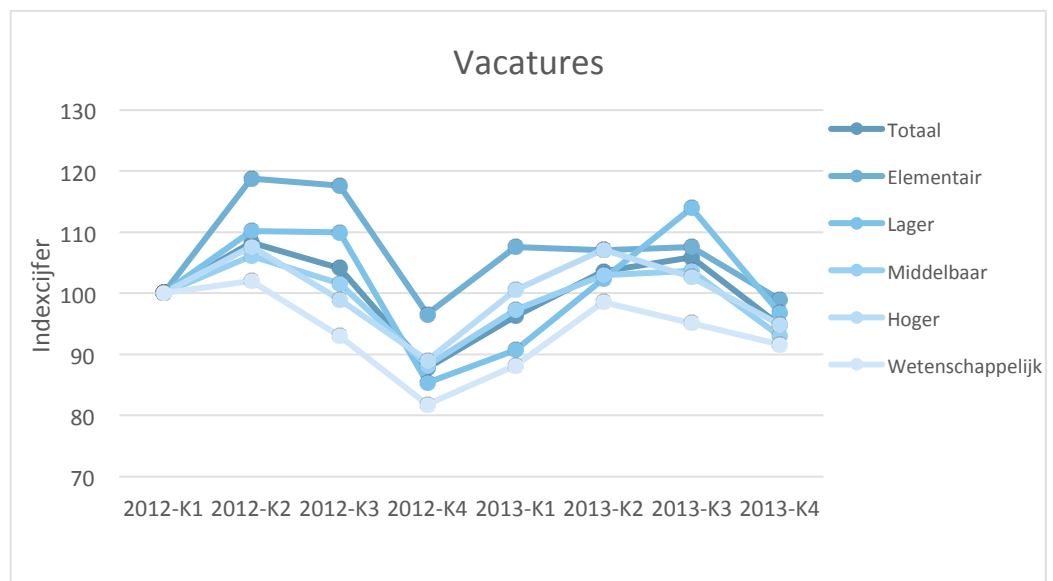
Noot: Opleidingsniveaus zijn gedefinieerd als elementair (e), lager (l), middelbaar (m), hoger (h), wetenschappelijk (w), onbekend (o). Gegevens zijn gebaseerd op CBS-bron HDIPLOMAREGTAB 2013 V1 en waar mogelijk aangevuld met HOOGSTEOPLTAB 2012 V2. Gevolg is een onvergelijkbaarheid van de opleidingsgegevens tussen de jaren 2012 en 2013 op dit punt; m.n. voor de leeftijdscategorie 15 t/m 26 jaar.

De cijfers die betrekking hebben op de arbeidsmarkttoestanden zijn interessant omdat deze aangeven dat:

- Personen met een elementair opleidingsniveau vaak (jong en) schoolgaand zijn;
- Personen vaker een baan hebben, en minder vaak een WW- of een bijstandsuitkering, naarmate zij hoger opgeleid zijn;
- Het percentage personen met een WW-uitkering het hoogst is voor middelbaar opgeleiden en het percentage bijstandsuitkeringen het hoogst is voor lager opgeleiden.

Waar voorgaande resultaten inzicht geven in de ontwikkeling van (potentieel) arbeidsaanbod binnen de verschillende opleidingsniveaus is eenzelfde analyse nodig voor de ontstane arbeidsvraag (ontstane vacatures). Daarom wordt voor op ieder kwartaal het aantal ontstane vacatures uitgesplitst naar baanniveau.

Figuur 3.4: MRA ontstane vacatures in 2012/2013 per kwartaal naar opleidingsniveau (2012K1=100)

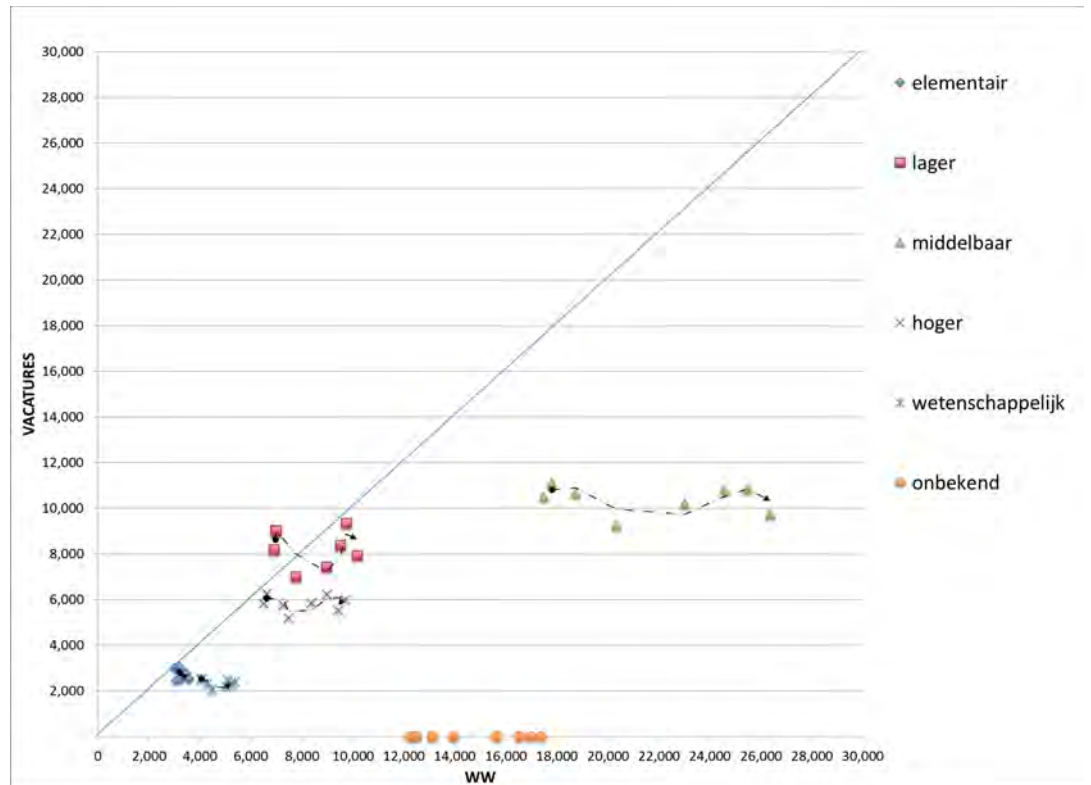

Figuur 3.4 laat zien dat het cyclische verloop van de ontstane vacatures redelijk vergelijkbaar is voor de verschillende opleidingsniveaus. De figuur stelt het aantal ontstane vacatures in het eerste kwartaal van 2012 op 100 en laat vervolgens de procentuele veranderingen van de andere kwartalen zien ten opzichte van dit kwartaal. De reden dat dit gedaan wordt is omdat er grote verschillen bestaan in het absolute aantal ontstane vacatures per opleidingsniveau. Het doel van de figuur is om de relatieve ontwikkeling van een bepaald baanniveau ten opzichte van de rest van de arbeidsmarkt weer te geven. Daarom is het *Totaal* de gemiddelde vacatureontwikkeling van alle opleidingsniveaus samen. Het valt op dat het vacatureverloop gedurende 2012 en 2013 het meest gunstig lijkt voor banen van een elementair, laag of hoger opleidingsniveau.

Om te onderzoeken of er sprake is van een toe- of afnemende (dis)balans wordt de eerder besproken indicator voor het beschikbare onbenutte arbeidsaanbod (WW-uitkeringen) samengevoegd met bovenstaande informatie over ontstane vacatures. Figuur 3.5 toont deze verhouding tussen vacatures en WW-uitkeringen per opleidingsniveau. De figuur laat zien dat er gedurende 2012 en 2013 sprake was van een verruiming van de arbeidsmarkt voor alle opleidingsniveaus (relatief steeds meer WW-uitkeringen per ontstane vacature). Evenals in Figuur 3.3 blijkt dat de verslechtering van de arbeidsmarkt veroorzaakt wordt door een toename van het aantal WW-uitkeringen en niet zozeer door een daling van het aantal vacatures. De arbeidsmarktverslechtering is het grootst voor personen met een *middelbare opleiding*: voor deze groep neemt het

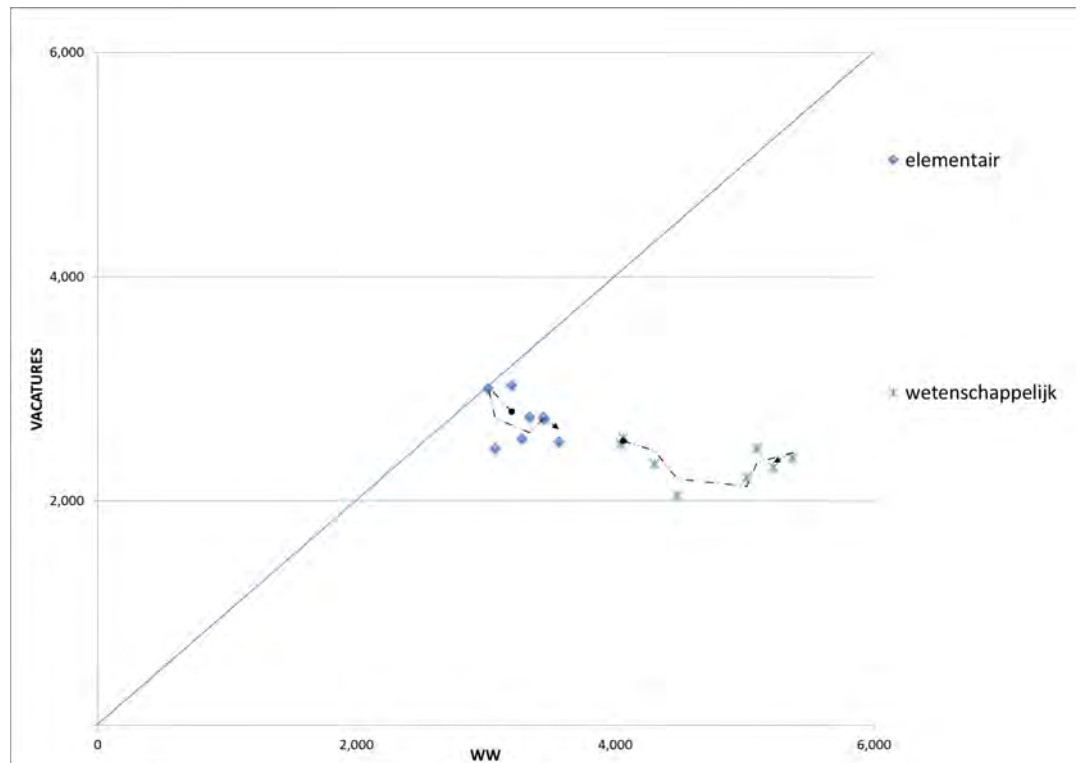
aantal personen met een WW-uitkering sterk toe. Hier dient eveneens bij opgemerkt te worden dat het hier tevens om de grootste groep van de beroepsbevolking gaat.

Figuur 3.5: Balans ontstane vacatures en WW-uitkeringen binnen de MRA naar opleidingsniveau, per kwartaal, 2012- 2013

De omvang van de wetenschappelijk en elementair opgeleiden is kleiner dan bijvoorbeeld de groep middelbaar opgeleiden, maar dat wil niet zeggen dat de arbeidsmarkt voor deze groepen niet significant verslechterd is. Daarom zoomt Figuur 3.5 in op de arbeidsmarktbalans voor deze twee opleidingsniveaus. Deze figuur laat zien dat de arbeidsmarkt, ondanks relatief minder dynamiek dan bij middelbaar opleidingsniveau, ook voor deze niveaus structureel en gestaag verruimt.

Figuur 3.6: Balans ontstane vacatures en WW-uitkeringen binnen de MRA voor elementair en lager opgeleiden, per kwartaal, 2012- 2013

Hoofdconclusies:

1. De opleidingsverdeling van de MRA populatie is nauwelijks is veranderd in 2012 en 2013.
2. Personen met een elementair opleidingsniveau zijn vaak nog schoolgaand.
3. Naarmate personen hoger opgeleid zijn hebben zij vaker een baan en minder vaak een WW- of een bijstandsuitkering.
4. Het percentage personen met een WW-uitkering is het hoogst voor middelbaar opgeleiden en het percentage bijstandsuitkeringen is het hoogst voor lager opgeleiden.
5. Gedurende 2012 en 2013 is er sprake van een verruimende arbeidsmarkt (relatief steeds meer lopende WW-uitkeringen per ontstane vacature) voor alle opleidingsniveaus.
6. De arbeidsmarktverslechtering is het grootst voor personen met een middelbare opleiding.

3.2.2 Arbeidsmarktdynamiek naar sector

Tabel 3.5 beschrijft hoeveel personen werkzaam zijn in de verschillende arbeidsmarktsectoren, gebaseerd op de Standaard Bedrijfsindeling 2008 (SBI 2008), en hoeveel personen een WW-uitkering ontvangen nadat zij werkloos werden vanuit een bepaalde arbeidsmarktsector. Deze tabel geeft een impressie van de verdeling van de aantallen werkzame personen en personen met een WW-uitkering naar arbeidsmarktsector. Het is hier niet de bedoeling om op basis van deze tabellen direct uitspraken te doen over de arbeidsmarktdynamiek. Dergelijke arbeidsmarktdynamiek wordt namelijk beschreven in de grafieken die de verhouding tussen het aantal ontstane vacatures en WW-uitkeringen weergeven en in sectie 3.3 waar de kansen op de arbeidsmarkt geanalyseerd worden. Tabel 3.5 geeft enkel ter beschrijving de verdeling van werkzame personen en personen met een WW-uitkering naar arbeidsmarktsector weer in het eerste kwartaal van 2012 (het eerste peilmoment) en in het vierde kwartaal van 2013 (het laatste peilmoment).

De top 5 van arbeidsmarktsectoren waarin de meeste personen werkzaam zijn is als volgt:

1. G: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's,
2. Q: Gezondheids- en welzijnszorg,
3. N: Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening,
4. M: Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening,
5. O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen.

Voor personen die een WW-uitkering ontvangen geldt dat zij meestal vanuit een van de hierboven getoonde sectoren werkloos zijn geworden (sector G,Q,N of M). Toch zijn er ook sectoren waarbij de omvang van het aantal WW-uitkeringen relatief klein is ten opzichte van het aantal werkzame personen (bijvoorbeeld sector O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen).

Tabel 3.5: Beschrijving aantal werkzame/werkloze personen MRA per sector (x1000)

<i>Sector / Jaar</i>	<i>2012-k1</i>		<i>2013-k4</i>	
	<i>werkzaam</i>	<i>WW</i>	<i>werkzaam</i>	<i>WW</i>
<i>A: Landbouw, bosbouw en visserij</i>	6.8	0.0	6.5	0.0
<i>B: Winning van delfstoffen</i>	0.7	0.0	0.9	0.0
<i>C: Industrie</i>	72.3	2.4	69.7	3.7
<i>D: Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht</i>	2.7	0.1	2.8	0.1
<i>E: Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering</i>	8.0	0.1	5.0	0.2
<i>F: Bouwnijverheid</i>	35.8	1.4	31.8	2.5
<i>G: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's</i>	205.8	6.1	205.5	10.2
<i>H: Vervoer en opslag</i>	64.6	2.0	64.4	3.1
<i>I: Logies-, maaltijd- en drankverstreking</i>	66.3	2.1	68.2	3.3
<i>J: Informatie en communicatie</i>	56.9	2.5	55.4	3.7
<i>K: Financiële instellingen</i>	57.2	2.0	55.3	3.3
<i>L: Verhuur van en handel in onroerend goed</i>	13.3	0.5	13.0	0.8
<i>M: Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening</i>	99.1	3.8	98.5	5.5
<i>N: Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening</i>	128.3	12.6	129.1	16.6
<i>O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen</i>	68.8	0.8	71.5	0.9
<i>P: Onderwijs</i>	76.9	2.1	73.9	3.4
<i>Q: Gezondheids- en welzijnszorg</i>	189.0	5.0	184.6	8.6
<i>R: Cultuur, sport en recreatie</i>	28.9	1.6	28.3	2.3
<i>S: Overige dienstverlening</i>	22.7	1.0	21.8	1.6
<i>T: Huishoudens</i>	6.6	0.2	5.3	0.2
<i>U: Extraterritoriaal</i>	0.2	0.0	0.1	0.0
<i>X: Onbekend</i>	172.8	4.3	182.9	2.0

Figuur 3.7 geeft in één grafiek de verhouding tussen het aantal ontstane vacatures en het aantal WW-uitkeringen weer per kwartaal voor alle arbeidsmarktsectoren gedurende 2012 en 2013, waarbij rekening wordt gehouden met de grootte van een sector. De 45-gradenlijn geeft aan of het aantal WW-uitkeringen gelijk is aan het aantal ontstane vacatures. Op deze lijn geldt dat er meer disbalans is naarmate de kwartaalverhoudingen in de grafiek meer in de rechterbovenhoek liggen. Dit betekent namelijk dat er relatief veel WW-uitkeringen zijn en, tegelijkertijd, dat er ook veel ontstane vacatures zijn die blijkbaar niet ingevuld worden door de personen met een WW-uitkering.

De arbeidsmarktsectoren die boven de 45-gradenlijn liggen zijn:

- A: Landbouw, bosbouw en visserij,
- B: Winning van delfstoffen,

- D: Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht,
- I: Logies, maaltijd en drankverstrekking.

Voor deze sectoren lijkt de arbeidsmarktsituatie relatief gunstig omdat er meer ontstane vacatures dan WW-uitkeringen zijn en omdat de kwartaalverhoudingen relatief links en laag in de figuur liggen. Het is echter van belang om te benadrukken dat arbeidsmarktsectoren A, B en D zeer kleine arbeidsmarktsectoren zijn, waardoor de meest interessante observatie is dat de gunstige verhoudingen voor sector I het meest relevant lijkt. Voor arbeidsmarktsector I geldt overigens wel dat, gemiddeld genomen, het aantal personen met een WW-uitkering is toegenomen gedurende 2012 en 2013.

De arbeidsmarktsectoren met relatief gezien de minst gunstige verhouding tussen het aantal ontstane vacatures en WW-uitkeringen zijn:

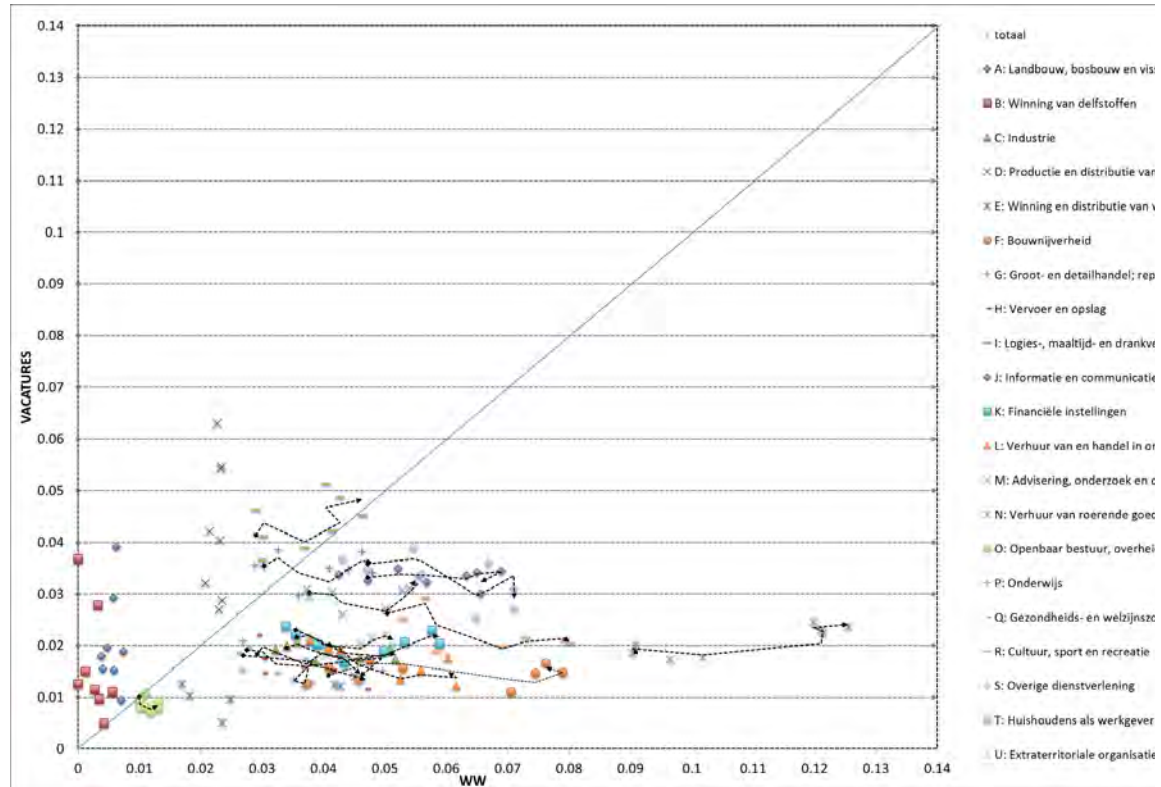
1. N: Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening,
2. F: Bouwnijverheid, en
3. R: Cultuur, sport en recreatie.

De kwartaalverhoudingen voor deze sectoren liggen onder de 45-graden lijn en daarbij is het aantal personen met een WW-uitkering gedurende 2012 en 2013 fors toegenomen. Omdat het aantal ontstane vacatures binnen de meeste (en ook voor de onder de 45-graden lijn liggende) arbeidsmarktsectoren redelijk constant blijft gedurende 2012 en 2013, geldt dat de dynamiek in de waargenomen kwartaalverhoudingen gedreven wordt door de toename in het aantal WW-uitkeringen. Eerder bleek al dat het aantal bijstandsuitkeringen vrijwel niet is veranderd gedurende 2012 en 2013. Voor de arbeidsmarktsectoren boven de 45-graden lijn is overigens wel veel dynamiek in het aantal ontstane vacatures, maar dat komt door de relatief kleine aantallen.

Figuur 3.7 laat eenduidigheid tussen de sectoren zien in dat de kwartaalverhoudingen gedurende 2012 en 2013 zich, gemiddeld genomen, steeds meer naar rechts bewegen. Dat geeft een verslechtering aan omdat er gedurende 2012 en 2013 steeds meer personen met een WW-uitkering per ontstane vacature zijn. Dat geldt overigens niet voor de sector "*Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen*" waarbij de verhoudingen vrijwel niet bewegen gedurende 2012 en 2013.

De gemiddelde verslechtering van de jaarverhoudingen tussen 2012 en 2013 lijkt daarmee het gevolg van de macro-economische situatie die in de periode verslechtert en niet zozeer het gevolg van een specifieke mismatch op de arbeidsmarkt. Omdat deze verslechtering zich in vrijwel alle arbeidsmarktsectoren voordoet is het dan ook niet vanzelfsprekend dat personen met een WW-uitkering effectief aan een (duurzame) baan in een andere sector geholpen kunnen worden.

Figuur 3.7: Balans ontstane vacatures en WW-uitkeringen naar sector, per kwartaal, 2012- 2013⁴

Hoofdconclusies:

1. De kwartaalverhoudingen tussen het aantal ontstane vacatures en WW-uitkeringen zijn het gunstigst voor de sector Logies, maaltijd en drankverstreking.
2. De arbeidsmarktsectoren met de minst gunstige verhouding tussen het aantal ontstane vacatures en WW-uitkeringen zijn:
 - a. Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening,
 - b. Bouwnijverheid,
 - c. Cultuur, sport en recreatie.

⁴ De gegevens die gebruikt zijn om deze figuur te maken worden weergegeven in de bijlage.

3.2.3 Arbeidsmarktdynamiek naar sector en opleidingsniveau

Binnen de arbeidsmarktsectoren kan de dynamiek opleidingsspecifiek zijn. Omdat informatie beschikbaar is over het (gevraagde) opleidingsniveau van personen voor de ontstane vacatures kan nagegaan worden hoe de getoonde kwartaalverhoudingen in Figuur 3.7 zich ontwikkelen per opleidingsniveau.

In Tabel 3.6 wordt eerst kort de opleidingsverdeling weergegeven per sector voor 2012 en 2013. Het is van belang om te benadrukken dat het hier om zeer kleine aantallen gaat voor de arbeidsmarktsectoren A, B, D, E, T en U. Als gevolg daarvan is de variatie in de getoonde opleidingsverdeling tussen 2012 en 2013 voor deze sectoren niet direct informatief. Wederom geldt dat binnen de meeste sectoren voor een groot gedeelte van de werkzame personen, soms wel rond de 50%, geen geregistreerd opleidingsniveau bekend is.

Sectoren met een relatief hogere opleidingsniveau zijn:

1. J: Informatie en communicatie,
2. K: Financiële instellingen,
3. M: Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening,
4. O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen, en
5. P: Onderwijs.

Sectoren met een relatief laag opleidingsniveau zijn:

1. I: Logies-, maaltijd- en drankverstrekking,
2. N: Verhuur van en handel in onroerend goed,
3. T: Huishoudens als werkgever, en
4. G: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's.

Tabel 3.6: Beschrijving opleidingsniveau binnen sectoren MRA populatie (%)

Jaar Sector / Opl.	2012						2013					
	e	l	m	h	W	o	e	l	m	h	W	o
A: Landbouw, bosbouw..	6.6	13.5	23.0	5.2	1.9	49.9	8.1	13.5	22.3	5.2	2.1	48.7
B: Winning van delfstoffen	0.3	4.6	15.1	12.3	14.3	53.5	0.4	4.9	16.6	13.3	13.8	51.1
C: Industrie	5.1	10.0	21.3	7.8	4.0	51.7	5.2	10.2	21.5	8.1	4.4	50.6
D: Productie en distributie..	0.5	3.7	19.9	16.3	17.2	42.4	0.5	4.0	20.5	15.9	17.3	41.7
E: Winning en distributie..	2.3	6.8	17.2	10.0	8.0	55.7	2.6	7.9	18.1	8.6	4.4	58.3
F: Bouwnijverheid	2.2	9.6	28.3	6.8	18.3	51.4	2.1	9.4	27.5	7.2	1.9	51.9
G: Groot- en detailhandel..	2.9	15.3	31.0	8.3	3.7	38.8	4.7	16.7	29.3	8.1	3.7	37.5
H: Vervoer en opslag	2.5	8.7	25.0	6.8	3.7	53.4	2.5	8.8	25.4	6.8	3.6	52.8
I: Logies-, maaltijd- en..	4.6	15.6	35.0	8.0	2.3	34.5	5.7	17.5	34.9	7.4	1.9	32.5
J: Informatie en comm..	0.6	3.3	21.8	22.3	15.5	36.5	0.6	3.5	22.3	22.6	15.6	35.4
K: Financiële instellingen	0.4	2.6	18.1	17.0	19.6	42.3	0.4	2.4	17.8	17.3	20.5	41.7
L: Verhuur van en handel.	1.0	5.5	24.6	15.0	8.9	45.0	1.0	5.5	24.8	15.2	9.2	44.3
M: Advisering, onderzoek..	0.6	3.3	18.7	17.2	23.8	36.4	0.6	3.4	18.8	17.4	24.3	35.4
N: Verhuur van roerende..	5.8	11.4	30.0	10.9	5.5	36.4	5.7	11.8	31.1	10.8	5.3	35.4
O: Openbaar bestuur..	0.5	4.7	19.7	11.7	13.5	49.9	0.5	5.1	19.9	11.8	13.7	49.0
P: Onderwijs	0.4	1.7	12.0	31.5	21.2	33.2	0.4	1.8	12.2	32.4	21.4	31.7
Q: Gezondheids- en..	1.6	6.1	28.9	15.8	9.6	38.0	1.6	6.5	29.1	15.7	9.9	37.3
R: Cultuur, sport en..	1.3	7.0	28.4	19.6	8.2	35.6	1.5	8.1	29.5	18.7	8.0	34.3
S: Overige dienstverlening	2.1	7.5	26.0	11.2	14.1	39.0	2.3	8.6	25.2	11.1	14.3	38.5
T: Huishoudens	6.9	10.1	27.1	8.9	2.8	44.2	6.0	10.1	28.6	9.9	2.8	42.6
U: Extraterritoriaal	3.6	4.5	14.2	10.4	13.5	53.8	2.0	0.8	17.0	7.8	15.6	56.8
X: Onbekend	2.3	5.1	17.2	11.7	9.3	54.4	2.7	5.6	18.0	12.0	9.3	52.5
Totaal	2.4	8.1	24.5	13.2	9.6	42.2	2.8	8.6	24.5	13.2	9.8	41.1

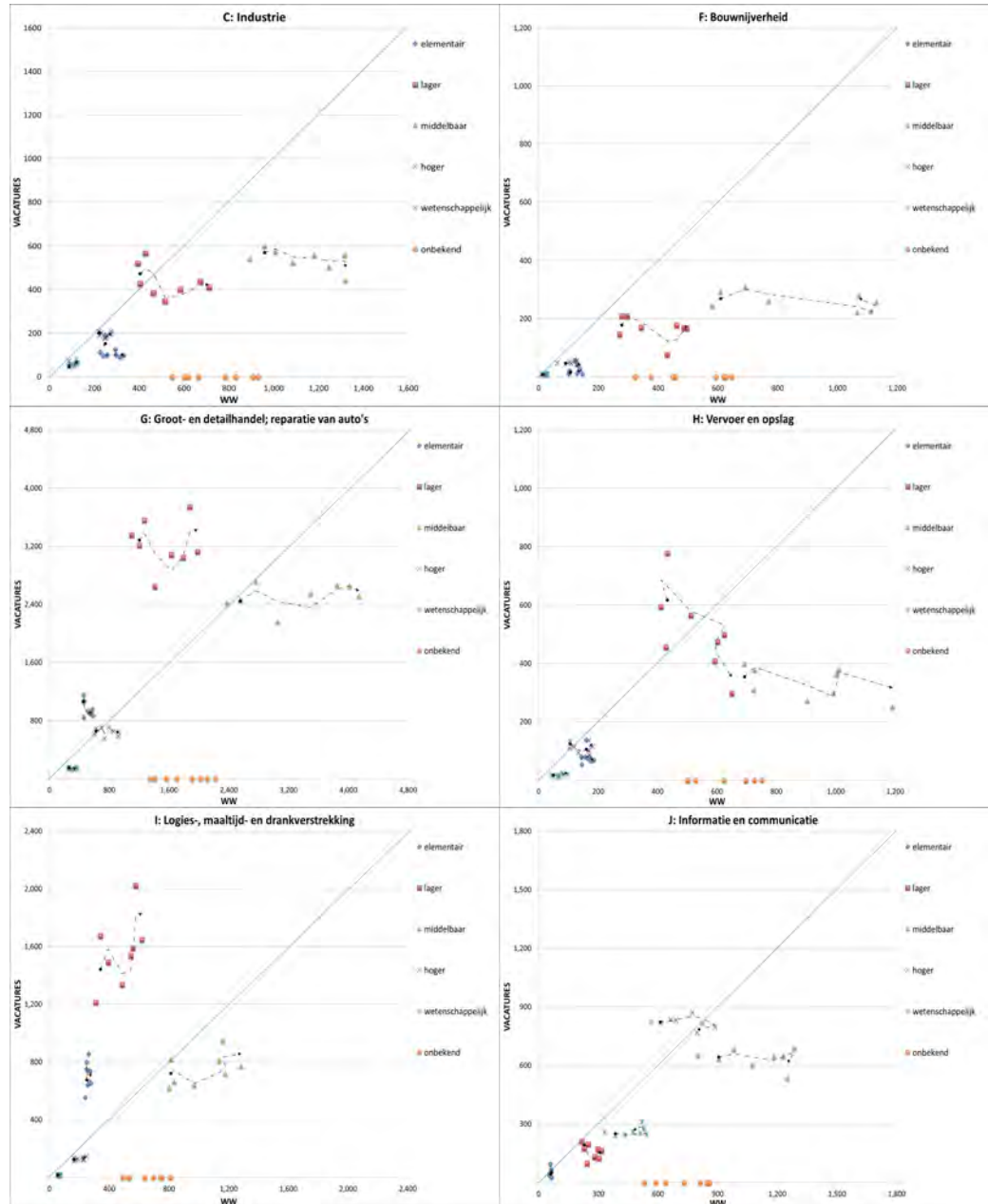
Noot: Opleidingsniveaus zijn gedefinieerd als elementair (e), lager (l), middelbaar (m), hoger (h), wetenschappelijk (w), onbekend (o).

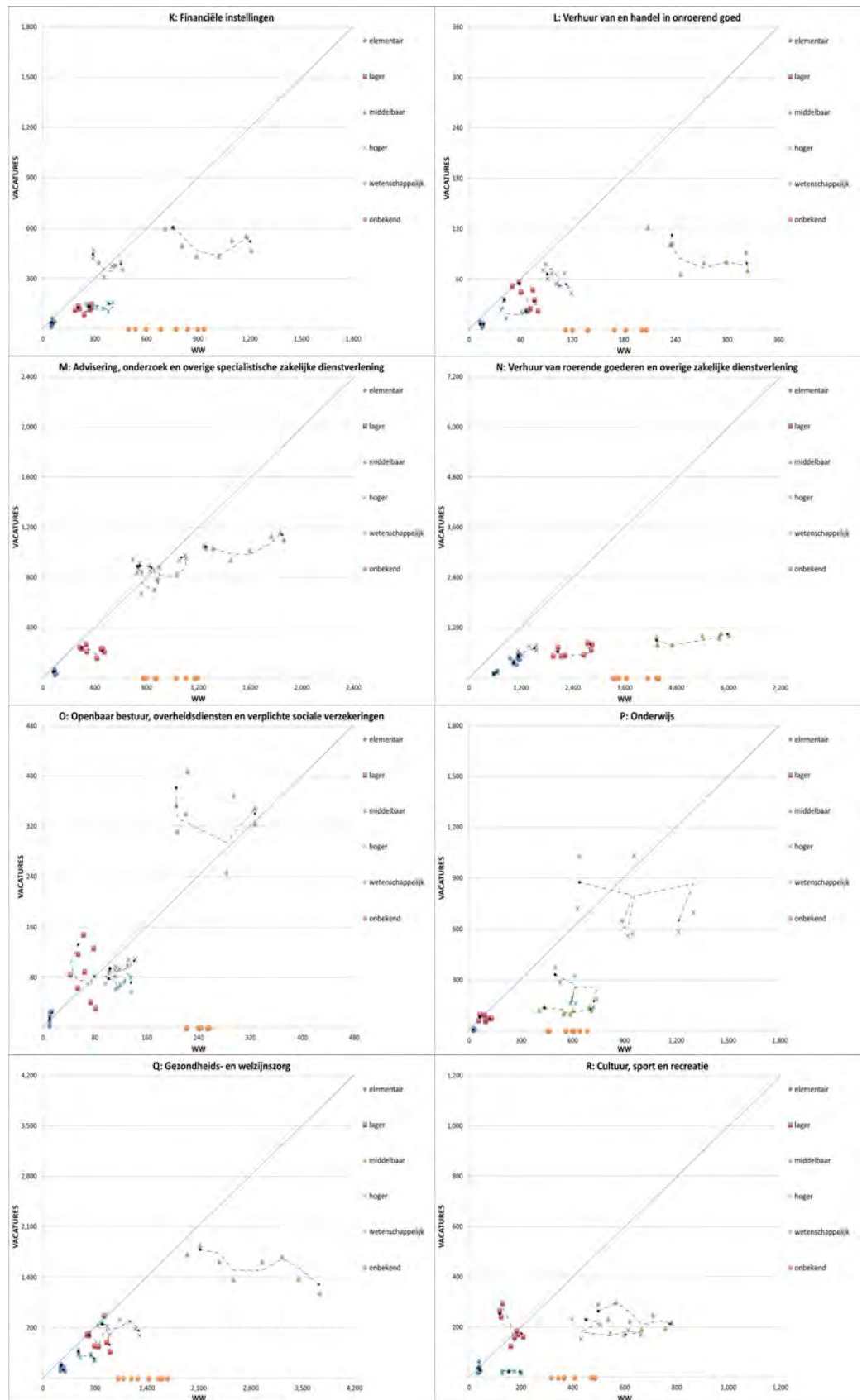
Om meer inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de arbeidsmarktkansen per opleidingsniveau binnen een sector, laten de grafieken in Figuur 3.8 voor elke arbeidsmarktsector zien hoe de verhouding tussen WW-uitkeringen en het aantal ontstane vacatures zich *per* opleidingsniveau ontwikkelde gedurende 2012 en 2013. Voor de arbeidsmarktsectoren A, B, D, E, T en U kunnen deze grafieken niet getoond worden omdat er geen gegevens beschikbaar zijn, of omdat de aantallen per opleidingsniveau simpelweg te klein zijn.

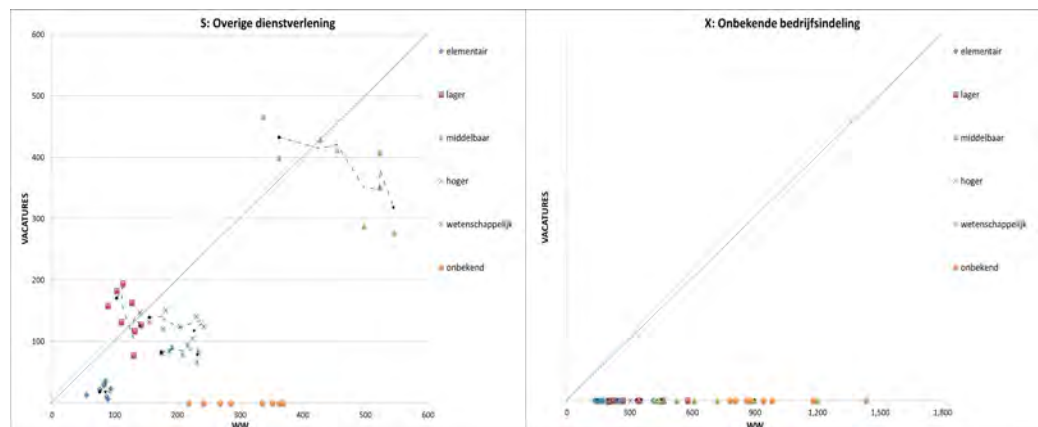
Het is niet mogelijk om vacatures op opleidingsniveau te koppelen aan personen voor wie het opleidingsniveau niet bekend is. Omdat we weten dat het bij de groep '*opleidingsniveau onbekend*' meestal gaat om relatief oudere personen, en omdat de dynamiek in de verhouding tussen het aantal ontstane vacatures en WW-uitkeringen voornamelijk wordt gedreven door veranderingen in het aantal WW-uitkeringen is besloten om deze groep wel te beschouwen in de grafieken. Tot slot was het niet mogelijk om een klein aantal personen met een WW-uitkering toe te wijzen aan een bepaalde sector.

Volledigheidshalve wordt de arbeidsmarktdynamiek voor deze groep “X: *Onbekende bedrijfsindeling*” in de laatste grafiek getoond.

Figuur 3.8: Balans ontstane vacatures en WW-uitkeringen naar sector, per kwartaal, 2012- 2013

We gaan eerst in op de sectoren die op basis van Figuur 3.7 gekarakteriseerd werden als relatief ongunstig, namelijk:

1. N: Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening,
2. F: Bouwnijverheid, en
3. R: Cultuur, sport en recreatie.

Voor sector N is het aantal WW-uitkeringen vooral voor personen met lager, middelbaar of onbekend opleidingsniveau fors toegenomen. Het aantal ontstane vacatures is nagenoeg constant gebleven en er geldt dat het aantal lopende WW-uitkeringen veel groter is dan het aantal ontstane vacatures. De sectorontwikkelingen zijn veel minder ongunstig voor hoger, wetenschappelijk en elementair opgeleide personen omdat er weinig dynamiek waargenomen wordt in het aantal WW-uitkeringen en ontstane vacatures. Voor sector F geldt eenzelfde beeld: de verhouding tussen het aantal WW-uitkeringen en ontstane vacatures is slecht voor lager en middelbaar opgeleiden en personen voor wie het opleidingsniveau onbekend is, maar niet zo zeer voor personen die elementair, hoger of wetenschappelijk zijn opgeleid. Het beeld is ook gelijk voor sector R, met dit verschil dat de ontwikkelingen ook ongunstig zijn voor personen die hoger opgeleid zijn.

Eenzelfde ontwikkeling, waarbij de arbeidsmarkt vooral ongunstig is voor personen met een lager, middelbaar of onbekend opleidingsniveau (en gedreven wordt door een toename van het aantal WW-uitkeringen), wordt geobserveerd voor de volgende arbeidsmarktsectoren:

1. C: Industrie,
2. G: Groot- en detailhandel, reparatie van auto's,
3. H: Vervoer en Opslag,
4. I: Logies-, maaltijd- en drankverstrekking.

Voor de overige arbeidsmarktsectoren geldt ook dat de ontwikkelingen ongunstig zijn voor personen met een middelbaar en onbekend opleidingsniveau. Er worden echter bij deze sectoren ook voor andere opleidingsniveaus ontwikkelingen waargenomen. Deze ontwikkelingen worden hieronder kort weergegeven:

J: Informatie en communicatie

De ontwikkeling in deze arbeidsmarktsector is met name ongunstig voor personen met een middelbaar, hoger en onbekend opleidingsniveau. Voor personen met een wetenschappelijke opleiding is er ook sprake van een ongunstige ontwikkeling, maar in mindere mate dan bij de hiervoor genoemde opleidingsniveaus. Voor personen met een elementair of laag opleidingsniveau is de verhouding tussen het aantal ontstane vacatures en WW-uitkeringen gedurende 2012 en 2013 redelijk stabiel gebleven.

*K: Financiële instellingen**L: Verhuur van en handel in onroerend goed**Q: Gezondheids- en welzijnszorg**S: Overige dienstverlening*

Voor deze arbeidsmarktsectoren lijken de ontwikkelingen vooral ongunstig te zijn voor personen met een middelbaar of onbekend opleidingsniveau.

M: Advisering, onderzoek, speciale zakelijke dienstverlening

Het aantal WW-uitkeringen voor hoger opgeleiden stijgt fors gedurende 2012 en 2013, waardoor de verhouding tussen het aantal ontstane vacatures en WW-uitkeringen is verslechterd gedurende 2012 en 2013.

O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen

In deze sector wijkt de geobserveerde dynamiek af van die in de andere arbeidsmarktsectoren. Er lijkt in algemene zin weinig dynamiek te zijn, met uitzondering voor personen die middelbaar opgeleid zijn. Voor lager opgeleiden is het aantal ontstane vacatures zelfs toegenomen gedurende 2012 en 2013.

P: Onderwijs

In de onderwijssector zijn de ontwikkelingen ongunstig voor alle opleidingsniveaus, behalve voor elementair en laag opgeleiden. Dit komt doordat er vrijwel geen laag of elementair opgeleiden werken in de onderwijssector.

3.3 Kansen op de arbeidsmarkt⁵

Om de arbeidsmarktkansen in kaart te brengen wordt gebruik gemaakt van een multivariaat 'competing risks' duurmodel. Dit model analyseert de overgangen van vanuit een WW-uitkering naar een andere arbeidsmarkttoestand. In deze monitor wordt verondersteld dat er vier mogelijke arbeidsmarktsituaties zijn voor personen met een WW-uitkering:

1. Uistroom naar een baan in dezelfde sector dan de vorige baan,
2. Uistroom naar een baan in andere sector dan de vorige baan,
3. Uitstroom naar een overige toestand (bijstand, pensioen, opleiding, etc.),
4. Geen uitstroom uit de WW-uitkering.

⁵ Deze sectie is een afgeleide van Van Klaveren en Heyma (2008)

Er zijn verschillende redenen waarom juist dit model wordt gebruikt. Ten eerste is het mogelijk om de kans op een overgang te analyseren, ermee rekening houdende dat personen naar meerdere toestanden kunnen stromen. Dat is van cruciaal belang omdat de overgangskans naar een bepaalde toestand niet onafhankelijk is van de kans op een overgang naar een andere toestand. Ten tweede kan in een dergelijk duurmodel rekening gehouden worden met de invloed die de duur van een periode zelf heeft op de waargenomen overgangen. De kans op het vinden van een baan kan bijvoorbeeld afhangen van hoe lang een persoon al werkloos is. Ten derde kan gecorrigeerd worden voor de invloeden die achtergrondkenmerken hebben op de overgangskansen. Een meer formele toelichting van het model kan gevonden worden in de Bijlage '*Technische toelichting duurmodel*'.

Arbeidsmarktkansen vanuit de WW

In deze sectie wordt specifiek ingegaan op hoe de uitstroomkansen uit de WW in 2013 zijn veranderd ten opzichte van 2012.

Om de ontwikkeling van arbeidsmarktkansen met betrekking tot WW-uitstroom tussen jaren te kunnen tonen, wordt ieder kalenderjaar alleen gekeken naar gebeurtenissen in dat specifieke jaar. Met andere woorden, voor 2012 worden alleen WW-uitkeringen beschouwd die gestart zijn in 2012 en wordt gekeken of er op of voor 31 december 2012 WW-uitstroom heeft plaatsgevonden. Door hetzelfde te doen voor 2013 wordt bepaald of 2013 (on)gunstiger was ten opzichte van 2012 als het gaat om WW-uitstroom. Deze keuze is gemaakt omdat het doel van de monitor is om *echt* te meten wat de invloed is van de economische situatie van een bepaald jaar op de kans op uitstroom uit de WW naar een andere toestand, en om dit tussen jaren te kunnen vergelijken.

Figuur 3.9: Uitstroomkansen uit de WW voor de MRA, binnen 2012 en 2013

Figuur 3.9 toont hoe de uitstroomkansen zich ontwikkelden gedurende 2012 en 2013. De tabel laat zien dat de (duurafhankelijk) dynamiek in uitstroomkansen voor 2012 en 2013 redelijk gelijk is. In beide jaren wordt na 3 maanden een kink geobserveerd en deze wordt veroorzaakt doordat de minimale duur van een WW-uitkering 3 maanden is (mits voldaan wordt aan de wekeneis). De maximale duur van een WW-uitkering is 38 maanden, maar de figuren laten duidelijk zien dat de dynamiek in de ontwikkeling van de uitstroomkansen na ongeveer 150 dagen niet meer verandert.

Personen met een WW-uitkering startend in 2013 stroomden binnen dat jaar relatief minder vaak uit naar een baan en bleven vaker werkloos dan personen met een startende WW-uitkering in 2012. Een belangrijke observatie is dat personen ongeveer even vaak uitstromen naar een baan in dezelfde sector als naar een baan in een andere sector. Met dezelfde (andere) sector wordt bedoeld de sector waarin men voorafgaand aan de WW-uitkering (niet) werkzaam was. De figuren laten dus zien dat personen bij het zoeken naar een baan vanuit een WW-uitkering niet strikt gebonden lijken aan de herkomstsector.

Tabel 3.7 geeft weer hoe de kansen op uitstroom uit de WW samenhangen met achtergrondkenmerken. Om de resultaten overzichtelijk en interpreteerbaar te houden wordt in de tabel telkens weergegeven of de uitstroomkansen voor een bepaalde subgroep hoger (+, of ++), gelijk (0) of lager zijn dan de referentiegroep (-, --). Een enkele + (-) geeft aan dat de kans tussen de 0 en 25% hoger (lager) is voor de subgroep ten opzichte van de referentiegroep. ++ (--) geeft aan dat de kans minimaal 25% hoger (lager) is voor een subgroep ten opzichte van de referentiegroep. De tweede kolom van de tabel laat zien hoe de uitstroomkans uit de WW samenhangt met achtergrondkenmerken. De derde, vierde en vijfde kolom houden rekening met 'competing risks', ofwel met dat er uitgestroomd kan worden naar meerdere toestanden en er dus uitstroomkansen zijn per toestand. De uitkomsten van de duuranalyse wordt in detail weergegeven in Bijlage A.

Tabel 3.7 laat zien dat verschillen in relatieve uitstroomkansen naar achtergrondkenmerken voor 2012 en 2013 vergelijkbaar zijn. De arbeidsmarkt heeft zich gedurende 2012 en 2013 ongunstig ontwikkeld, maar de resultaten in Tabel 3.7 laten zien dat daarmee de relatieve positie van subgroepen gemeten in relatieve uitstroomkans niet direct drastisch veranderd is. Dat komt ook tot uiting in de uitkomsten wanneer we kijken naar het opleidingsniveau. De referentiegroep bestaat uit personen die middelbaar opgeleid zijn. De resultaten laten zien dat de relatieve uitstroomkansen ten opzichte van deze groep alleen ongunstig is voor lager opgeleiden. Personen met een ander opleidingsniveau (ook personen met alleen een elementair opleidingsniveau) hebben relatief een hogere uitstroomkans uit de WW. Echter, om dit kwalitatief te duiden is het van belang om te kijken wat de nieuwe toestand is. Immers, het is niet ondenkbaar dat personen met een elementair opleidingsniveau minder WW-rechten hebben opgebouwd en dat de WW-duur niet zozeer is beëindigd door het daadwerkelijk vinden van een nieuwe baan. Dit wordt bevestigd door een veel hogere uitstroom van elementair (en lager) opgeleiden vanuit de WW naar een andere toestand (bijv. opleiding, inactief).

De leeftijdsintervallen laten verder zien dat de kans op uitstroom uit een WW-uitkering (en vooral naar een baan) daalt naarmate personen ouder worden. Een belangrijke reservering bij de onderstaande resultaten is dat de kans op uitstroom naar een baan niet

betekent dat de gevonden baan ook daadwerkelijk behouden blijft. Jongeren hebben vaak minder lang (of geen) recht op een WW-uitkering. Daardoor is voor hen de prikkel om sneller uit te stromen naar een betaalde baan relatief groter dan voor oudere leeftijdsgroepen die langer op zoek kunnen blijven naar een gewenste baan binnen de context van een WW-uitkering. De conclusie die in ieder geval getrokken kan worden is dat de arbeidsmarktdynamiek op basis van uitstroomkansen minder dynamisch wordt naarmate personen ouder zijn.

Tabel 3.7: Relatieve uitstroomkansen vanuit WW naar achtergrondkenmerken

Uitstroom Kenmerk	Uit WW		Naar				Ov.	
	2012	2013	BDS 2012	2013	BAS 2012	2013	2012	2013
<i>Leeftijd:</i>								
15 t/m 26 jr.	++	++	++	++	++	++	++	++
27 t/m 34 jr.	++	++	++	++	++	++	++	++
35 t/m 44 jr.	ref	ref	ref	ref	ref	ref	ref	ref
45 t/m 54 jr.	-	-	-	-	-	--	--	-
55+	--	--	--	--	--	--	-	0
<i>Geslacht:</i>								
Man	0	+	+	+	+	+	-	-
<i>Etniciteit:</i>								
Allochtoon	-	-	-	-	--	--	+	++
<i>Opleidingsniveau:</i>								
Elementair	+	0	+	0	--	--	++	++
Lager	-	-	-	-	-	-	++	+
Middelbaar	ref	ref	ref	ref	ref	ref	ref	ref
Hoger	++	++	++	++	++	++	0	0
Wetenschappelijk	++	++	+	++	++	++	+	++
Onbekend	0	+	0	0	0	0	++	+
<i>Arbeidsmarktregio:</i>								
Zuid-Kennemerland	0	+	0	0	+	+	0	0
Groot-Amsterdam	ref	ref	ref	ref	ref	ref	ref	ref
Gooi- en Vechtstreek	0	+	+	0	0	+	0	0
Zaanstreek-Waterland	+	0	+	+	+	0	0	0
Flevoland	0	+	+	+	0	+	-	0

De kans dat mannen en autochtonen uitstromen uit een WW-uitkering (naar een baan) is relatief hoog. Voor vrouwen geldt overigens dat de kans op uitstroom uit een WW-uitkering alleen in 2013 significant lager lijkt. Omdat het relatief minder waarschijnlijk is voor allochtonen en vrouwen om uit een WW-uitkering te stromen naar een baan, verdient de arbeidsmarktpositie voor deze groepen bijzondere aandacht.

De verschillende sectoren kennen eveneens belangrijke ontwikkelingen qua WW-uitstroom. Per sector is zowel een ontwikkeling over tijd ten opzichte van zichzelf te maken, als ook van de relatieve uitstroomkansen ten opzichte van de gehele arbeidsmarkt. Om een dergelijke beschrijving te kunnen maken worden de resultaten van het duurmodel omgezet naar percentages die de zogeheten 'relatieve kansen' weergeven voor de verschillende sectoren in zowel 2012 als 2013.⁶ Het voordeel is dat de percentages het mogelijk maken om de relatieve uitstroom voor een bepaalde sector in 2013 te vergelijken met zowel de situatie in het jaar ervoor als met de overige sectoren binnen hetzelfde jaar. Tabel 3.8 geeft de relatieve uitstroomkansen vanuit een WW-uitkering weer per arbeidsmarktsector, waarin steeds gecontroleerd wordt voor de verschillen tussen achtergrondkenmerken die volgen uit Tabel 3.7.

De percentages in Tabel 3.8 tonen aan dat de dynamiek voor WW-uitstroom over tijd redelijk vergelijkbaar is voor de verschillende sectoren; voor alle sectoren valt een

⁶ Deze percentages geven niet de exacte kans weer om binnen hetzelfde kalenderjaar weer uit de WW te stromen naar een bepaalde toestand. Dat komt omdat de percentages bepaald worden onder bepaalde functionele voormannames. Voor de vergelijking tussen jaren/sectoren is deze functionele voormaanname echter niet verstorend.

verslechtering van 2013 ten opzichte van 2012 te noteren. Echter, in sommige sectoren is de WW-uitstroom sterk verslechterd vanuit een situatie die in 2012 reeds relatief slecht was (bijv. *K: Financiële Instellingen*), terwijl in andere sectoren de situatie in 2013 vergelijkbaar was met het jaar ervoor (bijv. *C: Industrie*).

Ook zijn er verschillen in de ontwikkeling vanuit WW naar baan in dezelfde sector (BDS), dan wel andere sector (BAS). Zo is de mobiliteit vanuit een WW-uitkering naar een baan in een andere sector voor sommige sectoren relatief hoog (bijv. *L: Verhuur van en handel in onroerend goed*) en voor andere relatief gering (bijv. *Q: Gezondheids- en Welzijnszorg*). Voor sommige sectoren komt uitstroom naar een andere sector relatief vaak voor en wordt dit verschil nog verder versterkt in 2013 (bijv. *O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen*, ook al gaat het hier in absolute zin om kleine aantallen).

Tabel 3.8: Relatieve kansen op uitstroom vanuit WW naar type sector, 2012 en 2013

Uitstroom Sector	Uit		Naar					
	WW		BDS		BAS		Ov.	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
<i>A: Landbouw, bosbouw en visserij</i>
<i>B: Winning van delfstoffen</i>
<i>C: Industrie</i>	29%	28%	8%	9%	15%	14%	6%	5%
<i>D: Productie, distributie, handel in elektriciteit en aardgas</i>
<i>E: Winning/distributie van water; afval(water)beheer, sanering</i>
<i>F: Bouwnijverheid</i>	30%	27%	10%	9%	16%	15%	4%	3%
<i>G: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's</i>	35%	28%	13%	11%	14%	12%	8%	5%
<i>H: Vervoer en opslag</i>	31%	25%	11%	8%	13%	12%	7%	5%
<i>I: Logies-, maaltijd- en drankverstreking</i>	33%	29%	13%	11%	12%	12%	8%	6%
<i>J: Informatie en communicatie</i>	35%	31%	14%	12%	16%	15%	5%	4%
<i>K: Financiële instellingen</i>	26%	20%	7%	5%	15%	12%	4%	3%
<i>L: Verhuur van en handel in onroerend goed</i>	31%	26%	6%	6%	19%	16%	6%	4%
<i>M: Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening</i>	35%	28%	11%	8%	18%	16%	6%	4%
<i>N: Verhuur van roerende goederen, overige zakelijke dienstverlening</i>	37%	30%	19%	15%	10%	9%	8%	6%
<i>O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen</i>	34%	27%	12%	7%	17%	16%	5%	4%
<i>P: Onderwijs</i>	32%	26%	15%	11%	12%	11%	5%	4%
<i>Q: Gezondheids- en welzijnszorg</i>	34%	26%	16%	12%	10%	8%	8%	6%
<i>R: Cultuur, sport en recreatie</i>	38%	29%	17%	12%	15%	13%	6%	4%
<i>S: Overige dienstverlening</i>	31%	28%	9%	8%	16%	14%	6%	6%
<i>T: Huishoudens als werkgever</i>
<i>U: Extraterritoriale organisaties en lichamen</i>
Totaal	34%	28%	14%	11%	13%	12%	7%	5%

Ook valt op dat het uitstromen naar een andere sector in 2013 relatief vaker voorkwam dan in 2012. Een interpretatie die hiermee in lijn is dat in een situatie waarin meer personen in een WW-uitkering zitten en minder snel uitstromen, zoals in 2013 het geval

was, men eerder een baan in een andere sector zal zoeken, dan wel bereid is te accepteren. Of dit ook betekent of mensen daadwerkelijk andersoortig werk verrichten hangt onder meer af van de specifieke baan die vervuld wordt en of er bijvoorbeeld gelijksoortig werk als voorafgaand aan de WW-uitkering gevonden wordt, maar dan via de uitzendbranche. Bijvoorbeeld, onder de overige zakelijke dienstverlening valt eveneens de uitzendsector. Veel werkgevers kunnen in een nog onzekere periode besluiten om eerst personeel via de uitzendformule aan te trekken, waarbij het mogelijk is dat een persoon als uitzendkracht aan het werk gaat in feitelijk dezelfde sector.

Hoofdconclusies:

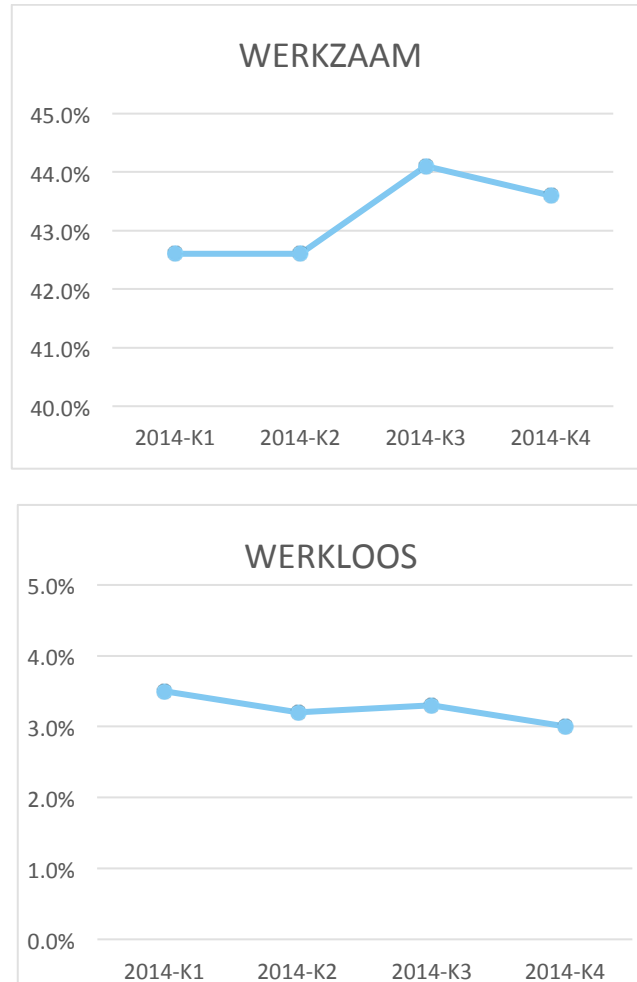
1. De dynamiek van de uitstroomkansen in 2013 is vergelijkbaar met die in 2012.
2. In 2013 stroomden personen relatief minder vaak uit de WW (naar een baan) dan in 2012.
3. Personen stroomden vanuit een WW-uitkering ongeveer even vaak uit naar een baan in dezelfde sector waar zij werkzaam waren voorafgaand aan de WW-uitkering, als naar een andere sector.

3.4 Arbeidsmarktontwikkelingen in 2014

De Enquête BeroepsBevolking (EBB) is een representatieve enquête die gedurende het jaar wordt afgenomen. Doordat de enquête niet op één moment wordt afgenomen worden de waarnemingen beïnvloed door economische ontwikkelingen. Bovendien is er een verschil in definitie van werkzaam of werkloos zijn tussen de EBB (internationale definitie beroepsbevolking) en de geregistreerde data (baan of WW-uitkering). Het is dan ook niet raadzaam om de EBB gegevens te vergelijken met de geregistreerde gegevens over 2012 en 2013: de geregistreerde gegevens geven de werkelijke situatie weer en de uitkomsten van de enquêtegegevens kunnen beïnvloed zijn door de economische ontwikkelingen op dat moment.

Ondanks dat de EBB als bron niet geschikt is om arbeidsmarktkansen te voorspellen, bevat de EBB populatiegewichten zodat wel een indruk gegeven kan worden van de ontwikkeling van de arbeidsmarktoestanden in 2014 voor de totale MRA-populatie. Omdat de doelstelling specifiek is om naar arbeidsmarktdynamiek te kijken wordt bij het bepalen van werkloze personen de groep waarvoor bekend is dat die structureel (langer dan 6 maanden) onderwijsvolgend is niet meegenomen. Figuur 3.10 geeft voor de MRA in 2014 weer hoeveel procent van de bevolking werkloos of werkzaam was. De figuur laat in 2014 een toename zien in het percentage werkzame personen en een daling zien van het aantal werkloze personen.

Figuur 3.10: Arbeidsmarkttoestanden MRA populatie naar kwartaal - 2014 (% van de totale bevolking)

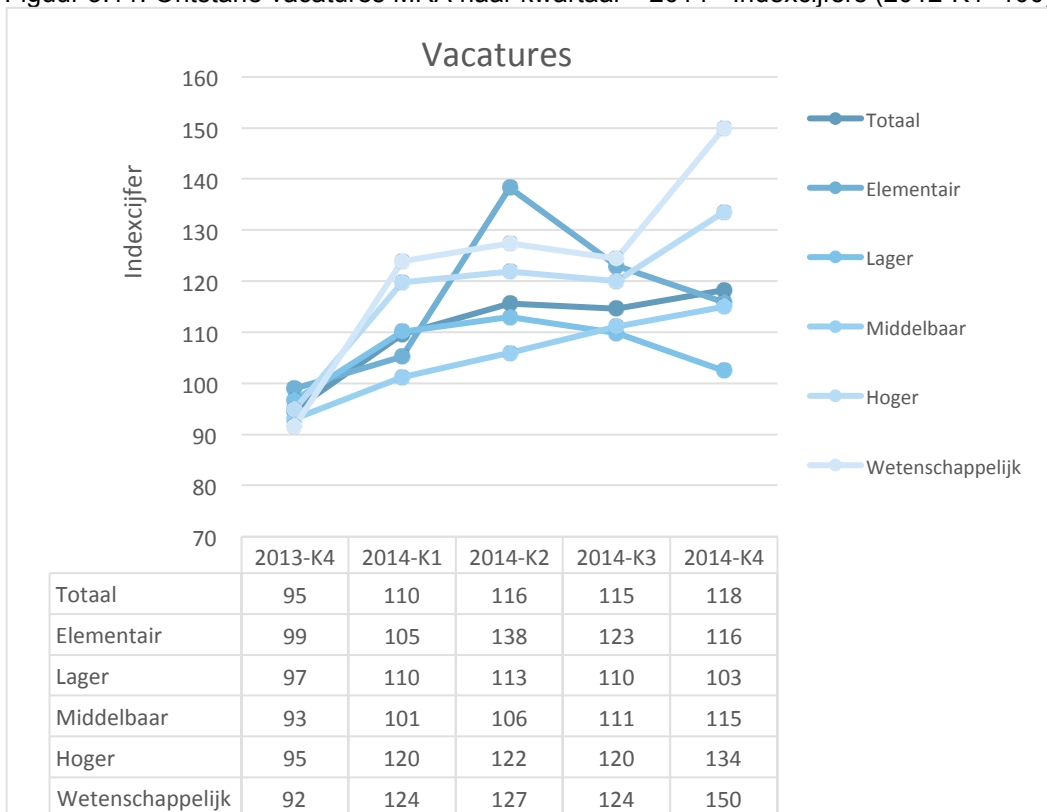
Figuur 3.11 geeft het aantal ontstane vacatures in 2014 en laat zien dat dit aantal stijgt gedurende de eerste helft van 2014 voor alle opleidingsniveaus. Echter, in de tweede helft van 2014 is deze stijging alleen nog waar te nemen voor vacatures op middelbaar, en vooral op hoger en wetenschappelijk niveau. Voor elementair en lager niveau, echter, daalt het aantal ontstane vacatures gedurende deze periode.

Figuur 3.10 en 3.11 laten dus zien dat er tot het derde kwartaal in 2014 voor het eerst weer sprake was van een verkrapping van de arbeidsmarkt: het aantal ontstane vacatures neemt toe terwijl de werkloosheid daalt. De arbeidsmarktontwikkeling voor werknemers was daarmee in deze kwartalen gunstiger ten opzichte van 2013 omdat er minder werkloze personen waren per ontstane vacature.

De ontwikkeling in het aantal ontstane vacatures gedurende het vierde kwartaal van 2014 is opvallend en verdient speciale aandacht. Het aantal ontstane vacatures op middelbaar, hoger en wetenschappelijk niveau nemen verder toe, maar er is sprake van een afname van het aantal ontstane vacatures op elementair en lager niveau. Voor deze groepen kan daarom niet gesteld worden dat de arbeidsmarktontwikkeling in 2014 gunstig was.

Benadrukt moet worden dat in een volgende versie van dit monitorrapport die volgend jaar verschijnt definitief geconcludeerd kan worden of de geobserveerde ontwikkelingen die betrekking hebben op werkloosheid bevestigd worden, omdat dan geregistreerde informatie beschikbaar is over het aantal banen en WW-uitkeringen in 2014.

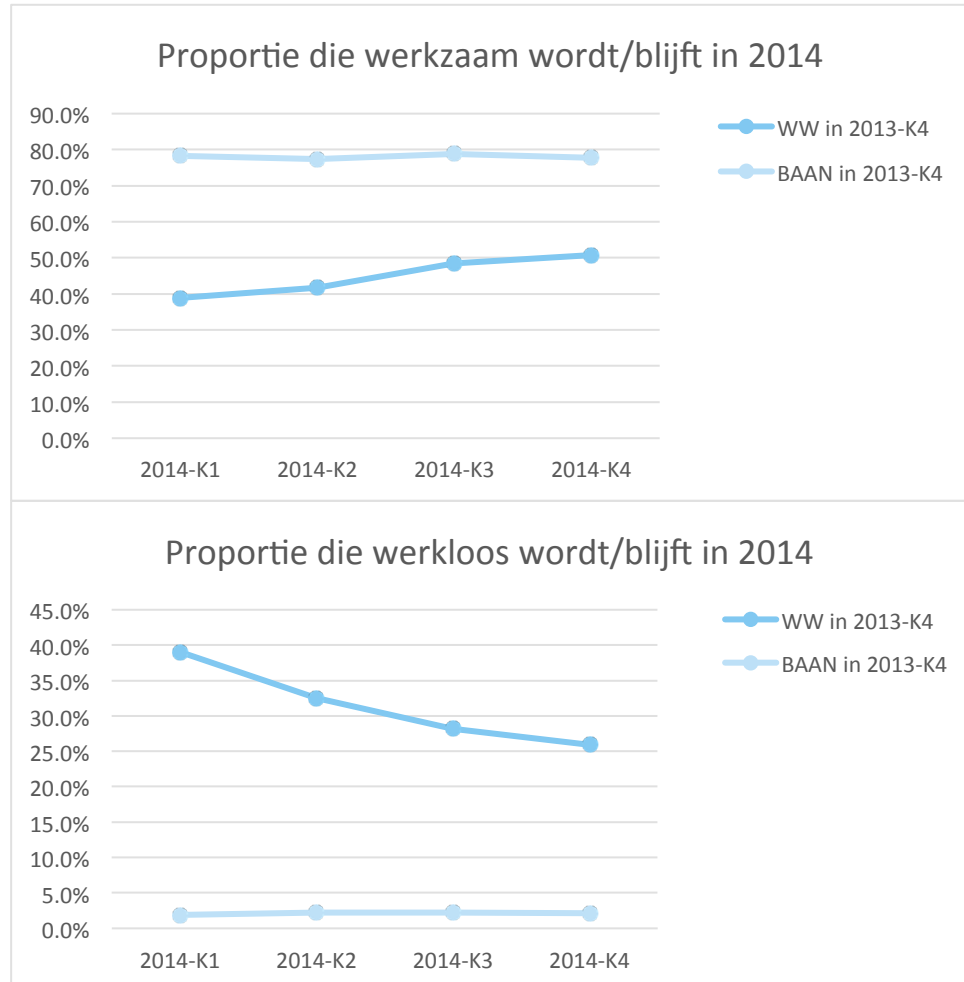
Figuur 3.11: Ontstane vacatures MRA naar kwartaal – 2014 - Indexcijfers (2012-K1=100)

Op basis van het aantal waarnemingen voor de MRA is het niet mogelijk om betrouwbare uitsplitsingen te maken naar opleidings- of sectorniveau. Om toch meer te kunnen zeggen over de arbeidsmarktdynamiek in 2014 wordt Figuur 3.12 gepresenteerd. De bovenste grafiek laat voor werkzame en werkloze personen met WW-uitkering in het vierde kwartaal van 2013 zien of zij in 2014 uitstromen naar een baan of werkzaam blijven. De onderste grafiek laat zien voor werkzame of werkloze personen met WW-uitkering in het vierde kwartaal in 2013 of zij in 2014 instromen in de werkloosheid of werkloos blijven. De figuur laat zien dat er behoorlijk wat dynamiek is.

Van de personen die een WW-uitkering ontvingen in het vierde kwartaal van 2013 is 50% een jaar later uitgestroomd naar een baan en blijft 25% werkloos. Van de personen die werkzaam waren in het vierde kwartaal van 2013 behoudt ongeveer 80% hun baan en 2% van hen stroomt uit naar werkloosheid.

Figuur 3.12: Werkzaam of werkloos in 2014, uitgesplitst naar arbeidsmarkttoestand in het vierde kwartaal van 2013.

Hoofdconclusies:

1. In 2014 daalt het aantal werkloze personen en stijgt het aantal werkzame personen.
2. Het aantal ontstane vacatures stijgt gedurende 2014 voor alle opleidingsniveaus.
3. De arbeidsmarkt in 2014 ten opzichte van 2013 *lijkt* gunstiger te zijn geworden voor werknemers en ongunstiger voor werkgevers (want het aantal werklozen per ontstane vacature daalt).
4. Van de personen die werkloos waren in het vierde kwartaal van 2013 is 50% een jaar later uitgestroomd naar een baan en blijft 25% werkloos.
5. Van de personen die werkzaam waren in het vierde kwartaal van 2013 behoudt ongeveer 80% hun baan en 2% stroomt uit naar werkloosheid.

4 Aansluiting Onderwijs en Arbeidsmarkt

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op de aansluiting tussen onderwijs- en arbeidsmarkt in de MRA. Eerst wordt een beeld geschetst van de onderwijsdeelname en daarna wordt ingegaan op de onderwijsuitstroom en de arbeidsmarktbalans.

De onderwijsgegevens die gebruikt worden hebben betrekking op alle leerlingen en studenten woonachtig in de MRA die deelnemen aan het voortgezet onderwijs (vo), het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en het hoger onderwijs (ho); waaronder het hoger beroepsonderwijs (hbo) en wetenschappelijk onderwijs (wo).⁷ De gegevens beschrijven de schooljaren 2011/2012, 2012/2013 en 2013/2014. In de tabellen wordt naar deze schooljaren verwezen als '12, '13 en '14.

4.2 Onderwijsdeelname

Tabel 4.1 beschrijft de leerlingen die ingeschreven waren in het bekostigd onderwijs. De tabel laat ook achtergrondgegevens zien uitgesplitst naar verschillende leeftijdscategorieën, vooral om aan te geven dat deelname aan onderwijs relevant is voor een groot deel van de beroepsbevolking. Deze sectie gaat voornamelijk in op de achtergrondkenmerken van *alle studenten* (kolommen 2, 3 en 4). De beschrijvende kenmerken uitgesplitst naar leeftijdscategorieën zijn interessant met het oog op Hoofdstuk 5, waarin de arbeidsmarktkansen voor jongeren binnen de MRA wordt besproken. In dat hoofdstuk wordt ook specifiek uitgelegd waarom juist deze categorieën worden beschouwd.

De tabel laat zien dat het aantal leerlingen/studenten in het bekostigd onderwijs is afgenomen van 363.000 in schooljaar 2011/2012 naar 346.000 in schooljaar 2013/2014. De gemiddelde leeftijd en de proportie autochtone leerlingen stijgt licht en de verhouding vrouwelijke/mannelijke leerlingen blijft gelijk. De gegevens onder *Type opleiding* laten zien dat in 2014 ongeveer 41% van de jongeren deelneemt aan het voortgezet onderwijs. Ongeveer 21% neemt deel aan een MBO-opleiding, 21% neemt deel aan een HBO-opleiding en ongeveer 16 procent neemt deel aan een WO-opleiding. Deze percentages blijven over de drie schooljaren redelijk stabiel, dus is het aantal leerlingen redelijk gelijk verdeeld over de leerjaren binnen ieder type onderwijs.

⁷ Volwasseneneducatie (VE) wordt niet beschouwd in dit monit rapport.

Tabel 4.1: Beschrijving MRA scholieren/studenten naar leeftijd

leeftijdscategorie	alle studenten			15-17			18-22			23-26		
	'12	'13	'14	'12	'13	'14	'12	'13	'14	'12	'13	'14
Leeftijd (gem.)	20.1	19.6	19.2	16.0	16.0	16.0	19.8	19.8	19.9	24.2	24.2	24.2
Geslacht (%):												
Man	49.1	48.9	49.1	50.4	50.3	50.2	48.3	48.0	47.9	48.3	48.5	48.9
vrouw	50.9	51.1	50.9	49.6	49.7	49.8	51.7	52.0	52.1	51.7	51.5	51.1
Etniciteit (%):												
Autochtoon	57.6	58.5	60.1	65.1	64.7	64.7	63.8	63.7	64.3	59.3	58.4	59.6
Allochtoon	33.9	34.8	35.2	34.9	35.3	35.3	36.2	36.3	35.7	40.7	41.6	40.4
1 ^e generatie	10.2	10.0	9.3	6.4	6.4	6.0	9.4	9.5	8.8	17.6	18.1	16.4
2 ^e generatie	23.7	24.8	25.9	28.5	28.8	29.3	26.7	26.8	26.9	23.1	23.5	24.0
Onbekend	8.5	6.7	4.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Type opl. (%):												
VO	38.8	39.8	41.2	79.5	75.6	76.1	5.9	3.9	3.9	0.0	0.0	0.0
MBO	23.3	23.1	21.4	18.3	21.5	20.8	40.4	39.1	37.5	17.4	17.5	15.5
HBO	19.9	20.0	20.6	1.5	2.1	2.3	30.0	32.0	33.1	40.6	41.3	43.6
WO	16.2	15.7	15.6	0.1	0.2	0.2	21.3	22.8	23.5	41.3	40.6	40.4
Aantal (x1000)	363	354	346	78	77	79	107	105	106	43	40	41

Hoofdconclusies:

1. Het aantal leerlingen in het bekostigd onderwijs is afgenomen van 363.000 in schooljaar 2011/2012 naar 346.000 in schooljaar 2013/2014.
2. De verdeling van leerlingen naar type opleiding is vergelijkbaar in 2012, 2013 en 2014.
3. De verdeling van leerlingen naar type opleiding is: 41% VO, 21% MBO, 21% HBO en 16% WO.

4.3 Onderwijsuitstroom en arbeidsmarktbalans

In Tabel 4.1 werden de onderwijsdeelnemers beschreven. Echter, voor de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt zijn leerlingen/studenten die binnenkort de arbeidsmarkt zullen betreden interessanter om te bekijken. Daarom geeft Tabel 4.2 voor de verschillende onderwijssectoren informatie over het aantal ingeschreven leerlingen/studenten en hoeveel van hen in een bepaald jaar een diploma heeft behaald.

Wanneer gekeken wordt naar de achtergrondkenmerken per soort onderwijs dan valt op dat de proportie jongens en meisjes in het VO vrijwel gelijk is. Echter, in het MBO zijn er relatief meer mannen, terwijl in het hoger onderwijs er juist relatief meer vrouwen zijn. Ook duiden de cijfers erop dat allochtone leerlingen, wanneer zij na het VO doorstuderen, zich vooral aanmelden bij MBO- en HBO-opleidingen.

Tabel 4.2: Diploma behaald dit schooljaar voor ingeschreven MRA-studenten, naar type opleiding

opleidingstype in schooljaar	VO examenjaar		MBO		HBO		WO	
	'12	'13	'12	'13	'12	'13	'12	'13
Leeftijd (gem.)	16.6	16.3	23.1	22.7	24.1	23.6	24.0	23.5
Geslacht (%):								
Man	49.5	48.8	52.1	51.5	47.2	47.1	43.8	43.7
Vrouw	50.5	51.2	47.9	48.5	52.8	52.9	46.2	46.3
Etniciteit (%):								
Autochtoon	59.7	62.3	53.5	54.5	54.5	55.0	56.8	57.5
Allochtoon	28.6	31.7	40.4	40.7	32.4	33.2	26.8	27.8
1 ^e generatie	4.5	5.0	13.8	13.2	12.2	12.1	11.1	11.6
2 ^e generatie	24.1	26.7	26.6	27.5	20.2	21.1	15.7	16.2
Onbekend	11.7	6.0	6.1	4.9	13.1	11.9	16.4	14.6
Geslaagden (%):	87.9	89.5	29.0	30.4	15.8	13.8	29.9	27.1
Type diploma (%):								
Vmbo						
Havo/vwo						
Mbo 1			2.1	2.4				
Mbo2			9.0	9.4				
Mbo3			6.7	7.1				
Mbo4			11.1	11.5				
Bachelor					14.9	13.1	13.9	13.0
Master					0.9	0.7	16.0	14.1
Aantal (x1000)	28	27	85	82	72	71	59	56

In 2013 zijn er ongeveer 28.000 leerlingen in het VO die in het laatste jaar van de opleiding zitten. 90% van deze leerlingen behaalt in dat jaar ook het diploma. Voor leerlingen in het MBO in het jaar 2012-2013 geldt dat van de ongeveer 82.000 leerlingen er ongeveer 30% dat jaar een diploma behaalde. Voor het MBO moet er rekening mee worden gehouden dat er verschillende MBO-niveaus zijn met een verschillende onderwijsduur. Wanneer wordt nagegaan hoe deze 30 procent geslaagden verdeeld zijn over de verschillende MBO-niveaus dan blijkt dat de geslaagden in een bepaald teljaar voornamelijk ingeschreven stonden in MBO-2 en MBO-4 opleidingsrichtingen.

Voor de monitor is het vooral van belang om de uitstroom naar de arbeidsmarkt vanuit de verschillende onderwijsniveaus in kaart te brengen. Tabel 4.2 laat zien hoeveel (leerlingen en) studenten slagen in een bepaald schooljaar. Belangrijk is echter dat leerlingen die slagen in een bepaald jaar niet noodzakelijkerwijs door hoeven te stromen naar de arbeidsmarkt; zij kunnen ook doorstromen naar een andere opleiding. Hetzelfde geldt voor studenten die niet in het laatste jaar van hun opleiding zitten, maar wel een starterskwalificatie hebben, omdat zij op ieder moment de opleiding kunnen verlaten en de arbeidsmarkt kunnen betreden.

Daarom wordt in Tabel 4.3 uiteengezet hoe studenten doorstromen en uitstromen uit het onderwijs. De groep *doorstromers* bestaat uit alle geëxamineerden in het VO en alle ingeschreven studenten binnen het MBO, HBO en WO, die in het volgend schooljaar een inschrijving hebben in het bekostigd onderwijs. Studenten worden beschouwd als *uitstromer* wanneer zij (al dan niet met startkwalificatie) in een volgend schooljaar geen inschrijving meer hebben in het bekostigd onderwijs.

In het VO worden alleen leerlingen in het examenjaar beschouwd zodat doorstroom betekent dat leerlingen doorstromen naar een hoger onderwijstype (bijvoorbeeld van Havo naar Vwo of van Havo naar HBO). Wat de tabel mooi laat zien voor het WO en HBO is dat ongeveer driekwart doorstroomt binnen de eigen opleiding (bijvoorbeeld naar een hoger leerjaar) en een kwart uitstroomt naar de arbeidsmarkt. Als we veronderstellen dat leerlingen ongeveer gelijk verdeeld zijn over de verschillende onderwijsjaren is dit resultaat wellicht precies zoals verwacht kan worden. Het betekent dus dat in 2013 een kwart van de 71.000 leerlingen in het HBO en een kwart van de 56.000 leerlingen in het WO toestromen naar de arbeidsmarkt. Voor het MBO is het percentage doorstroom naar het HBO in 2013 (5.2%), gegeven de definitie van *doorstromers* is dit percentage genomen over alle 82.000 MBO-studenten, maar in de praktijk zal deze doorstroom naar HBO voornamelijk uit (geslaagde) studenten binnen MBO-4 bestaan.

Voor wat betreft *uitstroom* uit het onderwijssysteem vanuit het VO geldt dat dit voornamelijk gebeurt direct in navolging op het behalen van het diploma (ca. 93%). Voor de overige sectoren zijn deze percentages lager en dan vooral voor het MBO en HBO. Voor deze sectoren geldt dat iets meer dan de helft van de uitstroom bestaat uit leerlingen en studenten die dat jaar een (laatst behaalde) diploma hebben behaald. Voor het WO geldt dat van de uitstromers ongeveer 72% ook in het jaar van uitstroom een diploma heeft behaald. Er kan dus gesteld worden dat uitstroom niet altijd direct volgt op het behalen van een diploma. Met betrekking tot aansluiting op de arbeidsmarkt gaat de monitor nu verder in op de arbeidsmarktontwikkeling van deze uitstromers.

Tabel 4.3: Door- en uitstromen van leerlingen uit het onderwijs

Opleidingsniveau	vo ⁸		mbo		hbo		wo	
	'12	'13	'12	'13	'12	'13	'12	'13
<i>Schooljaar</i>								
<i>Dit schooljaar geslaagd (%)</i>	87.8	89.5	29.0	30.4	15.8	13.8	29.9	27.1
<i>Doorstroom (%):</i>	86.9	90.7	72.7	72.5	75.3	77.5	74.3	76.7
<i>naar VO</i>	9.8	9.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>naar MBO</i>	38.1	41.0	67.5	66.9	0.8	0.6	0.0	0.0
<i>naar HBO</i>	18.2	19.7	4.8	5.2	72.1	74.7	1.6	1.5
<i>naar WO</i>	16.2	17.0	0.0	0.0	2.3	2.1	72.7	75.1
<i>Uitstroom (%):</i>	13.1	9.3	27.3	27.5	24.7	22.5	25.7	23.3
<i>waarvan in jaar diploma (%)</i>	93.5	92.5	52.6	54.4	57.8	56.3	71.6	71.9
<i>Aantal (x1000)</i>	28	27	85	82	72	71	59	56

Tabel 4.4 presenteert belangrijke kengetallen als het gaat om aansluiting met de arbeidsmarkt, namelijk: wat is de arbeidsmarkttoestand van deze jongeren op 15 november (i.e. peilmoment kwartaal 3 van de monitor)? Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende vier arbeidsmarkttoestanden: (1) Baan, (2) WW-uitkering, (3) Bijstand, en (4) Onbekend. Jongeren die uit het onderwijssysteem stromen en die nog geen (langdurig vaste) baan hebben gehad hebben veelal geen recht op een WW-uitkering (bijvoorbeeld omdat niet voldaan wordt aan de 28 weken eis)⁹. Daarom is de categorie onbekend in Tabel 4.4 belangrijk, omdat de jongeren die geen baan kunnen vinden en geen aanspraak maken op een WW-uitkering in deze categorie terecht komen. Overigens geldt tegelijkertijd dat deze categorie niet alleen jongeren bevat die wel willen werken maar geen recht hebben op een WW-uitkering. In deze categorie zitten bijvoorbeeld ook studenten die na hun studie besluiten om te gaan reizen.

Tabel 4.4 laat zien dat ongeveer 59 (57) procent van de leerlingen in 2012 (2013) die uitstroomden uit het VO op 15 november van dat jaar een betaalde baan hadden. Vrijwel niemand van deze groep zat in de bijstand of ontving een WW-uitkering. Voor 42 procent van deze groep is de arbeidsmarktstatus onbekend en het is dus waarschijnlijk dat een groot deel van deze groep niet-uitkeringsgerechtigd is, maar mogelijk wel wil werken. Een ander interessant gegeven is dat de percentages in de categorie *onbekend/overige sociale voorziening* voor het VO (maar ook voor alle andere onderwijssoorten) redelijk stabiel blijft in 2012 en 2013. De *uitstromers* die willen werken, geen baan vinden, maar geen recht hebben op een WW-uitkering worden niet geobserveerd in de registratiebestanden en dus veelal ook niet gekenmerkt als werklozen. Wanneer deze percentages nu geïnterpreteerd worden als een maatstaf voor verborgen werkloosheid

⁸ Voor vo worden enkel onderwijsdeelnemers beschouwd die vorig jaar examen hebben gedaan. Voor mbo, hbo en wo is niet nauwkeurig te bepalen of een student al dan niet in een voorgaand jaar examen heeft gedaan (ziet Tabel 4.2) en worden dus alle ingeschreven studenten beschouwd.

⁹ Deze eis stelt dat een persoon in het jaar voorafgaande aan werkloosheid minimaal 28 heeft moeten werken alvorens er aanspraak kan worden gemaakt op een WW-uitkering.

voor deze groep dan geldt dat de economische verslechtering in 2013 ten opzichte van 2012 niet direct resulteerde in meer verborgen werkloosheid voor hen. Dat wil niet zeggen dat de percentages niet zorgwekkend zijn.

Voor leerlingen die uitstromen uit het MBO, HBO en WO geldt dat tussen de 75 en 82 procent op 15 november van het jaar van uitstroom een baan gevonden heeft. Het percentage leerlingen dat vanuit een MBO-opleiding uitstroomt naar een bijstandsuitkering is relatief hoog ten opzicht van de andere opleidingsniveaus, en is ook hoog in vergelijking met het gemiddelde bijstandspercentage in Nederland (zie Hoofdstuk 3).

Ook het percentage MBO-studenten dat uitstroomt naar een WW-uitkering is relatief hoog. Het laatste kan verklaard worden doordat deze studenten ouder zijn dan leerlingen in het VO en relatief vaker werken dan leerlingen in het hoger onderwijs (HO). Desalniettemin geven de statistieken die betrekking hebben op leerlingen die uitstromen uit het MBO duidelijk aan dat deze groep jongeren relatief gezien vaker in de bijstand komen of een WW-uitkering ontvangen. Ook laat de tabel zien dat het percentage WW- en bijstandsuitkeringen in 2013 fors stijgt ten opzichte van 2012. Op basis van deze tabel en de uitkomsten van Hoofdstuk 3, lijken middelbaar opgeleiden in de beroepsbevolking en studenten die uitstromen uit een MBO-opleiding een moeilijke arbeidsmarktpositie te hebben.

De percentages WW- en bijstandsuitkering voor leerlingen die uitstromen uit het HBO of het WO zijn niet hoog in vergelijking tot het landelijk gemiddelde, maar ook voor deze groepen geldt dat het percentage leerlingen die de arbeidsmarktstatus *onbekend* hebben groot is. Van belang is om te benadrukken dat het zeer goed mogelijk is dat een groot deel van de leerlingen in de categorie "*onbekend/overige soc. voorz.*" later in het jaar van uitstroom, of in het jaar daarop, wel een baan vindt en deze tabel kijkt slechts naar de arbeidsmarkttoestand op het peilmoment van de monitor in kwartaal 3 (d.w.z. 15 november). Later in dit hoofdstuk worden ook de arbeidsmarktkansen geschat op basis van een duurmodel, zodat meer algemeen gekeken wordt wat de kansen op een baan zijn per onderwijsgroep.

Tabel 4.4: Arbeidsmarkttoestand van uitstromers uit het onderwijs op 15 november in 2012 en 2013.

<i>opleidingsniveau</i>	<i>vo</i>		<i>mbo</i>		<i>hbo</i>		<i>Wo</i>	
	'12	'13	'12	'13	'12	'13	'12	'13
<i>uitgestroomd in schooljaar</i>								
<i>Status 15 nov. (%):</i>								
<i>Baan</i>	58.7	56.9	75.5	73.3	81.9	80.3	77.9	78.5
<i>WW-uitkering</i>	0.0	0.1	3.4	4.5	2.3	3.1	1.6	1.8
<i>Bijstand</i>	0.1	0.2	4.7	5.6	1.4	2.1	1.1	1.3
<i>Onbekend/ov. soc. voorz.</i>	41.2	42.8	16.4	16.6	14.4	14.5	19.4	18.4
<i>Aantal (x1000)</i>	3.7	2.5	23	22	18	15	15	12

Hoofdconclusies:

1. Uitstroom uit het onderwijssysteem volgt niet altijd direct op het behalen van een diploma. Dit is met name het geval voor het MBO en HBO, waarbij voor iets meer dan de helft van de *uitstromers* geldt dat zij ook dat jaar het (laatst behaalde) diploma hebben behaald.
2. Tussen de 75 en 82 procent van de leerlingen en studenten die uitstroomden uit het MBO, HBO en WO had op 15 november van dat jaar een baan gevonden.
3. MBO-*uitstromers* hebben het relatief moeilijk vergeleken met *uitstromers* uit andere opleidingstypes:
 - a. Een relatief laag percentage leerlingen met een starterskwalificatie;
 - b. Doorstroom naar een WW-uitkering of bijstandsuitkering is relatief hoog;
 - c. Het percentage WW- en bijstandsuitkeringen stijgt in 2013 fors ten opzichte van 2012.
4. Ook onder de groep *uitstromers* uit het HBO stijgt het percentage WW- en bijstandsuitkeringen in 2013 fors ten opzichte van 2012

5 Arbeidsmarktkansen MRA-jongeren

5.1 Beschrijving Arbeidsmarkttoestanden MRA-jongeren

In Tabel 5.1 worden jongeren woonachtig binnen de MRA gekarakteriseerd voor de jaren 2012 en 2013. Er wordt onderscheidt gemaakt tussen de volgende drie groepen jongeren:

1. Jongeren in de leeftijd 15 t/m 17 jaar,
2. Jongeren in de leeftijd 18 t/m 22 jaar, en
3. Jongeren in de leeftijd 23 t/m 26 jaar.

De reden dat dit onderscheid gemaakt wordt is dat de arbeidsmarktsituatie anders is voor deze drie groepen jongeren. De eerste groep bevat jongeren die leerplichtig zijn en waarop de leerplichtwet van toepassing is. De tweede groep zijn jongvolwassenen waarop de 'Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie '(RMC-wet) van toepassing is en op een klein deel ook de wet 'Werk en Bijstand'. Voor de derde groep jongeren is alleen de wet 'Werk en Bijstand' van toepassing.

Tabel 5.1 laat zien dat de verschillende groepen redelijk overeenkomen in achtergrondkenmerken, behalve dat oudere groepen jongeren relatief meer 1e en minder 2e generatie allochtonen bevatten. De opleidingsniveaus verschillen vanzelfsprekend wel doordat het opleidingsniveau dat behaald kan worden samenhangt met de leeftijd van de jongere.

Ook de verschillen in arbeidsmarkttoestanden tussen de groepen jongeren zijn volgens verwachting. Oudere jongeren zijn relatief minder vaak schoolgaand, hebben vaker een baan en ontvangen relatief vaker een WW- of bijstandsuitkering. Tot slot is er gemiddeld genomen voor alle groepen jongeren een lichte daling te zien in het aantal werkzame jongeren, evenals een lichte stijging in het aantal WW- en bijstandsuitkeringen tussen 2012 en 2013.¹⁰

¹⁰ De opleidingsniveaus tussen 2012 en 2013 vertonen wat verschillen, welke het gevolg zijn van het feit in 2013, ten opzichte van 2012, een deel van de jongeren opgeschoven zijn tussen de verschillende leeftijdscategorieën. Echter, het geregistreerde opleidingsniveau is niet aangepast op eventueel nieuw behaalde (hogere) diploma's. Zie Hoofdstuk 4 voor een meer gedetailleerde bespreking van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Tabel 5.1: Beschrijving Arbeidsmarkttoestanden MRA-jongeren, 2012 en 2013

categorie jongeren	15 t/m 17		18 t/m 22		23 t/m 26	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
<i>Geslacht (%)</i> :						
<i>Man</i>	51.0	51.0	49.5	49.5	48.2	48.2
<i>vrouw</i>	49.0	49.0	50.5	50.5	51.8	51.8
<i>Etniciteit (%)</i> :						
<i>Autochtoon</i>	64.4	64.2	63.3	63.3	59.9	60.3
<i>Allochtoon</i>	35.6	35.8	36.7	36.7	40.1	39.7
<i>1^e generatie</i>	6.9	6.7	11.2	10.7	19.7	18.8
<i>2^e generatie</i>	28.7	29.1	25.5	26.0	20.4	20.9
<i>Onbekend</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>Status (%)</i> :						
<i>Schoolgaand</i>	96.5	96.7	65.2	66.7	29.5	29.3
<i>Werkzaam</i>	37.9	37.5	65.1	64.5	74.7	73.9
<i>WW</i>	0.0	0.0	0.7	1.0	2.0	2.8
<i>Bijstand</i>	0.0	0.0	1.1	1.1	2.9	3.1
<i>Opleidingsniv (%)</i> :						
<i>Elementair</i>	-	-	3.0	3.3	2.5	2.5
<i>Lager</i>	-	-	20.6	26.3	14.1	13.9
<i>Middelbaar</i>	-	-	63.1	61.3	40.5	44.2
<i>Hoger</i>	-	-	8.7	4.9	21.4	21.1
<i>Wetenschappelijk</i>	-	-	1.0	0.3	12.5	9,6
<i>Onbekend</i>	-	-	3.6	3.9	9.0	8.7
<i>Aantal (x1000)</i>	82.1	82.9	153.2	153.4	134.3	136.9

Hoofdconclusies:

1. De achtergrondkenmerken van de drieleeftijdsgroepen jongeren komen overeen, maar verschillen sterk in onderwijs- en arbeidsmarktstatus.
2. Oudere jongeren zijn relatief minder vaak schoolgaand, hebben vaker een baan en ontvangen relatief vaker een WW- of bijstandsuitkering.

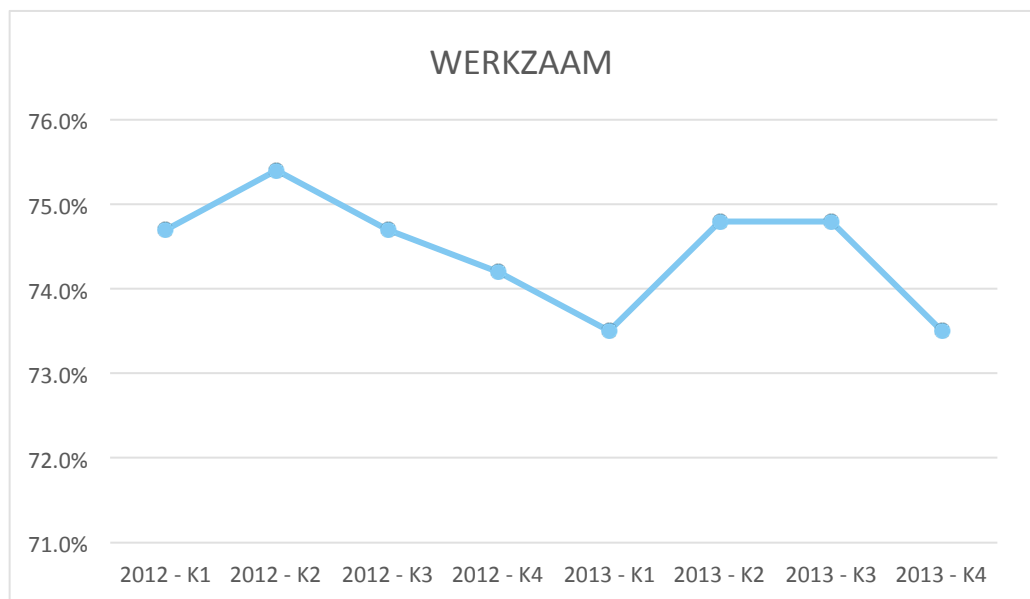
Arbeidsmarkttoestanden in 2012 en 2013

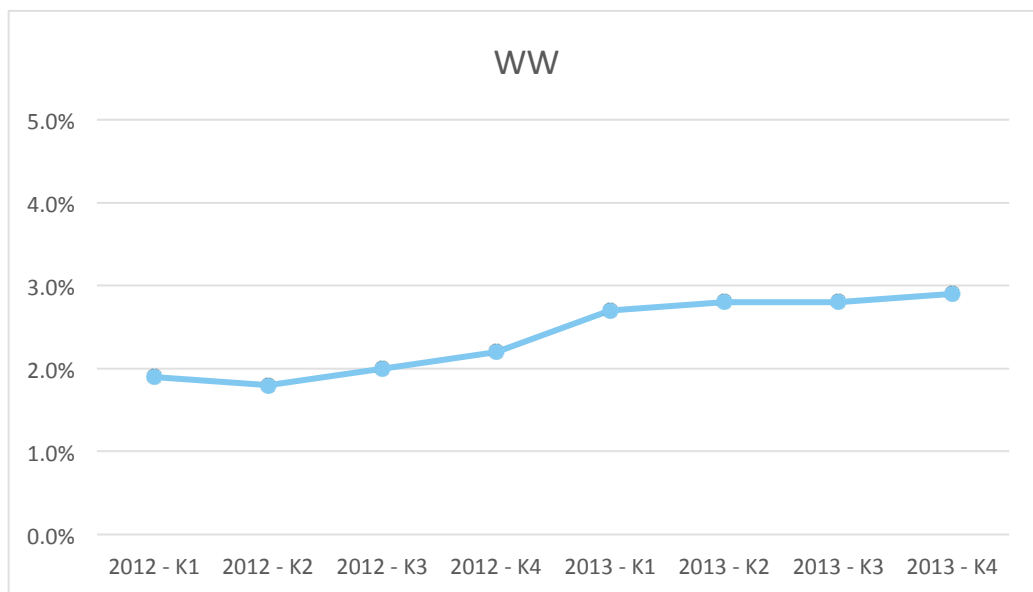
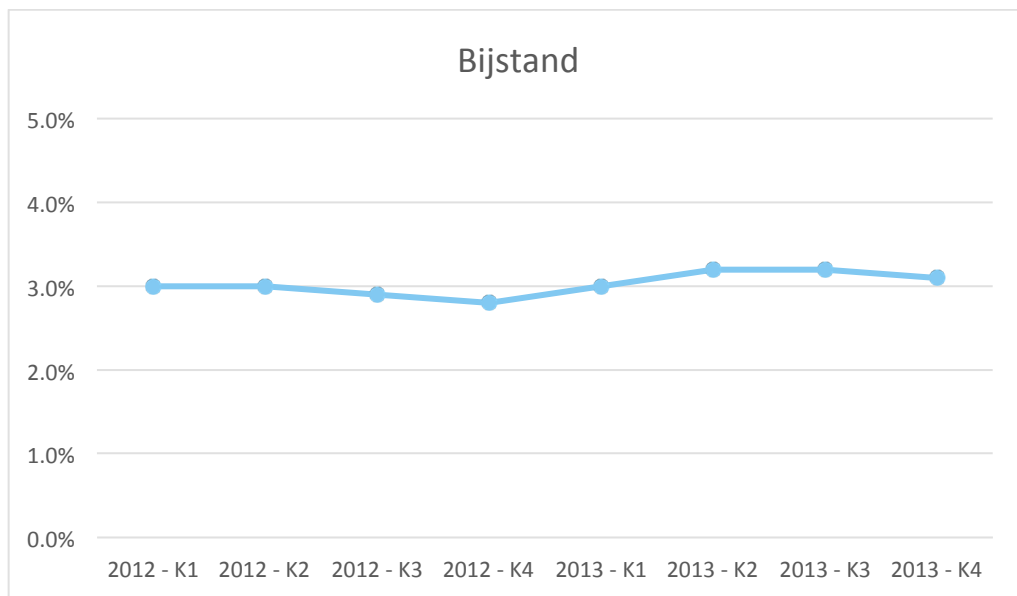
De ontwikkeling van de verschillende arbeidsmarkttoestanden voor de 8 kwartalen in 2012 en 2013 wordt alleen weergegeven voor jongeren van 23 t/m 26 jaar. Jongeren van

15 t/m 17 jaar zijn leerplichtig en zullen in de regel niet werkzaam zijn of recht hebben op een uitkering. Jongeren van 18 t/m 22 jaar kunnen wel werkzaam zijn, zoals Tabel 5.1 laat zien, maar zij hebben slechts beperkt recht op een bijstand of een WW-uitkering. Omdat de ontwikkeling van het aantal werkzame jongeren van 18 t/m 22 jaar vergelijkbaar is met dat van het aantal werkzame jongeren van 23 t/m 26 worden de arbeidsmarkttoestanden hieronder voor deze groep niet verder belicht.

Een voordeel van het alleen beschouwen van 23 t/m 26 jarigen is dat deze jongeren veelal geen onderwijs meer volgen en dus actief zouden moeten zijn op de arbeidsmarkt. Een baanperiode verwijst voor hen dan ook vaker naar een 'echte' baan en niet naar een bijbaan (zoals voor de overige leeftijdscategorieën vaak het geval zal zijn). Figuur 5.1. toont de ontwikkeling van arbeidsmarkttoestanden voor jongeren 23 t/m 26 jaar, per kwartaal voor 2012 en 2013.

Figuur 5.1: Ontwikkeling arbeidsmarkttoestanden Jongeren 23 t/m 26 per kwartaal voor 2012 en 2013 (% van de totale bevolking jongeren 23 t/m 26).

Jaar	2012				2013			
Status / Kwartaal	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4
BAAN	74.7%	75.4%	74.7%	74.2%	73.5%	74.8%	74.8%	73.5%
WW	1.9%	1.8%	2.0%	2.2%	2.7%	2.8%	2.8%	2.9%
BIJSTAND	3.0%	3.0%	2.9%	2.8%	3.0%	3.2%	3.2%	3.1%

De figuur laat zien dat ongeveer 75% van de jongeren van 23 t/m 26 jaar werkzaam is in een geregistreerde (bij-)baan en dat dit percentage vrij stabiel blijft gedurende 2012 en 2013. Het percentage jongeren met een WW-uitkering stijgt fors van 1.9 procent in het eerste kwartaal in 2012 tot 2.9 procent in het vierde kwartaal in 2013. Het percentage jongeren in de bijstand is vrijwel onveranderd. Een ander belangrijke observatie is dat ongeveer 20 procent van de jongeren niet in een uitkering zit maar ook geen betaalde baan heeft. Deze jongeren kunnen mogelijk in een opleiding zitten, maar kunnen

ook inactief zijn. Jongeren zonder werkervaring die vanuit de opleiding op de arbeidsmarkt stromen en geen baan vinden hebben nog geen recht op bijstand of een WW-uitkering. Wanneer deze jongeren geen baan vinden, dan worden zij niet gesignaleerd in de geregistreerde data als werkloos. In Hoofdstuk 4 werd reeds vastgesteld dat het stabiel blijven van het percentage onderwijs-*uitstromers* in onbekende status wijst op het feit dat de economische recessie niet direct heeft geresulteerd in een hogere verborgen werkloosheid. Dit argument geldt ogenschijnlijk ook meer algemeen voor jongeren van 23 tot en met 26 jaar, maar dat betekent niet dat het hoge percentage geen punt van zorg is.

Hoofdconclusies:

1. Het percentage jongeren met een WW-uitkering stijgt van 1.9% in het eerste kwartaal van 2012 tot 2.9% in het vierde kwartaal in 2013. Het percentage jongeren in de bijstand blijft vrijwel onveranderd.
2. Ongeveer 75% van de jongeren van 23 tot en met 26 jaar is werkzaam in een betaalde baan.
3. Oudere jongeren zijn relatief minder vaak schoolgaand, hebben vaker een baan en ontvangen vaker een WW- of bijstandsuitkering.
4. Jongeren hebben veelal geen recht op een WW-uitkering. Het gevolg is dat het percentage jongeren met een WW-uitkering een onderschatting zal zijn van de werkelijke werkloosheid onder jongeren. Het monitorrapport laat zien dat deze verborgen werkloosheid overigens niet beïnvloed lijkt te worden door de verslechterende macro-economische situatie in 2013.

5.2 Werkzame jongeren naar sector en opleidingsniveau

Tabel 5.2 laat zien hoe jongeren van 23 tot en met 26 jaar verdeeld zijn over de arbeidsmarktsectoren en naar type opleiding. Er is bewust voor gekozen om deze tabel te maken voor jongeren van 23 tot en met 26 jaar, omdat de getoonde verdeling dan niet vertekend wordt door leerplichtige jongeren die nog in het onderwijs zitten en een bijbaan hebben.

De top 5 van arbeidsmarktsectoren waarin jongeren werkzaam zijn in het vierde kwartaal van 2013 (het meest recente peilmoment van de geregistreerde data) is als volgt:

1. N: Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening,
2. G: Groot- en detailhandel,
3. Q: Gezondheids- en welzijnszorg,
4. I: Logies-, maaltijd- en drankverstrekking, en
5. M: Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening

De eerdere hoofdstukken lieten zien dat de arbeidsmarktontwikkelingen vooral ongunstig zijn voor personen die lager of middelbaar opgeleid zijn. Daarom toont de derde kolom van Tabel 5.2 op basis van de getoonde opleidingsverdelingen voor 2012 en 2013 een ranglijst die aangeeft in welke sectoren procentueel veel laag en middelbaar opgeleide jongeren werken. Het eerste getal geeft de positie in de ranglijst weer voor 2012 en het tweede getal geeft de positie weer in de ranglijst voor 2013. De kolom laat zien dat de ranglijsten voor 2012 en 2013 zeer vergelijkbaar zijn.

Tabel 5.2: Beschrijving opleidingsniveau binnen sectoren MRA 23-26jr (%)

Jaar	'13-k4	Ranglijst	2012						2013					
			e	l	m	h	W	o	e	l	m	h	w	O
Sector / Aant. /Opl. (%)	x1000	% l + m 2012/2013												
A: Landbouw, bosbouw..	0.4	6/6	2.9	15.4	52.4	16.6	4.5	8.2	2.4	12.6	55.6	16.0	3.9	9.5
B: Winning van delfstoffen	0.1	18/16	0.5	10.9	33.3	10.4	16.1	28.6	0.0	14.5	40.6	15.7	10.8	18.5
C: Industrie	3.8	7/7	4.7	20.5	46.3	14.5	6.5	7.6	4.2	18.3	49.1	15.2	6.2	6.9
D: Productie en distributie..	0.1	17/17	0.6	12.4	35.7	23.7	23.7	3.9	0.8	11.6	38.9	23.3	18.6	6.8
E: Winning en distributie..	0.2	3/2	2.3	22.4	50.8	14.9	4.8	4.8	1.8	24.5	53.2	14.5	2.9	3.1
F: Bouwnijverheid	2.4	1/1	1.6	18.0	64.4	10.0	1.8	4.2	2.3	16.9	65.3	10.8	1.7	3.0
G: Groot- en detailhandel..	18.2	5/5	1.7	17.4	51.1	18.3	6.1	5.4	1.7	16.0	55.3	17.2	5.1	4.8
H: Vervoer en opslag	3.7	2/3	1.7	20.3	54.1	13.5	5.9	4.6	2.1	18.9	57.7	13.4	4.7	3.2
I: Logies-, maaltijd- en..	10.1	10/9	2.3	14.4	47.1	20.0	7.2	9.1	2.1	14.0	52.1	18.7	4.2	8.8
J: Informatie en comm..	4.7	19/18	0.5	7.6	32.8	34.9	16.2	8.1	0.4	6.8	36.1	34.0	14.9	7.9
K: Financiële instellingen	2.6	20/19	0.3	6.6	30.0	29.6	26.8	6.8	0.2	5.3	31.2	28.8	27.6	6.9
L: Verhuur van en handel.	0.8	12/15	1.1	11.3	45.2	29.4	9.6	3.5	1.0	9.4	46.8	30.4	9.5	2.9
M: Advisering, onderzoek..	9.4	21/20	0.3	4.7	26.6	29.0	33.5	5.8	0.3	4.6	29.9	29.5	29.9	5.8
N: Verhuur van roerende..	18.6	11/11	2.4	15.2	42.6	21.9	11.5	6.5	2.1	14.1	46.4	22.3	8.7	6.5
O: Openbaar bestuur..	3.1	4/4	0.5	21.5	50.1	14.8	12.4	0.7	0.6	20.8	53.4	14.4	10.5	0.3
P: Onderwijs	4.8	22/21	0.1	1.7	17.7	52.0	25.9	2.5	0.1	1.9	20.7	53.1	21.5	2.8
Q: Gezondheids- en..	15.5	13/12	0.4	5.9	50.4	28.7	13.3	1.2	0.4	6.0	53.4	28.0	11.2	0.9
R: Cultuur, sport en..	3.5	16/14	0.7	9.3	40.3	35.6	11.5	2.6	0.7	9.5	46.7	32.0	8.6	2.5
S: Overige dienstverlening	1.9	9/10	0.8	13.4	49.7	17.0	13.0	6.1	0.9	13.0	52.5	17.1	11.3	5.2
T: Huishoudens	0.5	8/8	2.1	14.9	49.9	23.1	8.2	1.8	1.0	15.2	51.8	24.1	5.2	2.7
U: Extraterritoriaal	0.0	15/	0.0	11.4	38.6	15.9	27.3	6.8	0.0	0.0	20.5	10.3	41.0	28.2
X: Onbekend	8.0	14/13	2.3	16.2	39.3	21.6	11.0	9.6	2.3	15.0	43.2	22.6	8.4	8.4
Totaal	112.5		1.5	12.5	43.5	24.1	13.0	5.4	1.4	11.9	47.1	23.8	10.8	5.1

In 2013 waren in de volgende vijf sectoren procentueel de meeste jongeren werkzaam die middelbaar en lager opgeleid zijn:

1. F: Bouwnijverheid (82 procent)
2. E: Winning en distributie van water; afval.. (78 procent)
3. H: Vervoer en opslag (77 procent)
4. O: Openbaar bestuur (74 procent)
5. G: Groot- en detailhandel (71 procent)

Wanneer deze percentages gekoppeld worden aan de hoeveelheid jongeren die binnen deze sectoren werken, dan werken in de groot- en detailhandel verreweg de meeste jongeren (en ook het aantal middelbaar en lager opgeleide jongeren). Ter illustratie: in sector [G] werken 18.100 jongeren in het vierde kwartaal van 2013 en in sector [F], [E], [H] en [O] samen werken in totaal 9.400 jongeren.

Hieronder staan nogmaals de vijf sectoren waarin de meeste jongeren werkzaam zijn en daarachter hoeveel procent van de jongeren werkzaam in deze sector een laag of middelbaar opleidingsniveau heeft in het vierde kwartaal van 2013 (het meest recente peilmoment):

- N: Verhuur van roerende goederen en ov. zkl. dienstverlening (61%)
- G: Groot- en detailhandel (71%)
- Q: Gezondheids- en welzijnszorg (59%)
- I: Logies-, maaltijd- en drankverstrekking (66%)
- M: Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening (35%)

Op basis van de sectorgrootte, het percentage jongeren werkzaam met een laag of middelbaar opleidingsniveau én de eerdere bevinding in Hoofdstuk 3 dat de arbeidsmarktontwikkelingen gemiddeld genomen het meest ongunstig waren voor laag- of middelbaar opgeleide personen, kan gesteld worden dat met name de arbeidsmarktpositie van jongeren werkzaam in de sectoren [N] 'Verhuur van roerende goederen, overige zakelijke dienstverlening' en [G] 'Groot- en detailhandel' in de gaten moet worden gehouden.

Hoofdconclusies:

1. De vijf arbeidsmarktsectoren waarin jongeren in het vierde kwartaal van 2013 (het meest recente peilmoment) het vaakst werkzaam zijn:
 - [N] Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
 - [G] Groot- en detailhandel
 - [Q] Gezondheids- en welzijnszorg
 - [I] Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
 - [M] Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening
2. De arbeidsmarktpositie van laag en middelbaar opgeleide jongeren werkzaam in sectoren [N] en [G] moet in de gaten worden gehouden. Dit vanwege de grote aantallen jongeren actief in deze sectoren en de zorgelijke ontwikkeling voor deze opleidingsprofielen.

5.3 Kansen op de arbeidsmarkt

Figuur 5.3 geeft de arbeidsmarktkansen voor jongeren van 23 tot en met 26 jaar weer in 2012 en 2013. Evenals in Hoofdstuk 3 wordt een zuivere vergelijking gemaakt tussen beide jaren door *alleen* personen met een WW-uitkering startend in dat jaar te beschouwen en deze personen te volgen tot en met 31 december van dat jaar.¹¹

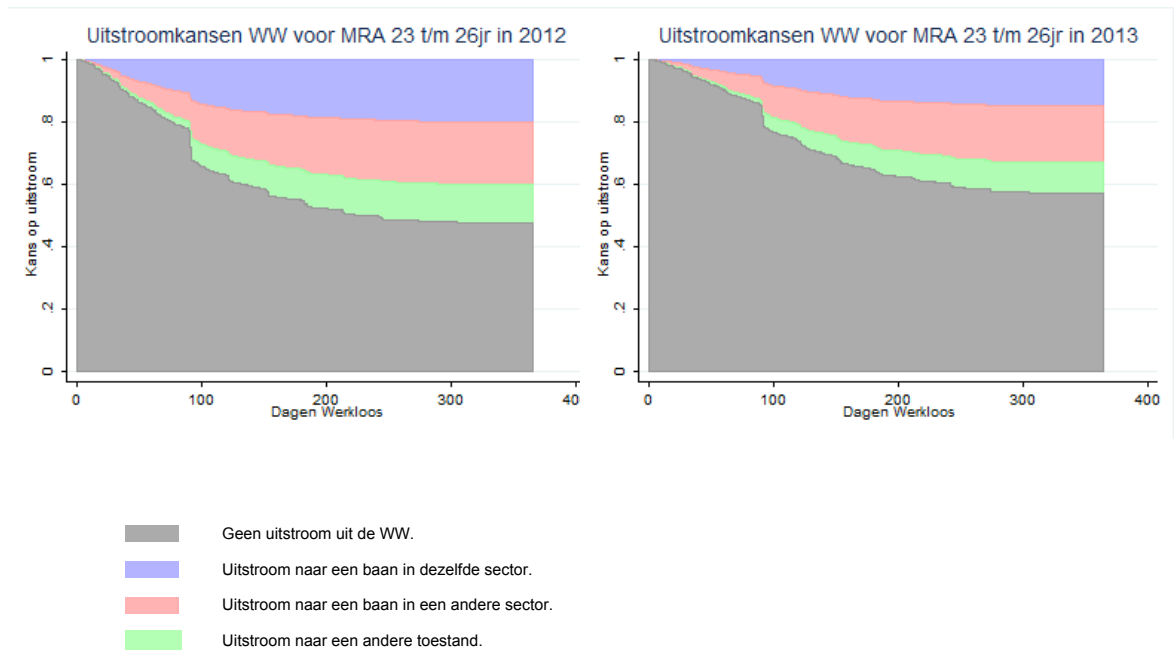
De figuur laat zien dat de vorm van de uitstroomprofielen in 2012 en 2013 vrijwel gelijk zijn. Na 3 maanden is er een kink waarneembaar in de uitstroom, vanwege de minimale duur van een WW-uitkering. Personen hebben recht op een WW-uitkering als zij (onder andere) voldoen aan de wekeneis die bepaalt dat een persoon 26 weken moet hebben gewerkt in de 36 weken voorafgaand aan werkloosheid. Jongeren voldoen vaak niet aan deze wekeneis wat tot gevolg heeft dat (1) werkloze jongeren relatief vaak geen recht hebben op een WW-uitkering, en (2) werkloze jongeren in de geregistreerde data niet als werkloos kunnen worden geïndiceerd (omdat zij geen WW-uitkering ontvangen). In dat verband is de EBB steekproef interessant (maar niet direct representatief voor subgroepen) omdat deze steekproef informatie bevat over het percentage jongeren in de beroepsbevolking (internationale definitie) die kunnen en willen werken. Voor 2014 brengen we het aantal werkzame en werkloze jongeren in kaart op basis van de EBB.

De uitstroomkansen voor 2012 en 2013 laten zien dat de kans op uitstroom naar een baan in 2013 veel kleiner is dan in 2012 (33% ten opzichte van 41%). De economische verslechtering heeft daarmee duidelijk een negatieve invloed gehad op de kans op uitstroom uit een WW-uitkering (naar een baan). Interessant is verder dat jongeren, evenals de gemiddelde MRA inwoner, wanneer ze uitstromen uit een WW-uitkering vaker in een andere sector gaan werken dan voorafgaand aan de WW-uitkering. Dit suggereert dat jongeren nog minder gebonden zijn aan een specifieke sector.

Daarnaast valt op te merken dat in 2012 de verhouding tussen uitstroom 'baan in een andere sector' en uitstroom 'baan in dezelfde sector' ongeveer 50/50 was, maar dat in 2013 jongeren relatief nog vaker uitstroomden naar een baan in een andere sector dan de sector voorafgaand aan de WW-uitkering. De economisch meer ongunstige situatie heeft er klaarblijkelijk toe geleid dat jongeren nog vaker uitstromen naar een baan in een andere sector. Opnieuw kan dus geconcludeerd worden dat jongeren niet gebonden zijn aan één bepaalde sector wanneer zij op zoek zijn naar een betaalde baan, maar nu met de toevoeging dat dit nog meer het geval is als de arbeidsmarkt verslechtert.

¹¹ Voor een meer gedetailleerde uitleg over waarom dit leidt tot een meer zuivere vergelijking, zie Hoofdstuk 3.

Figuur 5.3: Uitstroomkansen uit de WW voor jongeren van 23 tot en met 26 woonachtig in de MRA voor 2012 en 2013

Hoofdconclusies:

1. De kans op uitstroom naar een baan was in 2013 veel kleiner dan in 2012 (33% ten opzichte van 41%).
2. De geobserveerde dynamiek van de uitstroomprofielen is in 2012 en 2013 vergelijkbaar.
3. Jongeren zijn niet gebonden zijn aan één bepaalde sector wanneer zij op zoek zijn naar een betaalde baan: na werkloosheid werken zij vaak in een andere sector dan voorafgaand aan de werkloosheid. Dit is nog meer het geval wanneer de arbeidsmarkt verslechtert.

5.4 Ontwikkelingen Arbeidsmarkttoestanden van Jongeren in 2014

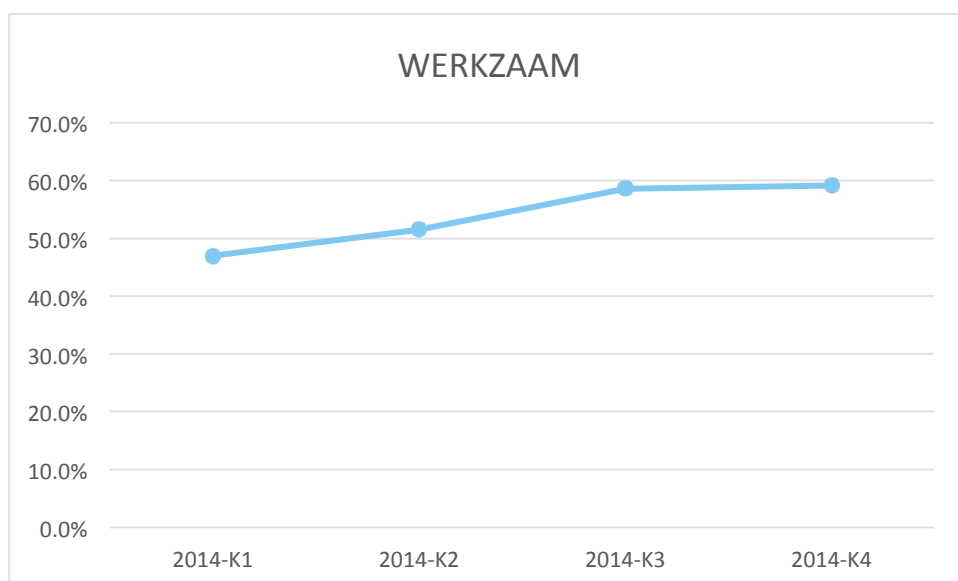
Op basis van de EBB-data is het mogelijk om voor jongeren per kwartaal na te gaan of zij werkzaam of werkloos waren. Omdat de doelstelling hier specifiek is om naar arbeidsmarktdynamiek te kijken wordt bij het bepalen van werkloze jongeren de groep waarvoor bekend is dat die structureel (langer dan 6 maanden) onderwijsvolgend is niet meegenomen. Deze beschrijving wordt weergegeven in Figuur 5.3. De figuren laten zien dat het percentage werkzame jongeren van 23 tot en met 26 jaar gedurende 2014 sterk is

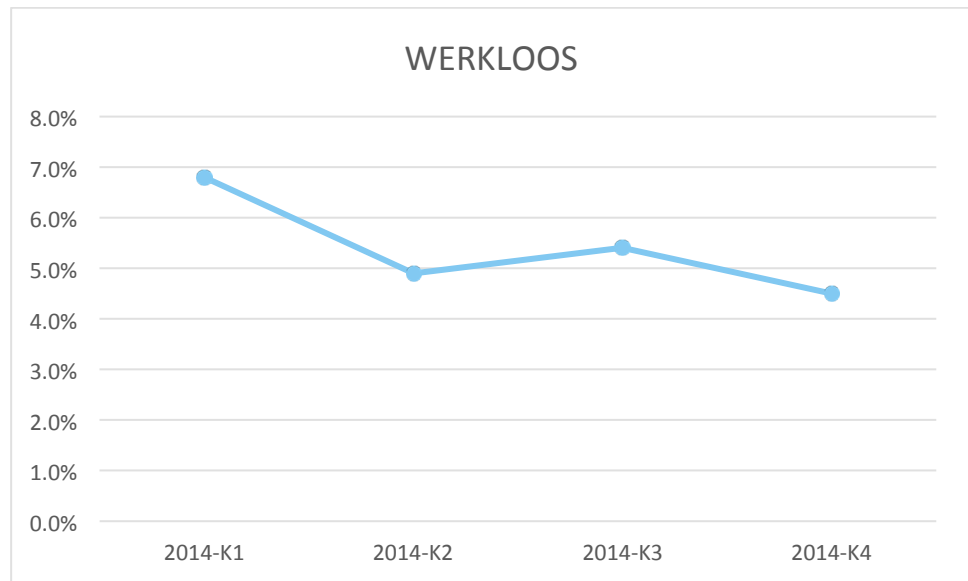
toegenomen van 47% naar ongeveer 60%. Het percentage werkloze jongeren van 23 t/m 26 jaar daalde van 7% naar onder de 5%.

Het is belangrijk om op te merken dat de EBB een relatief klein aantal werkloze jongeren ondervraagt. Zoals eerder aangegeven is het daardoor niet goed mogelijk om voor subgroepen de arbeidsmarktdynamiek op een betrouwbare manier weer te geven. Wanneer de monitor volgend jaar opnieuw uitgevoerd wordt, kan worden nagegaan of de positievere trends inderdaad werkelijkheid zijn geworden.

We merken op dat de definitie van de beroepsbevolking gebruikt in de EBB-data is aangepast en in deze sectie gebruiken we de (nieuwe) internationale definitie. Het verschil tussen de (oude) nationale en internationale definitie van de beroepsbevolking is het aantal uren per week dat iemand werkt of wil werken. Volgens de internationale definitie worden personen gerekend tot de beroepsbevolking als deze zijn 1 of meer uren per week geregistreerde arbeid verricht. Voor scholieren en studenten met een bijbaan betekent de internationale definitie dat zij veel vaker tot de werkzame beroepsbevolking worden gerekend.

Figuur 5.3: Beschrijving arbeidsmarkttoestanden voor jongeren van 23 t/m 26 jaar, per kwartaal, 2014 (als % van het totaal aantal jongeren 23 t/m 26 jaar) .

Hoofdconclusies:

1. Het percentage werkzame jongeren van 23 t/m 26 jaar nam gedurende 2014 sterk toe van 47% naar ongeveer 60%.
2. Het percentage werkloze jongeren van 23 t/m 26 jaar daalt van 7% naar onder de 5%.

6 Arbeidsmarktkansen 55+'ers in de MRA

6.1 Arbeidsmarkttoestanden van 55+'ers in 2012 en 2013.

Tabel 6.1 geeft de achtergrondkenmerken voor 2012 en 2013 weer van 55-plussers die woonachtig zijn binnen de MRA. De tabel laat zien dat de achtergrondkenmerken van 55-plussers in de MRA in 2012 en 2013 vrijwel niet van elkaar verschillen, maar dat hun aantal gestegen is.

Ongeveer 31 procent van de 55-plussers heeft een baan, 65 procent is met pensioen en 7 procent is (gedeeltelijk) ziek of arbeidsongeschikt. Het aandeel 55-plussers met een WW-uitkering is iets toegenomen, terwijl het aandeel 55-plussers met een bijstandsuitkering gelijk is gebleven. Belangrijk is dat het totaal van de percentages van de verschillende arbeidsmarkttoestanden optelt tot meer dan 100%, wat komt doordat personen in meer dan één arbeidsmarkttoestand kunnen zitten. De percentages geven dus weer hoeveel procent van het aantal personen in een bepaalde toestand zitten.

De tabel laat zien dat de gemiddelde leeftijd 67 jaar is en dat het percentage 70-plussers in de groep 55-plussers relatief hoog is. Van de 55-plussers is ongeveer 53 procent vrouw en 80 procent autochtoon. Dat het opleidingsniveau voor 55-plussers vaak onbekend is wordt nogmaals bevestigd door de tabel: voor ongeveer 79 procent van de 55-plussers is het opleidingsniveau onbekend. Daarbij wel de kanttekening dat het opleidingsniveau als indicator voor 55-plussers minder relevant is, gezien het feit dat deze groep gemiddeld genomen juist meer werkervaring heeft en ook meer scholing via bedrijfsopleidingen zal hebben ontvangen.

Wanneer wordt gekeken naar de arbeidsmarkttoestanden van 55-plussers dan laat de tabel allereerst zien dat zowel het percentage in de WW als het percentage in een baan licht is toegenomen tussen 2012 en 2013, terwijl de overige percentages vrijwel niet zijn veranderd. Het lijkt daarom alsof de economische verslechtering tussen 2012 en 2013 wel gepaard is gegaan met een hogere arbeidsmarktparticipatie van 55+-ers.

Tabel 6.1: Beschrijving MRA 55-plussers naar achtergrond en arbeidsmarktstatus

	2012	2013
<i>Leeftijd:</i>		
<i>Gemiddeld (jr)</i>	67.7	67.7
<i>55 t/m 59 (%)</i>	23.5	23.5
<i>60 t/m 64 (%)</i>	21.6	21.0
<i>65 t/m 69 (%)</i>	18.1	19.0
<i>70+</i>	36.7	36.5
<i>Geslacht (%):</i>		
<i>Man</i>	46.8	46.9
<i>Vrouw</i>	53.2	53.1
<i>Etniciteit (%):</i>		
<i>Autochtoon</i>	79.6	79.2
<i>Allochtoon</i>	20.4	20.8
<i>1^e generatie</i>	14.8	15.2
<i>2^e generatie</i>	5.6	5.6
<i>Onbekend</i>	0.0	0.0
<i>Opleidingsniv. (%):</i>		
<i>Elementair</i>	4.0	4.1
<i>Lager</i>	3.8	3.9
<i>Middelbaar</i>	7.4	7.9
<i>Hoger</i>	3.4	3.6
<i>Wetenschappelijk</i>	2.0	2.2
<i>Onbekend</i>	79.4	78.3
<i>Status (%):</i>		
<i>Baan</i>	31.5	31.9
<i>WW</i>	1.7	2.2
<i>Bijstand</i>	4.1	4.1
<i>Soc. voorz.</i>	2.0	1.8
<i>Ziek A/O</i>	7.3	7.1
<i>Pensioen</i>	65.1	64.1
<i>Aantal (x1000)</i>	664.6	679.6

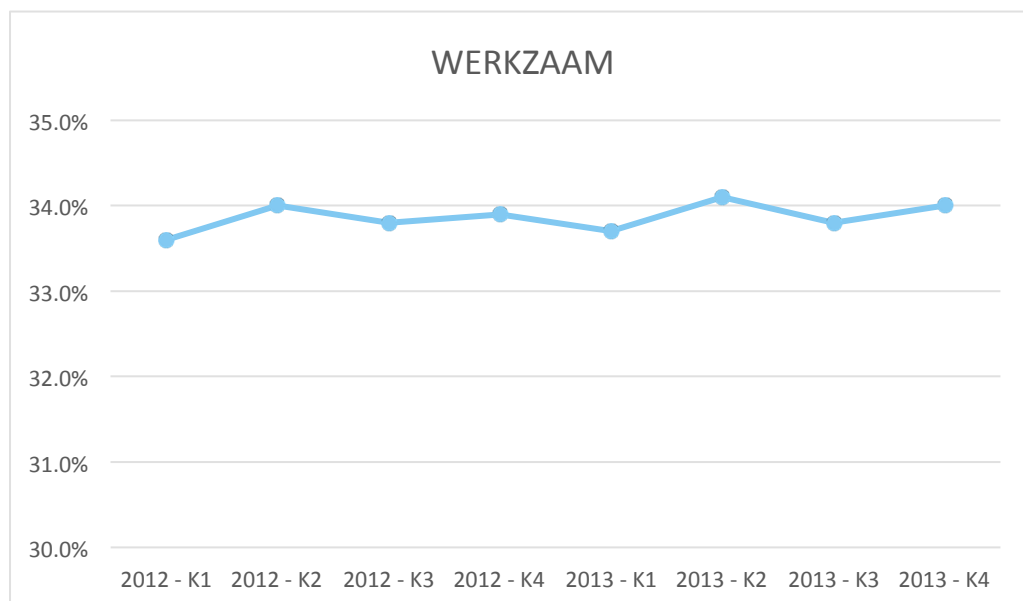
Hoofdconclusies:

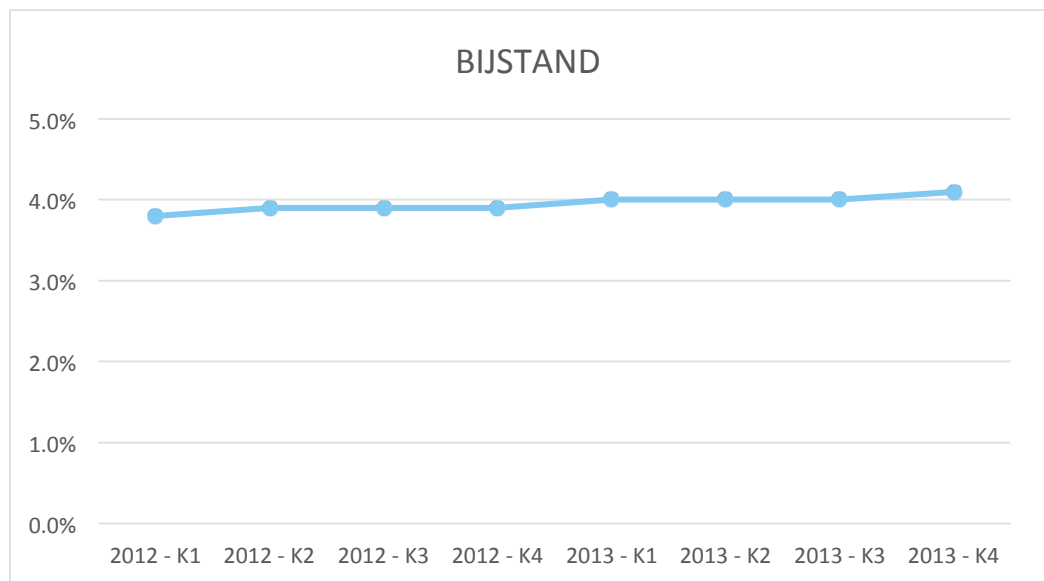
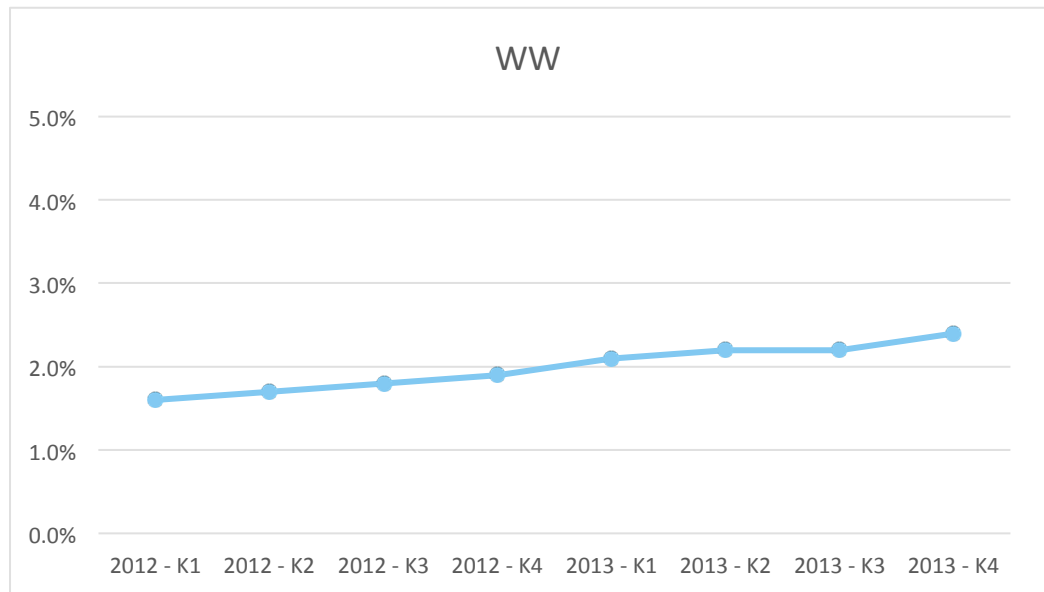
1. De achtergrondkenmerken van 55-plussers in 2012 en 2013 verschillen vrijwel niet van elkaar, maar hun aantal is wel toegenomen.
2. Van de 55-plussers heeft 32% een baan, 65% is met pensioen, 7% is (gedeeltelijk) ziek of arbeidsongeschikt en zit 4.1% in de bijstand.
3. Het percentage 55-plussers in de WW is toegenomen tussen 2012 en 2013 van 1.7% naar 2.2%, als ook het percentage in een baan (31.5% naar 31.9%). De arbeidsmarktparticipatie van 55-plussers lijkt daarmee licht gestegen gedurende 2012 en 2013.

Kwartaalontwikkeling arbeidsmarkttoestanden voor 55-plussers in 2012 en 2013

Figuur 6.1 geeft de kwartaalontwikkeling van de arbeidsmarkttoestanden weer voor 55-plussers, met als doel om een beter beeld te krijgen van de dynamiek. Het percentage werkzame 55-plussers stijgt licht van 33.5% in het eerste kwartaal van 2012 naar 34% in het vierde kwartaal van 2013. Het percentage 55-plussers in de WW stijgt fors: van 1.6% in kwartaal 1 van 2012 naar 2.4% in kwartaal 4 van 2013. Daar waar in eerdere hoofdstukken het percentage in de bijstand vrijwel niet veranderlijk was, laat Figuur 6.1 zien dat er het percentage 55-plussers in de bijstand licht steeg (van 3.8% in kwartaal 1 van 2012 naar 4.1% in kwartaal 4 van 2013).

Figuur 6.1: Ontwikkeling arbeidsmarkttoestanden MRA 55+, per kwartaal, 2012 - 2013. (als % van het totaal aantal 55+-ers).

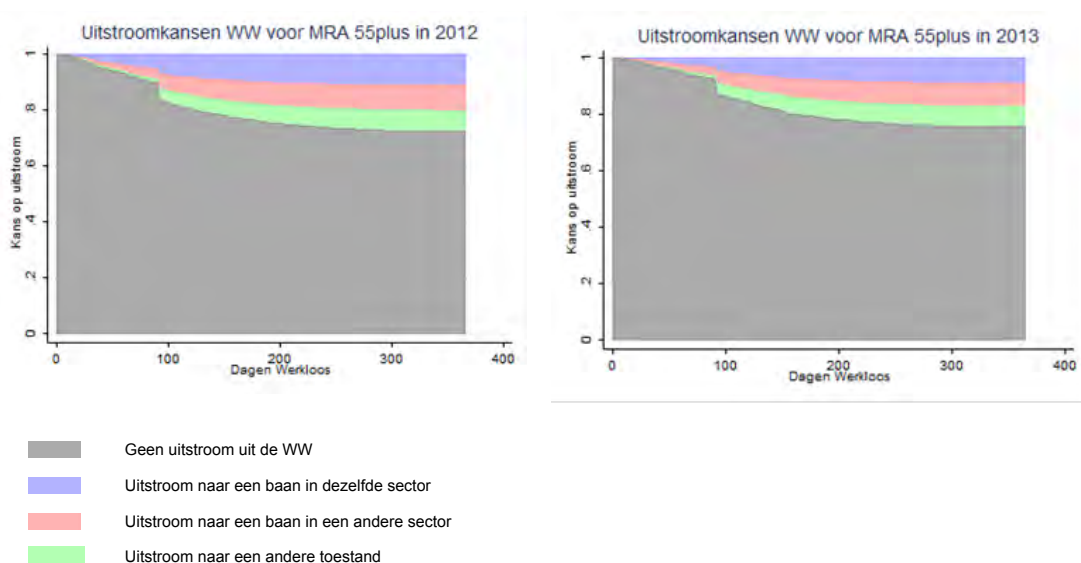
Jaar	2012				2013			
	K1	K1	K3	K4	K1	K2	K3	K4
BAAN	33.6%	34.0%	33.8%	33.9%	33.7%	34.1%	33.8%	34.0%
WW	1.6%	1.7%	1.8%	1.9%	2.1%	2.2%	2.2%	2.4%
BIJSTAND	3.8%	3.9%	3.9%	3.9%	4.0%	4.0%	4.0%	4.1%

6.2 Kansen op de arbeidsmarkt voor 55-plussers

De uitstroomkansen voor 55-plussers worden op dezelfde manier in kaart gebracht als voor jongeren en worden weergegeven in Figuur 6.2. Duidelijk is dat 55-plussers een veel lagere kans op uitstroom uit de WW hebben dan jongeren en de gemiddelde persoon in de MRA. Het tijdsprofiel van de uitstroomkansen van 55-plussers is wederom wel weer vergelijkbaar met dat van jongeren en de gemiddelde persoon in de MRA: een kink na 3 maanden (minimale duur van een WW-uitkering) en geen dynamiek meer na ongeveer 150 dagen.

Een interessante observatie is dat ook voor ouderen geldt dat als zij uitstromen naar een baan dit niet per se een baan is in de sector waarin zij voorafgaand aan de WW werkzaam waren. Een algemene conclusie lijkt daarom te zijn dat de kans op uitstroom naar een baan niet strikt sector-gebonden is. De duurmodellen geven dit overigens ook redelijk weer doordat de kans op uitstroom uit de WW gemiddeld genomen vergelijkbaar is voor de verschillende arbeidsmarktsectoren.

Figuur 6.2: Uitstroomkansen uit de WW voor 55-plussers in 2012 en 2013

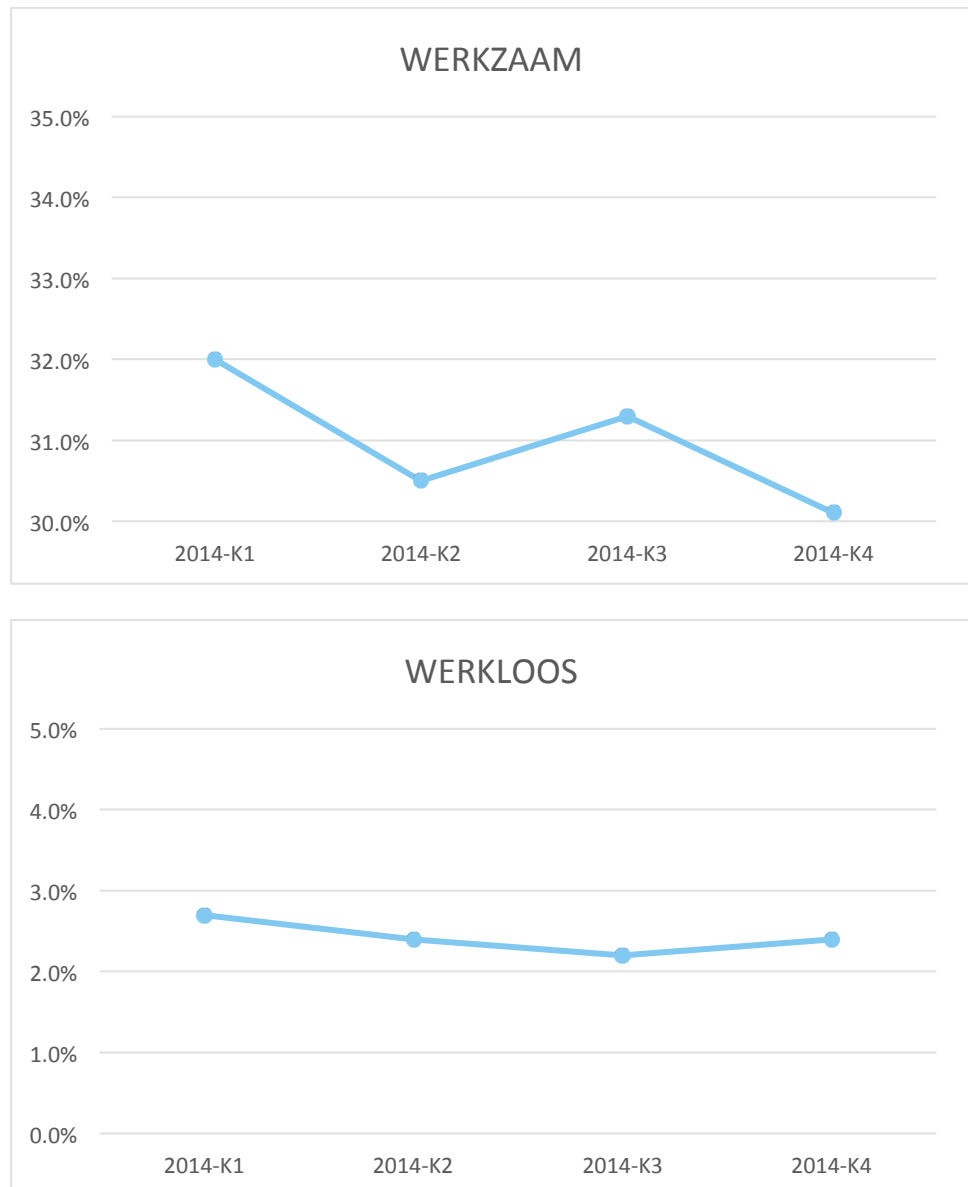

6.3 Arbeidsmarkttoestanden voor 55+'ers in 2014

In Figuur 6.3 wordt op basis van de EBB per kwartaal nagegaan in welke mate 55-plussers werkzaam of werkloos waren in 2014. De figuur laat zien dat het percentage werkzame 55-plussers licht gedaald is van 32% in het eerste kwartaal in 2014 naar 30% in het vierde kwartaal in 2014. Ook de werkloosheid daalde licht in 2014. Op basis van deze figuur is het daarom lastig om uitspraken te doen over of de arbeidsmarktsituatie is verbeterd voor ouderen in 2014 ten opzichte van eerdere jaren. De weergegeven percentages verlopen grilliger dan de percentages getoond in 2012 en 2013. Dat komt

omdat de geregistreerde data een meer betrouwbare weergave zijn van de arbeidsmarktstatus. Toch lijkt de daling van het aantal werkloze 55-plussers een positief signaal te zijn.

Figuur 6.3: Beschrijving arbeidsmarktstatus MRA 55+, per kwartaal, 2014 (als % van het totaal aantal 55+-ers).

Hoofdconclusie:

1. In 2014 lijkt het percentage werkzame 55-plussers licht te dalen en ook het percentage werkloze 55-plussers daalt licht.

6.4 Arbeidsmarktdynamiek voor 55-plussers in 2014

Om een beter inzicht te krijgen in de arbeidsmarktdynamiek voor 55-plussers in 2014, is nagegaan hoe de arbeidsmarktcarrière voor 55-plussers verloopt in 2014 wanneer zij in het derde kwartaal in 2013 werkzaam of werkloos waren. Het carrièreverloop na het derde kwartaal in 2013 wordt weergegeven in Figuur 6.4 en de bovenste grafiek geeft voor werkzame en werkloze 55-plussers in kwartaal vier van 2013 weer of zij in 2014 uitstromen naar een baan of werkzaam blijven. De onderste grafiek laat voor werkzame of werkloze personen in kwartaal vier in 2013 zien of zij in 2014 instromen in de werkloosheid of werkloos blijven.

Van werkzame 55-plussers in kwartaal vier van 2013 behoudt na één jaar ongeveer 80% hun baan en is de uitstroom naar werkloosheid met 2% beperkt. Wanneer we deze percentages vergelijken met de percentages voor alle MRA inwoners (Hoofdstuk 3) dan komen deze percentages aangaande 'baanbehoud' overeen. De arbeidsmarktsituatie voor werkzame 55-plussers is daarmee dus niet slechter dan voor de gemiddelde werkzame inwoner in de MRA in kwartaal 4 van 2013.

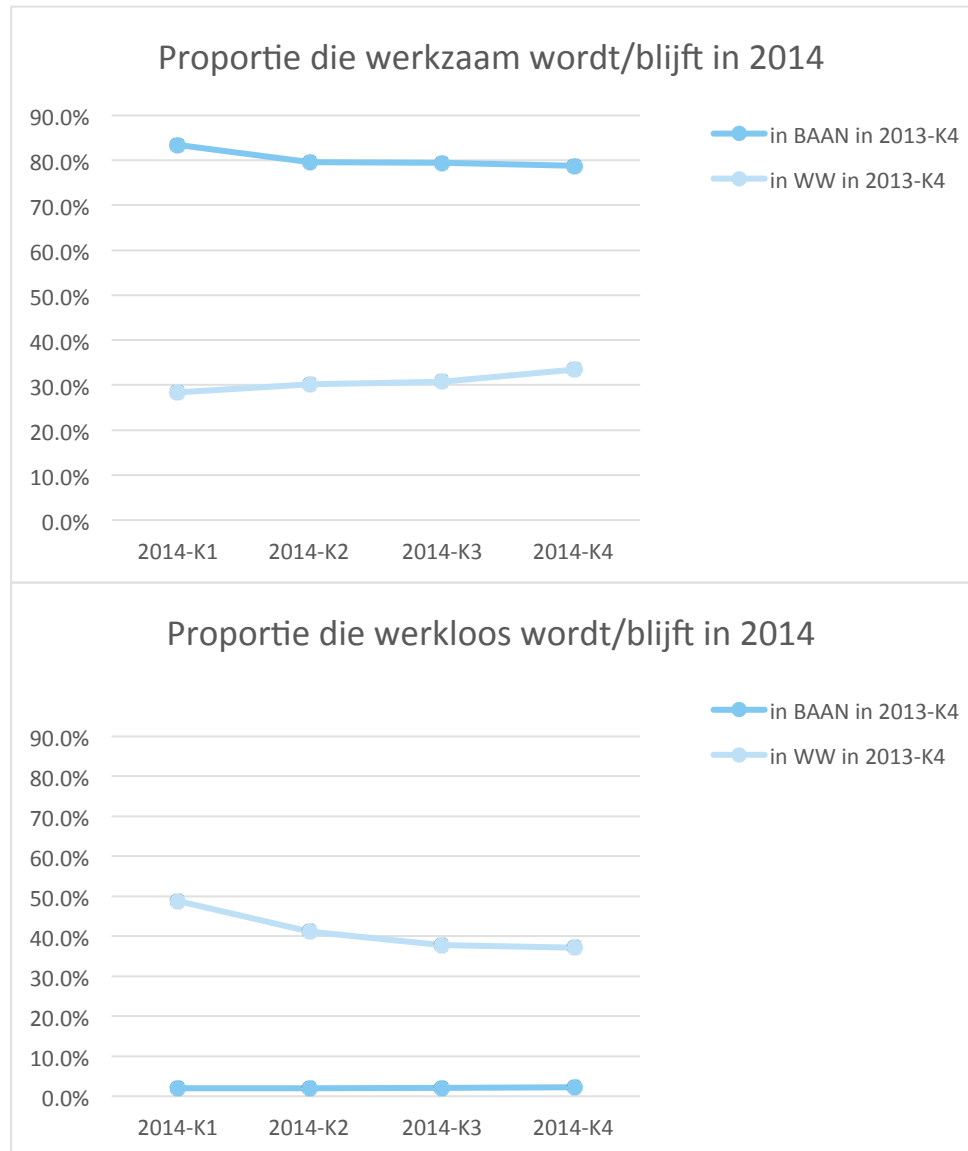
Van de werkloze 55-plussers in het vierde kwartaal van 2013 is ongeveer 34% één jaar later uitgestroomd naar een baan. De uitstroom van werkloze 55-plussers naar een baan is met 34% lager dan de uitstroom waargenomen voor de gemiddelde werkloze MRA inwoner (is 50%). Daarnaast geldt ook dat een groter gedeelte van de werkloze 55-plussers één jaar later nog steeds werkloos is (37% t.o.v. 26%). De arbeidsmarktsituatie voor werkloze 55-plussers lijkt daarmee (in tegenstelling tot die van werkzame 55-plussers) wel slechter dan voor de gemiddelde inwoner in de MRA, al dient opgemerkt te worden dat 55+'ers doorgaans ook meer WW-rechten hebben opgebouwd en dus langer op zoek kunnen blijven naar een baan met behoud van uitkering.

Hoofdconclusies:

1. Van de werkzame 55-plussers in kwartaal vier van 2013 behoudt na één jaar ongeveer 80% hun baan en is de uitstroom naar werkloosheid met 2% beperkt. De arbeidsmarktsituatie voor deze groep 55-plussers is daarmee niet slechter dan de arbeidsmarktsituatie van de gemiddelde werkzame MRA inwoner.
2. 34% van de werkloze 55-plussers in kwartaal 4 van 2013 is één jaar later weer werkzaam, 37% is nog werkloos. De arbeidsmarktsituatie voor deze groep 55-plussers is daarmee slechter dan de arbeidsmarktsituatie van

de gemiddelde werkloze MRA inwoner.

Figuur 6.4: Beschrijving arbeidsmarktstatus MRA 55+, per kwartaal, 2014, uitgesplitst naar of persoon in een BAAN of WW-uitkering zat in 2013-K4

7 Hoofdbevindingen: samenvatting

De onderwijs- en arbeidsmarktmonitor van de MRA geeft inzichten in het samenspel tussen onderwijs, arbeidsaanbod en arbeidsvraag. Het belangrijkste doel van dit instrument is subgroepen te identificeren waarvoor er relatief meer disbalans lijkt te zijn. Op deze manier draagt de monitor bij aan beter onderwijs- en arbeidsmarktbeleid. Dit hoofdstuk bespreekt de hoofdbevindingen van het eerste monitorrapport.

7.1 Arbeidsmarktbalans in de MRA

In 2012 en 2013 is het aantal personen met een baan licht afgenomen, maar het aantal ontstane vacatures en het aantal personen in de bijstand bleef redelijk constant. Het aantal personen met een WW-uitkering nam echter fors toe. Daarmee verruimde de arbeidsmarkt zich gedurende 2012 en 2013 (relatief meer personen met een lopende WW-uitkering per ontstane vacature).

Gedurende 2012 en 2013 was er voor *vrijwel alle* sectoren sprake van een verruiming van de arbeidsmarkt. Daarmee is het niet evident naar welke sector werkloze personen het beste zouden kunnen uitstromen.

Het percentage WW-uitkeringen was het hoogst onder personen met een middelbaar opleidingsniveau, en het aantal personen in de bijstand was het hoogst onder laag opgeleiden. De arbeidsmarktdynamiek in 2012 en 2013 laat zien dat de arbeidsmarktverslechtering het grootst is voor middelbaar opgeleiden. De arbeidsmarktsituatie voor lager opgeleiden was overigens niet per se gunstiger (deze groep heeft namelijk relatief de meeste personen in de bijstand), maar wel geldt dat de arbeidsmarktdynamiek voor lager opgeleiden vrijwel niet beïnvloed werd door de economische crisis. De arbeidsmarktdynamiek voor hoger opgeleide personen is gunstiger.

De arbeidsdynamiek in 2014 lijkt gunstiger te zijn dan de geobserveerde dynamiek in 2012 en 2013. Het aantal ontstane vacatures stijgt gedurende de eerste 6 maanden van 2014 voor alle opleidingsniveaus. In de laatste zes maanden van 2014 is deze stijging echter alleen nog waar te nemen bij vacatures op middelbaar, en vooral op hoger en wetenschappelijk niveau. Het aantal ontstane vacatures op elementair en lager niveau daalt gedurende deze periode weer. De Enquête BeroepsBevolking (EBB) laat voor 2014 een daling in de werkloosheid zien, maar hierbij moet de kanttekening worden geplaatst dat uitspraken op basis van EBB-gegevens minder betrouwbaar zijn door de relatief kleine aantallen en doordat de manier van data verzamelen zich minder goed leent om arbeidsmarktdynamiek in kaart te brengen.

In de volgende 5 arbeidsmarktsectoren zijn de meeste personen werkzaam:

1. [G] Groot- en detailhandel; reparatie van auto's,
2. [Q] Gezondheids- en verzorgingszorg,
3. [N] Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening,
4. [M] Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening,
5. [O] Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen.

Voor personen die een WW-uitkering ontvangen geldt dat zij meestal ook vanuit een van de hierboven getoonde sectoren werkloos zijn geworden (sector G,Q,N of M). Er is overigens vrijwel geen sprake van werkloosheid uit sector [O]. De arbeidsmarktsectoren met relatief gezien de minst gunstige verhouding tussen het aantal ontstane vacatures en WW-uitkeringen zijn:

1. [N] Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening,
2. [F] Bouwnijverheid, en
3. [R] Cultuur, sport en recreatie.

Wanneer de kans op uitstroom uit de WW voorspeld wordt op basis van een duurmodel dan blijkt dat personen in 2013 relatief minder vaak uitstroomden uit de WW (naar een baan) dan in 2012.

In 2013 was de kans op uitstroom vanuit een WW-uitkering (naar een baan) veel lager dan in 2012. De geobserveerde ontwikkeling van de uitstroomprofielen is voor beide jaren zeer vergelijkbaar en kan als volgt gekarakteriseerd worden:

- (1) Er is relatief veel uitstroom (naar een baan) na 3 maanden wat komt doordat de minimale duur van WW-rechten 3 maanden is, en
- (2) Na ongeveer 150 dagen verandert de dynamiek in de geobserveerde uitstroomkansen vrijwel niet meer.

Wanneer personen uitstromen vanuit de WW naar een baan dan is dit in ongeveer 50% van de gevallen een baan in een sector die niet overeenkomt met de sector waarin men voorafgaand aan de WW werkzaam was. Opvallend is dat dit ook het geval is voor (vooral) jongeren en voor 55-plussers. De algemene conclusie is daarom dat het hebben van een meer of minder gunstige arbeidsmarktpositie geen invloed heeft op de sectorgebondenheid van personen. De uitstroom vanuit een WW-uitkering naar een andere sector wordt relatief nog frequenter naarmate de arbeidsmarktdynamiek verslechtert (i.e. hoger % WW-uitkeringen en minder snelle uitstroom naar een baan). Of dit ook betekent of mensen daadwerkelijk andersoortig werk verrichten hangt onder meer af van de specifieke baan die vervuld wordt en of er bijvoorbeeld gelijksoortig werk als voorafgaand aan de WW-uitkering gevonden wordt, maar dan via de uitzendbranche.

7.2 Aansluiting Onderwijs en Arbeidsmarkt

De verdeling van leerlingen/studenten naar opleidingstype is tussen 2011 en 2014 nauwelijks veranderd: 41, 21, 21, en 16 procent van de leerlingen waren ingeschreven in, respectievelijk het VO, MBO, HBO en het WO. Tussen de verschillende onderwijssectoren vindt doorstroom plaats, maar met het oog op de aansluiting met de arbeidsmarkt wordt in dit rapport vooral gekeken naar uitstromers uit het onderwijssysteem.

Het blijkt dat wanneer MBO- en HBO-studenten uitstromen uit het onderwijs, er in iets meer dan de helft van de gevallen ook in het afgelopen schooljaar een (laatst behaald) diploma valt te noteren. Omdat de omstandigheden en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt ongunstig zijn voor lager- en middelbaar opgeleiden, verdient deze groep studenten vanuit beleidsperspectief bijzondere aandacht. Voor uitstromers vanuit het WO geldt dat voor ongeveer 70% dit aansluitend op het behalen van een diploma gebeurt.

Veel studenten betreden dus de arbeidsmarkt alvorens zij hun lopende opleiding succesvol afronden. Dit, tezamen met de situatie omtrent studievertraging is mogelijk problematisch. Echter, met betrekking tot aansluiting op de arbeidsmarkt blijkt eveneens dat tussen de 75 en 82 procent van de leerlingen en studenten die uitstroonden uit het MBO, HBO en WO op 15 november van dat jaar een baan heeft gevonden.

7.3 Arbeidsmarktkansen voor Jongeren

In de monitor wordt onderscheid gemaakt tussen drie groepen jongeren:

1. Jongeren in de leeftijd 15 t/m 17 jaar,
2. Jongeren in de leeftijd 18 t/m 22 jaar, en
3. Jongeren in de leeftijd 23 t/m 26 jaar.

De arbeidsmarktsituatie voor deze groepen jongeren is niet vergelijkbaar. De eerste groep is leerplichtig en bevindt zich vrijwel niet op de arbeidsmarkt, de tweede groep betreft jongvolwassenen waarop de RMC-regelgeving van toepassing is en voor een zeer klein deel ook de Wet werk en bijstand. Bij de derde groep is alleen de Wet werk en bijstand van toepassing op een klein deel. Voor jongeren van 23 tot en met 26 jaar geldt dat ongeveer 75 procent een betaalde baan heeft. Het percentage jongeren in de bijstand blijft onveranderd gedurende 2012 en 2013, maar het percentage jongeren met een WW-uitkering stijgt fors van 1.9 procent in het eerste kwartaal in 2012 tot 2.9 procent in het vierde kwartaal in 2013.

Belangrijk is dat ongeveer 20 procent van de jongeren geen uitkering ontvangt en geen betaalde baan heeft. Omdat jongeren die niet werken, geen uitkering ontvangen en geen opleiding volgen niet worden gesignaleerd in de registratiedata en van de radar verdwijnen, is het van belang om deze groep nauwlettend te volgen. In 2014 wordt op basis van de EBB data een stijging van het percentage werkzame jongeren van 23 t/m 26 jaar waargenomen van 47% naar ongeveer 60%. Het percentage werkloze jongeren van 23 t/m 26 jaar daalt van 7% naar onder de 5%. Wederom geldt dat de percentages voor 2014 een indicatie zijn op basis van EBB gegevens en dus minder betrouwbaar zijn. In

het monitor rapport van 2016 kan worden nagegaan of deze indicatie inderdaad klopt en kan een indicatie worden gegeven voor 2015.

De arbeidsmarktomsomstandigheden zijn relatief ongunstig voor laag en middelbaar opgeleiden en daarom toont de onderstaande lijst de 5 arbeidsmarktsectoren waarin de meeste jongeren van 23 t/m 26 jaar werkzaam zijn:

[N] Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening	(61%)
[G] Groot- en detailhandel	(71%)
[Q] Gezondheids- en welzijnszorg	(59%)
[I] Logies-, maaltijd- en drankverstreking	(66%)
[M] Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening	(35%)

Tussen haakjes staat telkens het percentage jongeren dat laag of middelbaar opgeleid is weergegeven. Op basis van de grootte van de sector, het percentage jongeren binnen de sector met een laag of middelbaar opleidingsniveau en de geobserveerde arbeidsmarktontwikkelingen kan geconcludeerd worden dat vooral de arbeidsmarktpositie van jongeren in sector [N] en [G] nauwlettend gevolgd moet worden.

Voor jongeren is de kans op uitstroom naar een baan in 2013 veel kleiner dan in 2012 (33% ten opzichte van 41%). De geobserveerde dynamiek in uitstroomkansen is voor beide jaren zeer vergelijkbaar en kan op dezelfde manier gekarakteriseerd worden als de gemiddelde persoon in de MRA (deze wordt hierboven weergegeven). Bij het zoeken naar een baan lijken jongeren niet sector gebonden te zijn. Zij werken na de WW vaak in een andere sector dan voorafgaande aan de WW; met name als de arbeidsmarkt verslechtert.

7.4 Arbeidsmarktkansen voor 55-plussers

Van de 55-plussers in de MRA heeft 32% een baan, 65% is met pensioen, 7% is (gedeeltelijk) ziek of arbeidsongeschikt en 4.1% zit in de bijstand. Het percentage 55-plussers met een WW-uitkering is toegenomen tussen 2012 en 2013 van 1.7% naar 2.2%.

De arbeidsmarktsituatie van de werkzame 55-plussers is niet slechter dan dat van de gemiddelde werkzame MRA inwoner. Echter de arbeidsmarktsituatie voor de werkloze 55-plussers is wel slechter dan die van de gemiddelde werkloze MRA inwoner, wat zich vertaalt in minder doorstroom vanuit een WW-uitkering naar een baan. Een deel van de lagere doorstroom wordt veroorzaakt doordat werkloze 55-plussers uitstromen naar pensioen en vaak langere WW-rechten hebben opgebouwd. Omdat deze groep een kwetsbare arbeidsmarktpositie heeft, is het van belang om deze groep scherp in de gaten te houden en zorg te dragen voor een goede afstroom naar het pensioen.

De dynamiek van de uitstroomkansen uit de WW (naar een baan) is vergelijkbaar met die van jongeren en de gemiddelde persoon in de MRA, echter 55-plussers hebben wel een veel lagere kans op uitstroom uit de WW. Ook voor 55-plussers geldt dat de kans op uitstroom naar een baan op het eerste gezicht niet strikt sectorgebonden lijkt te zijn.

Literatuurlijst

- Amsterdam Economic Board (2013), 'Werk Maken van Talent, Strategisch Kader Arbeidsmarkt en Onderwijs'
- 'Economische Verkenningen Metropoolregio Amsterdam 2014', Amsterdam, februari 2014
- Heyma A. & C. van Klaveren (2008), 'Uitzendbaan versus direct dienstverband: vergelijking loopbanen CWI-cliënten', SEO-rapport nr: 2008-12, ISBN: 978-90-6733-433-4

Bijlage A: Duurmodel

I. Theoretische toelichting duurmodel

Bij dit model gaan we er vanuit dat personen zich bevinden in een periode van werkloosheid en dat we de overgangskansen naar een andere toestand willen schatten. De kansen die het model zal schatten zijn conditionele kansen omdat de kans op een overgang vanuit de WW naar een andere toestand afhankelijk is van de verstreken werkloosheidsduur. Deze conditionele kans wordt ook wel 'hazard rate' genoemd.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen drie concurrerende transities (w) :

- Overgang naar een baan in een andere sector dan de voorgaande baan;
- Overgang naar een baan in dezelfde sector dan de voorgaande baan;
- Overgang naar een periode van bijstand.

De kans op het waarnemen van een overgang naar een van deze drie toestanden (*hazard rate*) is

$$\lambda_w(t|x) = \lambda_{0w}(t) \exp(x' \beta_w + \alpha_w),$$

waarbij $\lambda_{0w}(t)$ de baseline hazardfunctie voorstelt voor toestand w , x een vector is van achtergrondkenmerken van een persoon (persoonskenmerken) en α_w een constante.

Voor deze monitor worden de coëfficiënten β_w en α_w geschat aan de hand van het semi-parametrische Cox model gebruik makende van een flexibele baseline hazardfunctie. Het is bekend dat de cumulatieve incidentiefuncties voor alle concurrerende toestanden geschat kunnen worden vanuit aparte regressiemodellen. De cumulatieve incidentiefunctie voor transitie w is dan:

$$F_w(t|x) = \int_0^t \lambda_w(s|x) \exp\left(-\sum_{l=1}^K \Lambda_l(s|x)\right) ds.$$

$\Lambda_w(t|x)$ is de cumulatieve hazard-rate voor transitie w op tijdstip t voor een bepaalde matrix van covarianten. Deze is gedefinieerd als $\Lambda_w(t|x) = \int_0^t \lambda_w(s|x) ds$ met.

$\lambda_w(t|x)$ zoals hierboven is weergegeven. Deze studie maakt gebruik van het feit dat de kans dat iemand uitstroomt naar een van de concurrerende transities, w , gelijk is aan 1 minus de kans dat er geen uitstroom uit de WW plaatsvond.

II. Resultaten Duurmodel

Hieronder worden de resultaten voor het hiervoor besproken duurmodel voor beide kalenderjaren (2012 en 2013) apart gepresenteerd. De coëfficiënten HR geven voor ieder achtergrondkenmerk weer of de hazard ratio anders is voor personen met die karakteristiek. Een hazard ratio groter (kleiner) dan 1 impliceert in dit geval een grotere (kleinere) uitstroomkans uit de WW (naar een bepaalde toestand).

Tabel A.1: uitstroomkansen uit de WW in 2012

Uitstroom uit WW binnen 2012	Uit WW		BDS		BAS		Ov.	
	HR	(p-value)	HR	(p-value)	HR	(p-value)	HR	(p-value)
<i>Leeftijd:</i>								
15 t/m 26 jr	2.28	(0.00)	1.83	(0.00)	2.40	(0.00)	3.38	(0.00)
27 t/m 34 jr.	1.48	(0.00)	1.32	(0.00)	1.53	(0.00)	1.80	(0.00)
45 t/m 54 jr.	0.80	(0.00)	0.87	(0.00)	0.76	(0.00)	0.73	(0.00)
55+	0.50	(0.00)	0.55	(0.00)	0.33	(0.00)	0.81	(0.00)
<i>Man</i>	1.00	(0.85)	1.05	(0.03)	1.06	(0.01)	0.81	(0.00)
<i>Allochtoon</i>	0.89	(0.00)	0.78	(0.00)	0.73	(0.00)	1.71	(0.00)
<i>Kwartaal aanvang WW:</i>								
2 ^e kwartaal	0.79	(0.00)	0.73	(0.00)	0.84	(0.00)	0.81	(0.00)
3 ^e kwartaal	0.54	(0.00)	0.50	(0.00)	0.57	(0.00)	0.54	(0.00)
4 ^e kwartaal	0.09	(0.00)	0.10	(0.00)	0.10	(0.00)	0.04	(0.00)
<i>Opleidingsniveau:</i>								
Elementair	1.09	(0.01)	1.11	(0.03)	0.72	(0.00)	1.77	(0.00)
Lager	0.89	(0.00)	0.84	(0.00)	0.78	(0.00)	1.27	(0.00)
Hoger	1.26	(0.00)	1.30	(0.00)	1.35	(0.00)	0.99	(0.87)
Wetenschappelijk	1.28	(0.00)	1.20	(0.00)	1.40	(0.00)	1.20	(0.00)
Onbekend	1.03	(0.15)	0.95	(0.11)	1.00	(0.89)	1.32	(0.00)
<i>Arbeidsmarktregio:</i>								
Zuid-Kennemerland	1.03	(0.13)	1.02	(0.46)	1.08	(0.02)	0.97	(0.54)
Gooi- en Vechtstreek	1.04	(0.16)	1.08	(0.04)	1.06	(0.12)	0.90	(0.09)
Zaanstreek-Waterland	1.07	(0.00)	1.12	(0.00)	1.09	(0.01)	0.92	(0.13)
Flevoland	1.03	(0.07)	1.12	(0.00)	1.02	(0.46)	0.91	(0.03)
<i>Sector:</i>								
A: Landbouw, bosbouw en visserij	1.42	(0.02)	1.57	(0.05)	1.68	(0.02)	0.63	(0.35)
B: Winning van delfstoffen	1.49	(0.38)	0.75	(0.78)	2.88	(0.04)	0.00	(1.00)
C: Industrie	0.96	(0.29)	0.64	(0.00)	1.33	(0.00)	0.88	(0.13)
D: Productie, distributie, handel in elektriciteit en aardgas	0.84	(0.33)	0.38	(0.03)	1.22	(0.40)	0.83	(0.61)
E: Winning/distributie van water; afval(water)beheer-ssanering	0.99	(0.96)	0.20	(0.00)	1.84	(0.00)	0.81	(0.51)
F: Bouwnijverheid	1.05	(0.20)	0.85	(0.01)	1.36	(0.00)	0.77	(0.01)
H: Vervoer en opslag	1.02	(0.58)	0.94	(0.39)	1.10	(0.11)	1.02	(0.80)
I: Logies-, maaltijd- en drankverstreking	1.07	(0.04)	1.19	(0.00)	0.98	(0.74)	1.02	(0.74)
J: Informatie en communicatie	1.14	(0.00)	1.14	(0.01)	1.27	(0.00)	0.85	(0.04)
K: Financiële instellingen	0.84	(0.00)	0.54	(0.00)	1.21	(0.00)	0.63	(0.00)
L: Verhuur van en handel in onroerend goed	0.92	(0.24)	0.43	(0.00)	1.40	(0.00)	0.86	(0.35)
M: Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening	1.04	(0.14)	0.81	(0.00)	1.32	(0.00)	0.86	(0.03)
N: Verhuur van roerende goederen, overige zakelijke dienstverlening	1.22	(0.00)	1.77	(0.00)	0.82	(0.00)	1.03	(0.46)
O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen	0.94	(0.33)	0.83	(0.11)	1.15	(0.14)	0.68	(0.03)
P: Onderwijs	0.95	(0.20)	1.19	(0.00)	0.80	(0.00)	0.83	(0.05)
Q: Gezondheids- en welzijnszorg	0.97	(0.21)	1.26	(0.00)	0.67	(0.00)	1.02	(0.68)

<i>R: Cultuur, sport en recreatie</i>	1.12	(0.00)	1.38	(0.00)	1.01	(0.92)	0.86	(0.13)
<i>S: Overige dienstverlening</i>	0.84	(0.00)	0.61	(0.00)	1.08	(0.25)	0.79	(0.03)
<i>T: Huishoudens als werkgever</i>	1.09	(0.55)	1.95	(0.00)	0.70	(0.23)	0.45	(0.08)
<i>U: Extraterritoriale organisaties en lichamen</i>	0.47	(0.29)	0.00	(1.00)	0.52	(0.52)	1.24	(0.83)
Uitstroom uit WW binnen 2013	Uit WW		BDS		BAS		Ov.	
Factor	HR	(p-value)	HR	(p-value)	HR	(p-value)	HR	(p-value)
<i>Leeftijd:</i>								
<i>15 t/m 26 jr</i>	2.36	(0.00)	1.88	(0.00)	2.55	(0.00)	3.32	(0.00)
<i>27 t/m 34 jr.</i>	1.47	(0.00)	1.31	(0.00)	1.52	(0.00)	1.84	(0.00)
<i>45 t/m 54 jr.</i>	0.78	(0.00)	0.80	(0.00)	0.72	(0.00)	0.89	(0.05)
<i>55+</i>	0.45	(0.00)	0.49	(0.00)	0.29	(0.00)	0.93	(0.33)
<i>Man</i>	1.07	(0.00)	1.10	(0.00)	1.17	(0.00)	0.81	(0.00)
	0.88	(0.00)	0.79	(0.00)	0.74	(0.00)	1.66	(0.00)
<i>Allochtoon</i>								
<i>Kwartaal aanvang WW:</i>	0.85	(0.00)	0.86	(0.00)	0.84	(0.00)	0.85	(0.00)
<i>2^e kwartaal</i>	0.63	(0.00)	0.70	(0.00)	0.65	(0.00)	0.42	(0.00)
<i>3^e kwartaal</i>	0.18	(0.00)	0.17	(0.00)	0.22	(0.00)	0.09	(0.00)
<i>4^e kwartaal</i>								
<i>Opleidingsniveau:</i>	0.96	(0.33)	0.95	(0.38)	0.66	(0.00)	1.67	(0.00)
<i>Elementair</i>	0.86	(0.00)	0.79	(0.00)	0.79	(0.00)	1.18	(0.00)
<i>Lager</i>	1.28	(0.00)	1.28	(0.00)	1.39	(0.00)	1.00	(0.97)
<i>Hoger</i>	1.41	(0.00)	1.37	(0.00)	1.51	(0.00)	1.28	(0.00)
<i>Wetenschappelijk</i>	1.07	(0.00)	1.05	(0.00)	1.03	(0.40)	1.23	(0.00)
<i>Onbekend</i>								
<i>Arbeidsmarktregio:</i>	1.06	(0.01)	1.05	(0.16)	1.09	(0.01)	0.98	(0.73)
<i>Zuid-Kennemerland</i>	1.07	(0.01)	1.02	(0.56)	1.12	(0.00)	1.05	(0.44)
<i>Gooi- en Vechtstreek</i>	1.03	(0.16)	1.09	(0.02)	1.02	(0.62)	0.97	(0.65)
<i>Zaanstreek-Waterland</i>	1.05	(0.02)	1.07	(0.03)	1.08	(0.02)	0.96	(0.38)
<i>Flevoland</i>								
<i>Sector:</i>								
<i>A: Landbouw, bosbouw en visserij</i>	1.48	(0.00)	1.24	(0.28)	1.92	(0.40)	1.02	(0.96)
<i>B: Winning van delfstoffen</i>	1.02	(0.97)	0.80	(0.83)	0.73	(0.00)	2.93	(0.28)
<i>C: Industrie</i>	1.01	(0.86)	0.56	(0.00)	1.41	(0.76)	1.03	(0.71)
<i>D: Productie, distributie, handel in elektriciteit en aardgas</i>	0.77	(0.20)	0.33	(0.03)	1.24	(0.00)	0.55	(0.31)
<i>E: Winning/distributie van water; afval(water)beheer-ssanering</i>	0.95	(0.69)	0.35	(0.00)	1.58	(0.39)	0.74	(0.38)
<i>F: Bouwnijverheid</i>	1.15	(0.00)	0.91	(0.16)	1.48	(0.00)	0.79	(0.03)
<i>H: Vervoer en opslag</i>	1.02	(0.59)	0.86	(0.03)	1.18	(0.00)	1.02	(0.84)
<i>I: Logies-, maaltijd- en drankverstreking</i>	1.05	(0.14)	1.10	(0.09)	1.01	(0.01)	1.05	(0.51)
<i>J: Informatie en communicatie</i>	1.14	(0.00)	1.14	(0.01)	1.24	(0.80)	0.80	(0.02)
<i>K: Financiële instellingen</i>	0.79	(0.00)	0.45	(0.00)	1.12	(0.00)	0.77	(0.02)
<i>L: Verhuur van en handel in onroerend goed</i>	0.92	(0.24)	0.46	(0.00)	1.37	(0.04)	0.83	(0.29)
<i>M: Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening</i>	1.00	(0.89)	0.69	(0.00)	1.30	(0.00)	0.93	(0.35)
<i>N: Verhuur van roerende goederen, overige zakelijke dienstverlening</i>	1.15	(0.00)	1.55	(0.00)	0.83	(0.00)	1.11	(0.04)
<i>O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen</i>	0.90	(0.12)	0.54	(0.00)	1.27	(0.00)	0.76	(0.13)
<i>P: Onderwijs</i>	0.99	(0.83)	1.06	(0.35)	0.96	(0.01)	0.89	(0.27)
<i>Q: Gezondheids- en welzijnszorg</i>	0.97	(0.33)	1.22	(0.00)	0.63	(0.50)	1.26	(0.00)
<i>R: Cultuur, sport en recreatie</i>	0.94	(0.17)	0.97	(0.63)	0.97	(0.00)	0.79	(0.05)
<i>S: Overige dienstverlening</i>	0.92	(0.10)	0.64	(0.00)	1.07	(0.67)	1.18	(0.13)
<i>T: Huishoudens als werkgever</i>	0.64	(0.03)	0.34	(0.02)	0.92	(0.35)	0.63	(0.31)
<i>U: Extraterritoriale organisaties en lichamen</i>	0.00	(1.00)	0.00	.	0.00	(0.74)	0.00	(1.00)

Bijlage B: Overige tabellen

Tabel B1: Aantal ontstane vacatures en WW-uitkeringen naar opleidingsniveau per kwartaal, 2012 - 2013

Opleidingsniveau	jaarkwartaal	WW	% +/-	vacature	% +/-
Totaal	12K1	47,615		29,593	
	12K2	47,899	0.6%	32,031	8.2%
	12K3	50,023	4.4%	30,791	-3.9%
	12K4	53,477	6.9%	25,969	-15.7%
	13K1	60,150	12.5%	28,474	9.6%
	13K2	63,118	4.9%	30,641	7.6%
	13K3	65,883	4.4%	31,337	2.3%
	13K4	67,228	2.0%	28,063	-10.5%
elementair	12K1	3,189		2,558	
	12K2	3,091	-3.1%	3,036	18.7%
	12K3	2,922	-5.5%	3,009	-0.9%
	12K4	2,978	1.9%	2,471	-17.9%
	13K1	3,246	9.0%	2,751	11.4%
	13K2	3,331	2.6%	2,736	-0.5%
	13K3	3,333	0.1%	2,750	0.5%
	13K4	3,442	3.3%	2,531	-7.9%
Lager	12K1	6,739		8,200	
	12K2	6,730	-0.1%	9,030	10.1%
	12K3	6,790	0.9%	9,018	-0.1%
	12K4	7,551	11.2%	6,999	-22.4%
	13K1	8,723	15.5%	7,435	6.2%
	13K2	9,182	5.3%	8,386	12.8%
	13K3	9,429	2.7%	9,339	11.4%
	13K4	9,828	4.2%	7,931	-15.1%
middelbaar	12K1	16,989		10,499	
	12K2	17,197	1.2%	11,133	6.0%
	12K3	18,133	5.4%	10,662	-4.2%
	12K4	19,718	8.7%	9,256	-13.2%
	13K1	22,354	13.4%	10,213	10.3%
	13K2	23,615	5.6%	10,805	5.8%
	13K3	24,563	4.0%	10,884	0.7%
	13K4	25,456	3.6%	9,768	-10.3%
hoger	12K1	6,244		5,824	
	12K2	6,292	0.8%	6,269	7.6%
	12K3	6,962	10.6%	5,766	-8.0%
	12K4	7,143	2.6%	5,184	-10.1%
	13K1	7,922	10.9%	5,858	13.0%
	13K2	8,432	6.4%	6,237	6.5%
	13K3	9,189	9.0%	5,975	-4.2%
	13K4	8,895	-3.2%	5,529	-7.5%

wetenschappelijk	12K1	3,958		2,512	
	12K2	3,968	0.3%	2,563	2.0%
	12K3	4,239	6.8%	2,336	-8.8%
	12K4	4,382	3.4%	2,054	-12.1%
	13K1	4,899	11.8%	2,215	7.8%
	13K2	4,942	0.9%	2,476	11.8%
	13K3	5,243	6.1%	2,389	-3.5%
	13K4	5,072	-3.3%	2,301	-3.7%

Tabel B.2: Werkzame personen binnen MRA- sectoren, per kwartaal (x1000)

Jaar	2012				2013			
Sector / Kwartaal	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4
A: Landbouw, bosbouw..	6.8	7.1	7.7	6.8	6.6	6.7	7.4	6.5
B: Winning van delfstoffen	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9
C: Industrie	72.3	72.6	71.7	71.8	71.0	71.1	70.0	69.7
D: Productie en distributie..	2.7	2.8	2.8	2.8	2.9	2.9	2.9	2.8
E: Winning en distributie..	8.0	8.1	7.8	7.8	5.0	5.1	5.0	5.0
F: Bouwnijverheid	35.8	35.5	34.4	34.1	33.4	33.0	32.0	31.8
G: Groot- en detailhandel..	205.8	207.1	207.1	206.7	204.8	205.6	205.2	205.5
H: Vervoer en opslag	64.6	65.1	64.7	64.3	64.8	65.7	65.2	64.4
I: Logies-, maaltijd- en..	66.3	71.0	71.0	68.0	65.5	70.6	71.4	68.2
J: Informatie en comm..	56.9	57.1	56.1	56.4	55.7	56.1	55.0	55.4
K: Financiële instellingen	57.2	57.7	57.1	57.3	56.2	56.3	55.4	55.3
L: Verhuur van en handel.	13.3	13.4	13.1	13.1	13.0	13.1	13.0	13.0
M: Advisering, onderzoek..	99.1	100.7	98.1	99.2	97.5	99.0	97.0	98.9
N: Verhuur van roerende..	128.3	134.9	135.0	128.7	123.8	131.9	131.8	129.1
O: Openbaar bestuur..	68.8	68.8	67.4	68.0	71.8	72.1	70.6	71.5
P: Onderwijs	76.9	77.3	72.0	75.5	75.3	75.6	71.1	73.9
Q: Gezondheids- en..	189.0	189.8	187.8	188.3	188.9	189.7	185.7	184.6
R: Cultuur, sport en..	28.9	30.5	29.7	29.6	28.4	29.9	28.7	28.3
S: Overige dienstverlening	22.7	22.8	22.2	22.5	22.0	22.2	21.6	21.8
T: Huishoudens	6.6	6.6	6.6	6.6	2.9	2.9	5.3	5.3
U: Extraterritoriaal	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1
X: Onbekend	172.8	173.9	177.8	177.3	179.7	181.3	183.6	182.9
Totaal	1383.5	1403.6	1391.0	1385.8	1370.1	1391.7	1378.8	1375.2

Tabel B.3: WW-uitkeringen binnen MRA-sectoren, per kwartaal (x1000)

Jaar	2012				2013			
Sector / Kwartaal	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4
A: Landbouw, bosbouw..	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
B: Winning van delfstoffen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
C: Industrie	2.4	2.5	2.6	2.8	3.1	3.3	3.6	3.7
D: Productie en distributie..	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
E: Winning en distributie..	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
F: Bouwnijverheid	1.4	1.5	1.7	1.8	2.4	2.5	2.6	2.5

G: Groot- en detailhandel..	6.1	6.5	7.0	7.7	8.7	9.4	9.9	10.2
H: Vervoer en opslag	2.0	1.9	2.0	2.4	2.7	2.8	2.7	3.1
I: Logies-, maaltijd- en..	2.1	2.2	2.2	2.6	2.9	3.0	3.0	3.3
J: Informatie en comm..	2.5	2.8	3.0	3.3	3.7	3.8	3.9	3.7
K: Financiële instellingen	2.0	2.1	2.3	2.5	2.9	3.1	3.3	3.3
L: Verhuur van en handel.	0.5	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8
M: Advisering, onderzoek..	3.8	3.9	4.2	4.4	5.0	5.4	5.6	5.5
N: Verhuur van roerende..	12.6	12.5	12.4	13.3	15.4	16.4	16.2	16.6
O: Openbaar bestuur..	0.8	0.7	0.7	0.7	0.9	0.9	0.9	0.9
P: Onderwijs	2.1	2.1	2.8	2.7	2.8	2.9	3.6	3.4
Q: Gezondheids- en..	5.0	5.3	5.7	6.2	7.1	7.7	8.1	8.6
R: Cultuur, sport en..	1.6	1.6	1.7	1.8	2.0	2.2	2.3	2.3
S: Overige dienstverlening	1.0	1.1	1.3	1.3	1.5	1.5	1.6	1.6
T: Huishoudens	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
U: Extraterritoriaal	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
X: Onbekend	4.3	3.4	2.8	2.5	2.2	2.0	2.0	2.0
Totaal	50.5	51.1	53.4	57.1	64.3	68.1	70.6	72.1

Tabel B.4: Ontstane vacatures binnen MRA-sectoren, per kwartaal (x1000)

Jaar	2012				2013			
	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4
A: Landbouw, bosbouw..	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.3
B: Winning van delfstoffen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
C: Industrie	1.4	1.5	1.5	1.2	1.3	1.3	1.4	1.2
D: Productie en distributie..	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
E: Winning en distributie..	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
F: Bouwnijverheid	0.5	0.6	0.6	0.5	0.4	0.5	0.5	0.5
G: Groot- en detailhandel..	7.6	7.6	8.3	6.3	7.4	7.4	8.1	7.3
H: Vervoer en opslag	1.0	1.5	1.2	1.0	1.0	1.0	1.0	0.8
I: Logies-, maaltijd- en..	2.5	3.4	3.0	2.8	3.3	3.1	3.9	3.2
J: Informatie en comm..	2.0	1.9	2.0	1.9	1.9	2.0	2.0	1.7
K: Financiële instellingen	1.4	1.3	1.2	1.0	1.1	1.2	1.3	1.2
L: Verhuur van en handel.	0.3	0.3	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
M: Advisering, onderzoek..	3.2	3.1	3.1	2.7	2.7	3.1	3.3	3.2
N: Verhuur van roerende..	2.3	2.8	2.6	2.3	2.9	3.0	3.3	3.1
O: Openbaar bestuur..	0.7	0.7	0.5	0.6	0.5	0.6	0.6	0.6
P: Onderwijs	1.2	1.6	0.9	1.0	0.9	1.6	1.1	0.9
Q: Gezondheids- en..	3.6	3.8	3.4	2.8	3.3	3.8	2.9	2.5
R: Cultuur, sport en..	0.7	0.9	0.9	0.6	0.6	0.7	0.6	0.6
S: Overige dienstverlening	0.9	0.8	0.9	0.8	0.6	0.8	0.7	0.6
T: Huishoudens	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
U: Extraterritoriaal	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
X: Onbekend	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Totaal	29.6	32.0	30.8	26.0	28.5	30.6	31.3	28.1

